



Maurizio Tremul o demokratični in pravični delitvi italijanskih prispevkov Italijanom v Istri

3



16



Za novogoriškega župana Mateja Arčona »bomo boljši, če bo Gorica naš partner in ne rival«

15

Na zasedene šole! Klop je pripravil reportažo o zasedbi tržaških višjih srednjih šol



12-13

Primorski dnevnik

PETEK, 12. NOVEMBRA 2010

št. 268 (19.975) leto LXVI.

PRIMORSKI DNEVNIK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNIK pa 26. novembra 1943 v vasi Zakriž nad Cerknim, razmnožen na ciklostil. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrodo" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojškim pri Idriji, od 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNIK v zaslužnji Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0431 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: redakcija@primorski.eu

POSTNINA PLAČANA V GOTOVINI

Spedizione in abbonamento postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

1,00 €



CENA V SLOVENIJI 1,00 €



9 771124 666007

Tremonti nam je vsaj v eni stvari za zgled

SANDOR TENCE

Minister Giulio Tremonti je formalno odgovoren za zmanjševanje državnih prispevkov slovenski manjšini. Problem pa ni Tremonti, ki se s tem direktno ne ukvarja, pač pa sedanja rimska politična garnitura, ki naši in italijanski manjšini v Sloveniji in Hrvaški ne priznava aktivne vloge v tem prostoru. A to ni novost in o tem smo in bomo še pisali, žal.

Tremonti je lani prisilil vsa ministrstva h krčenju izdatkov, ne glede na njihovo vsebino ter njihov gospodarski in družbeni pomen. Uvedel je t.i. splošne proračunske reze, ki ne upoštevajo dejanskih potreb in kaj je za državo in državljane bolj in manj pomembno. Tudi zaradi tega je Italija danes država v mirovanju in, ko se premika, nazaduje. Ti rezi niso za vse enaki, kot priča primer slovenske manjšine, ki ji hoče Rim za leto 2011 praktično razpoloviti prispevke.

V eni stvari pa je manjšina, čeprav ne vsa, podobna Tremontiju in sicer ko sprejema njegovo filozofijo pri delitvi državnega denarja. Namesto, da bi se dogovorila o prednostih in o tem, kaj je npr. v tem času pomembno in manj pomembno, vztraja pri 20 let starem finančnem sistemu. Res je, da ima pri tem škarje in platno v rokah Dežela, na katero imamo zelo malo vpliva, res pa je tudi, da nismo nikoli prepričljivo in enotno pritisnili nanjo za spremembo tega preživelega sistema. Politika »status quo« ne pelje nikamor in je kriznem obdobju za manjšino škodljiva. Na to nas je pred kratkim zaman opozoril tudi deželni odbornik Molinaro.

SEUL - Vrh voditeljev najpomembnejših svetovnih gospodarstev

Začetek srečanja G20 v znamenju nesoglasij

Pogajanja med državami so zapletena, bistvenega napredka še ni

SSG - Danes premiera prve domače produkcije

Vabilo v restavracijo

Na velikem odru bo zaživela sodobna nemška drama Zlati zmaj - Pogovor z režiserjem Kico



TRST - Na velikem odru Kulturnega doma bo nočjo premiera prve domače produkcije Slovenskega stalnega gledališča v letošnji sezoni. Na sporedu bo Zlati zmaj sodobnega nemškega dramatika

Rolanda Schimmelpfenniga, v kateri nastopajo igralci domačega ansambla.

Predstavo režira uveljavljeni in večkrat nagrajeni režiser Janusz Kica, »Poljak, ki živi v Nemčiji, go-

vori hrvaško in trenutno dela v slovenskem gledališču v Trstu«. V pogovoru za naš dnevnik je spregovoril o aktualnosti in izzivih, ki jih ponuja Zlati zmaj.

Na 22. strani

SEUL - Voditelji 20 najpomembnejših svetovnih gospodarstev (G20) so v južnokorejski prestolnici začeli zasedanje, na katerem so v ospredju vse bolj pereča vprašanja valutnih trenj in gospodarskih nesoglasij. Nesoglasja med državami so še naprej prisotna, največ pa jih je na relaciji Washington - Peking - Berlin. V zadnjem času so v ospredju trenja zaradi tečajev vodilnih svetovnih valut, še posebej v odnosu kitajskega juana in japonskega jena do ameriškega dolarja, poleg nasprotij med ZDA, EU in Kitajsko glede podcenjenega tečaja juana.

Na 20. strani

Včeraj počastev padalcev v Škrbini

Na 2. strani

Unicredit in Generali v tržaško pristanišče

Na 4. strani

Denar za zaposlovanje goriške mladine

Na 14. strani

V šolah dežele FJK otroci 130 narodnosti

Na 15. strani

V Gorici ekonomski forum Slovencev

Na 16. strani

Danes v Bazovici 40-letnica ZSŠDI

Na 19. strani

PROSEK - Ob sv. Martinu

Martinov sejem tudi letos pisan in z množičnim obiskom

PROSEK - Včeraj je martinovanje doseglo svoj višek. Običajni Martinov sejem je na Prosek privabil lepo število obiskovalcev, ki so ob kramarskih stojnicah lahko obiskali tudi sejem rabljenih predmetov. Na Kržadi je Kmečka Zveza ponovila pobudo Okusi sv. Martina, ki je gostila kmetijske proizvajalce iz celotne dežele.

Najmlajši so lahko prišli na svoj račun na zabavah v lunaparku, starejši pa so številno obiskali proseške osmice. Niz prireditev je v večernih urah sklenil koncert in zabava v obnovljenem Kulturnem domu.

Na 6. strani



Združenje slovenskih športnih društev v Italiji
vljudno vabi na proslavo ob praznovanju

40-letnice ustanovitve,

ki jo bomo obeležili s kulturnim programom in predstavitevijo knjige

107 naših azzurrov - nostri Azzurri

danes, 12. novembra 2010 ob 20. uri
v Športnem centru Zarja v Bazovici



ŠKRBINA - Občutena spominska slovesnost za primorskimi padalci

Oni so del zgodovine, a mi smo tu po njihovi zaslugi

Govorniki poudarili pomen spomina na padle in iskanje resnice o njihovi usodi

ŠKRBINA - Kot vsako leto 11. novembra se je tudi na včerajšnji spominski slovesnosti za slovenskimi padalci v Škrbini zbrala množica udeležencev z obeh strani meje. Poleg nje pa še živi padalci, britanski veleposlanik v Ljubljani Andrew Page, predstavnik ameriškega veleposlaništva v Ljubljani, major Layne Trosper, predstavniki Zveze borcev za vrednote NOB, pa še stalna gosta in pobudnika srečanj v Škrbini, nekdanja zavezniška oficirja pri partizanskih enotah John Earle in Robert Plan. Ton slovesnosti je dal nastop moškega pevskega zbora Fran Venturini od Domia pod vodstvom Ivana Tavčarja.

Srečanje, trinajsto po vrsti, odkar je bilo v Škrbini padalcem postavljeno obeležje, je bilo tudi tokrat posebno občuteno, k temu pa so nedvomno prispevale besede govornikov. Komenski župan Uroš Slamič, ki se je včeraj dejansko poslovil s položaja prvega občana, se je zahvalil vsem, ki so prispevali, da je spomin na primorske padalce ostal ohranjen, tako kot tudi iskanje resnice on njihovi tragični usodi.

Slavnostni govornik John Earle, med drugim avtor knjige o primorskih padalcih, je ob spominu nanje in njihovo žrtev za našo svobodo govoril predvsem o današnjem času. Slovenija je neodvisna država, na meji ni več policije, ti kraji niso več pod tujo okupacijo, kot je bilo pred prvo svetovno vojno, je dejal Earle in pozdravil dejstvo da izboljšanje odnosov med Italijo in Slovenijo vendarle napreduje. Navezal se je na letošnji 13. junij, zgodovinski dan srečanja treh predsednikov v Trstu in njihov poklon pri Narodnem domu in spomeniku eksodusu istrskih beguncev. Pred nekaj leti kaj takega ne bi bilo mogoče, je dejal Earle in pozdravil zamisel o skupni komisiji britanskih in slovenskih zgodovinarjev, ki bo raziskovala resnico o povojnih pobojih. Raziskovanje pa naj bo v duhu pomirjanja, ne maščevanja, je še dejal John Earle.

Delegacije borcev so potem ob žalostinki, ki jo je zapel pevski zbor Fran Venturini od Domja položile cvetje k obeležju, o pomenu skupnega boja zaveznikov in v tem okviru doprinosa primorskih padalcev v drugi svetovni vojni pa je nato spregovoril predstavnik ameriškega veleposlaništva v Ljubljani, major Layne Trosper.

Daljši nagovor v slovenskem jeziku je imel zatem britanski velepo-

Slavnostni govornik na včerajšnji slovesnosti je bil John Earle, časnikar in nekdanji britanski oficir pri partizanskih enotah

KROMA



slanik v Sloveniji Andrew Page. »V čast mi je, da sem lahko danes z vami na tej slovesnosti, ko se poklonimo tistim, ki so med drugo svetovno vojno v boju proti fašizmu dali življenje zato, da lahko njihovi potomci živimo v svobodi. Njihova skupna žrtev je za nas Evropejce pomembna zapuščina. Zanj jo veliko dolgujemo tako našim zaveznikom iz Združenih držav, kot vsem, ki so danes združeni v Evropski uniji. Ta zapuščina nam velevala, da ne sme nikoli več priti do vojn«, je med drugim povedal veleposlanik in poudaril, kako ga je ganilo nedavno srečanje treh predsednikov v Trstu. Ob tem dogodku se je vrnil k učbenikom zgodovine in odkril, da letos mineva tudi osemdeset let od usmrtnice štirih tigrovcev, katerim v čast ponosno stoji spomenik v Bazovici. Page je nato v čast padlim prebral poezijo slovenskega partizana Črtomira, ki jo je tudi sam prevedel v angleščino. Poleg tega je prebral še poezijo angleškega pesnika Ruperta Brookea, ki podobno govori o padlih za svobodo.

Padlih se je zatem spomnil Ciril Kobal, nekdanji Prekomorec in poleg Simčiča edini še živ od primorskih padalcev. Slovesnost je zaključil zbor Venturini z Gregorčičevo Mojo srčno kri škropite, ob obeležju pa je padlim vojaške časti izkazala gardna enota slovenske vojske. (du)

SLOVENIJA - V kratkem prehod z analognega na digitalni TV signal

V ponedeljek opozorilni izklop analognega televizijskega signala

Tudi za zamejstvo pojasnila o sprejemu programov na posebni tel. številki in spletnih straneh

LJUBLJANA - V Sloveniji bodo v ponedeljek med 19. in 20. uro za približno četrt ure preizkusno oziroma opozorilno izklopili analogni signal televizijskih programov Televizija Slovenija 2, Kanal A in TV3, so na včerajšnji novinarski konferenci pojasnili predstavniki Zveze potrošnikov Slovenije. Namen tega preizkusnega izklopa je spodbuditi potrošnike, ki že imajo ustrezno opremo za sprejemanje digitalnega prizemnega televizijskega signala (DVB-T), da preverijo, ali lahko nemoteno gledajo televizijske programe v digitalni tehniki.

Izklopa na oddajniku Beli Križ naj bi se udeležila tudi premier Borut Pahor in minister za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Gregor Golobič, je povedal v.d. generalnega direktorja direktorata za informacijsko družbo na ministrstvu za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo Marjan Turk.

S 1. decembrom ob 3. uri zjutraj bo namreč Slovenija izklopila analogni signal in tako prešla le na digitalni signal. Na tistih območjih, ki takrat še ne

bodo pokrita z digitalnim signalom, bo še naprej na voljo analogni signal, vendar najdlje do sredine prihodnjega leta, ko bodo tudi ta območja morala biti pokrita z digitalnim signalom.

Prvo digitalno omrežje oziroma multipleks A, ki ga upravlja RTV Slovenija, trenutno zagotavlja 93-odstotno pokritost, v kratkem naj bi se ta povečala na 96 odstotkov. Drugo omrežje oziroma multipleks B, ki ga upravlja Norkring in v katerem oddajata programa TV3 in Pink SI, pa trenutno zagotavlja okrog 85-odstotno pokritost prebivalstva v Sloveniji.

Prehod z analognega na digitalni signal sicer zadeva le tista gospodinjstva, ki televizijske programe sprejemajo prek strešne ali sobne antene. Takih je okrog 200.000 oziroma tretjina vseh. Ta gospodinjstva si morajo zato do konca meseca priskrbeti ali ustrezen televizijski sprejemnik ali pretvornik digitalnega signala (dekoder z oznako MPEG4).

Po neuradnih izračunih naj bi bilo treba prodati še okrog 90.000 naprav

Danes na Škofijah koncert treh dežel

ŠKOFIJE - Pod geslom Sosed sosedu brat bo lepa slovenska pesem nocoj združila tri skupine. Na skupnem koncertu bodo zapeli Ženska pevka skupina Kulturnega društva Istrski grmič Dekleta s Škofij, ki jih vodi Marjetka Popovski, Ženski pevski zbor Ivan Grbec istoimenskega kulturnega društva iz Škednja pri Trstu z isto pevovodjo ter Moški pevski zbor Valentin Polanšek Slovenskega prosvetnega društva z Obirskega na Koroškem, ki ga že 35 let vodi Božo Hartman. Pevci se bodo predstavili s svojim programom, nekaj pesmi pa bodo vse tri skupine zapele tudi skupaj. Koncert treh dežel bo nocoj ob 19. uri v združenem domu na Škofijah.

Neznanci skozi zid vlomili v škofjeloško zlatarno

ŠKOFJA LOKA - V noči na četrtek so neznanci vlomili v zlatarno v starem delu Škofje Loke in odnesli večjo količino nakita. Število storilcev in vrednost izmaknjenega blaga zaenkrat še nista znana, je povedal predstavnik policijske uprave Kranj Leon Keder. Po neuradnih informacijah naj bi v zlatarno vstopili skozi zidno odprtino, ki so jo vrtali dalj časa. Storilci med vrtanjem niso zbudili večje pozornosti, saj so sosedje in lastniki ob slisnem hrupu domnevali, da nekdo prenavlja stanovanje.

SLOVENIJA V poplavah 218,26 milijona evrov škode

LJUBLJANA - V septembrskih poplavah je bilo v Sloveniji za 218,26 milijona evrov škode, kar je več kot 0,3 promila načrtovanih prihodkov državnega proračuna za leto. To pomeni, da je limit za pomoč v skladu z zakonom o odpravi posledic naravnih nesreč dosežen, je pojasnil predstavnik za odnose z javnostmi pri upravi za zaščito in reševanje Bojan Kuntarič.

V sporočilu za javnost je zapisal še, da so poplave povzročile za 48,12 milijona evrov škode na območju 12 regij oziroma 137 občin, za 116,84 milijona evrov na vodotokih, za 20,90 milijona evrov v gospodarstvu in za 2,01 milijona evrov na kulturni dediščini.

Sicer pa se je na včerajšnji seji z oceno neposredne škode na državnih cestah in železnici seznanila tudi vlada. Škoda na državnih cestah znaša 16,44 milijona evrov, na železnici pa 2,94 milijona evrov.

KAPRUN - Spominska slovesnost ob desetletnici tragedije

Kritike avstrijskega sodnega sistema

V požaru zobate železnice na znanem smučišču v Avstriji umrlo 155 smučarjev, rešilo pa se jih je le 12 - Sodišče oprostilo vse obtožene

KAPRUN - Svojci 155 žrtev, ki so leta 2000 umrle v nesreči v avstrijskem Kaprunu, ko je zagorel v vagonu zobate železnice, so se včeraj tam zbrali na spominski slovesnosti. Zbrani so izrekli ostre kritike na račun avstrijskega sodnega sistema, saj za požar doslej ni bil nihče kazensko preganjan. Deželno sodišče v Salzburgu je leta 2004 oprostilo vseh 16 obtoženih in menilo, da nihče od njih ni kršil zakonodaje, ker ni bilo ustreznih prepisov.

V Kaprunu se je včeraj ob deseti obletnici tragedije zbralo skoraj 200 ljudi, večinoma sorodnikov žrtev, slovesnosti pa so se udeležili tudi avstrijski kancler Werner Faymann in drugi visoki avstrijski predstavniki. V imenu Slovenije se je žalne slovesnosti udeležil veleposlanik v Avstriji Aleksander Geržina. V tragediji so umrli tudi štirje Slovenci.

Kancler Faymann je opozoril, da nobena sodba ne bo povrnila življenj, in poudaril, da je sedaj čas, da pogledajo v prihodnost in sprejmejo odgovornost za izboljšanje varnostnih ukre-



Werner Kirnbauer in Uschi Geieger (1. in 2. z leve) sta v nesreči izgubila sina ANSA

pov. Uschi Geieger, ki je v nesreči izgubila najstniškega sina, je povedala, da je bilo odločitev sodišča zelo težko pre-

nesti. »Številni med nami še danes nosimo v sebi žalost in bolečino,« je povedala Geigerjeva. Werner Kirnbauer,

ki je v nesreči prav tako izgubil sina, pa je menil, da sta nesrečo povzročila »nečloveški pohlep in površnost«.

Nesreča v Kaprunu se je zgodila 11. novembra 2000, ko je na zadnjem delu vlaka zobate železnice, ki je bil na poti skozi predor, izbruhnil požar. Vzrok požara je bil po navedbah nemških izvedencev nestrokovna vgradnja grelca, ki ni bil primeren za zobato železnico.

Le 12 potnikov se je uspelo rešiti, ostali so umrli, večinoma za posledicami vdihavanja dima. Med 155 žrtvami kaprunske katastrofe je bilo 92 Avstrijcev, 37 Nemcev, 10 Japoncev, 8 Američanov, 4 Slovinci, 2 Nizozemci, Britanec in Čeh. Številne žrtve so lahko na podlagi analize DNK identificirali šele več tednov po nesreči. Četrtnina žrtev je bila otrok in najstnikov. Najmanjši je bil star pet let.

451 sorodnikov žrtev je sicer v letih po nesreči doseglo izvensodno poravnavo, s katero so bili upravičeni do skupne odškodnine v višini 13,9 milijona evrov. Številne družine kljub temu še vedno zahtevajo ponovno sojenje. (STA)



KOPER - Maurizio Tremul o financiranju Italijanov v Sloveniji in Hrvaški

»V manjšini skušamo uveljaviti demokracijo in prednostne izbire«

V tem letu je italijanska skupnost dobila iz Rima 7,8 milijona evrov

KOPER - Voditelji Italijanske unije, krovne organizacije Italijanov v Sloveniji in Hrvaški, imajo v tem času polne roke dela. Zaposlujejo jih predvsem finančna in knjigovodska vprašanja, ki so zoprna, pravi predsednik izvršnega odbora IU Maurizio Tremul, a nujno potrebna za celotno skupnost od Reke do Ankarana. Vsekakor ne gre za povsem rutinsko delo, saj se potrebe in zahteve manjšinske skupnosti iz leta v leto spreminjajo. Žal tudi težave, meni Tremul, ki navaja hudo finančno stisko dnevnika La Voce del Popolo.

»V manjšinski skupnosti, kot tudi v svetu, ne poznamo idealnih sistemov demokracije in demokratičnega soočenja. Vedno se bo našel kdo, ki nas bo obtožil, da nismo demokratični in prozorni. Denar je zelo resna zadeva, zato skuša naša zveza biti kar se da demokratična in pravična pri svojih finančnih izbirah,« poudarja Tremul. Za razliko od slovenske manjšine, ki ji kriterije za delitev finančnih prispevkov iz Rima narekuje deželna zakonodaja, se Italijani v Istri in na Reki iz leta v leto med seboj dogovarjajo o delitvi denarja. Pri tem jim seveda močno olajša delo dejstvo, da imajo eno samo manjšinsko krovno organizacijo, čeprav živijo v dveh državah.

Italijanska unija se z delitvijo finančnih prispevkov iz Italije začena navadno ukvarjati enkrat julija. Od vseh svojih lokalnih skupnosti zahteva, da ji do septembra pošljejo proračune in načrte za naslednje leto, čeprav se še ne ve koliko denarja bo manjšina pravzaprav dobila iz Rima. Predračune in bilance najprej prouči izvršni odbor IU, zadnja odločitev pa pripada skupščini krovne zveze. »Upam si trditi, da vse poteka ob belem dnevu in tudi ne more biti drugače, saj italijanske oblasti upravičeno zahtevajo od nas potrdilo oziroma dokazilo za vsak evro, ki ga potrošimo ali vložimo,« poudarja predsednik izvršnega odbora IU.

In koliko denarja je italijanska manjšina letos dobila iz Italije? 7,8 milijona evrov, odgovarja Tremul, ki navaja te številke: 5 milijonov evrov iz državnega proračuna (osnova je zakon za mejna območja iz leta 1991), 1,8 milijona evrov od zunanega ministrstva (te prispevke deli tržaška Ljudska univerza) in milijonov evrov od Dežele Furlanije-Juljske krajine.

Ta sredstva, ko enkrat pridejo do IU, se potem delijo na redne oziroma režijske stroške ter na razvojne projekte in izredne krizne primere. Letos so ta neke vrste rezervni sklad v celoti namenili reškemu dnevniku La Voce del Popolo, ki je zaradi finančne stiske omejil število strani, ukinil skoraj vse priloge in obenem tudi barve. Pri tem je bistven in najbrž odločilen časovni dejavnik, saj se je treba v primeru krize hitro odzvati. Glede dnevnika (IU je njegov ustanovitelj, založnik pa EDIT) so s takojšnjim posegom preprečili najhujše.

Tremul ne želi primerjati finančne situacije italijanske narodne skupnosti s finančnim položajem Slovencev v Italiji. Gre za različne vi re financiranja, različne namembnosti prispevkov in različne nivoje odločanja. To seveda ne izključuje, dodaja, skupnih naporov in nastopov dveh manjšin pri rimskih oblasteh, ki so v preteklosti že obrodili sadove.

S.T.

Predsednik izvršnega odbora Italijanske unije Maurizio Tremul

KROMA



PARLAMENT - SSK pri parlamentarcih narodnih manjšin

Iz Rima črnoglede napovedi za financiranje naše manjšine

RIM - Popolna politična zmeda, ki je v teh dneh zajela italijansko politično sceno, se je odražala tudi na rimskih sestankih tajnika SSK Damijana Terpina in deželnega svetnika Igorja Gabrovca. V Rimu sta se srečala s parlamentarci Južno-tirolske ljudske stranke (SVP), ki jih vodi poslanec Siegfried Brugger, in senatorjem Union Valdotaïne Antoniom Fossonom. Predstavnik SSK sta parlamentarce, ki so izraz narodnih manjšin, podrobno seznanila s številnimi vozi, ki zaznamujejo odnose med državo in slovensko manjšino v Italiji zlasti na področju izvajanja oz. neizvajanja zaščitnega zakona in spoštovanja mednarodnih sporazumov. Ta čas je najbolj aktualen problem dejanske razpolovitve finančnih dotacij, ki je zapisana v snujočem se finančnem zakonu. O tem in o možnih izhodih iz zelo zapletenega stanja sta se Gabrovec in Terpin pogovarjala tudi s slovenskim veleposlanikom Iztokom Mirošičem.

Parlamentarci SVP in Union Valdotaïne so potrdili, da so možnosti pozitivnega spreminjanja finančnega zakona



SIEGFRIED BRUGGER (SVP)

dejansko nične. Prav tako so že skoraj izničene možnosti vpliva na postavke spremnega dekreta, s katerim naj bi italijanska vlada dala na razpolago pet milijard evrov sredstev. »Zadnja bilka, na kateri visi možnost uravnovešanja vsaj na lansko raven finančnih dotacij za Slovence v Italiji, je t.i. odlok »milleproroghe«, ki ga bo vlada predvidoma izdala decembra. Nato lahko okleščena sredstva poveča le predsedstvo vlade iz lastnega posebnega sklada nekako tako, kot se je zgodilo v začetku leta. Pri teh rešitvah lahko odigra odločilno vlogo le poseg slovenske vlade

pri rimskih izvršnih oblasteh,« menita Gabrovec in Terpin.

Parlamentarnim predstavnikom manjšinskih strank sta priporočila tesnejše sodelovanje tudi s slovensko senatorko Tamaro Blažina, ki ga, resnici na ljubo, doslej žal ni bilo, sta ugotovila. Prav tako bo Slovenska skupnost ponovno poslegla pri deželni vladi, ki mora odločneje podpreti pričakovanja slovenske narodne skupnosti v FJK. Popolno nezanko pri vsem tem predstavlja kriza italijanske vladne večine, ki lahko že v prihodnjih urah ali dneh privede do padca vlade in torej oddaljitve vsake kratkoročne rešitve tudi vprašanja razpolovitve finančnih dotacij za Slovence.

Stanje je po mnenju SSK vsestransko kritično in kot tako ga moramo tudi obravnavati, pragmatično in realistično. Organizirano jedro slovenskih organizacij in ustanov mora biti pripravljeno na kljubovanje tudi najbolj črnoglednemu scenariju, ki bi kot tak naposled zahteval tudi primerne politične odgovore in mobilizacijo, pravita Terpin in Gabrovec.

VIDEM - Jutri

Posvet Manjšinski jeziki in podjetništvo

VIDEM - V okviru praznovanja 30-letnice delovanja prireja združba Informazione friulana, pod okriljem katere deluje tudi Radio Onde Furlane, mednarodni posvet »Manjšinski jeziki in podjetništvo. Jezik, identiteta in strokovnost«. Celodnevno srečanje, ki bo jutri od 9.30 dalje v dvorani Valduga na sedežu Trgovinske zbornice v Vidmu, bo priložnost za izmenjavo idej, izkušenj, načrtov za bodočnost na področju marketinga, medijev, trgovine, kulturne produkcije, promocije lokalnih proizvodov in jezikovnih storitev. Konferenca pa bo razdeljena na štiri tematske sklope.

Dopoldne bo po uvodnih pozdravih in nagovorih predsednika zadruga Informazione Friulana Paola Cantaruttija in koordinatorja posveta Marca Stolfi najprej na vrsti debata z naslovom »Manjšinsko podjetništvo, podjetništvo znotraj manjšine«, med katero bodo obravnavali slovenske in ladinške primere. Spregovorila bosta Davorin Devetak (SDGZ) in Sabrina Rasom, odgovorna za jezikovne in kulturne projekte pri Skupnosti doline Fassa.

V drugem delu bodo v ospredju mediji, predstavili pa bodo delovanje zadruga Informazione Friulana in Radia Onde Furlane (za to bo poskrbel glavni urednik Carlo Puppo), baskovski dnevnik Berria (Joan Mari Larrarte) in galsko avdio- ter videoprodukciskohišo Cwmni Da (Dylan Huws).

Tretji sklop bo namenjen jezikovnim storitvam. Licio de Clara in Antonio Ignazio Garau, predstavnik zadrug Serling in Altra Cultura, bosta primerjala furlansko in sardinsko stvarnost.

Popoldne, ob 15. uri, pa bo govor o odnosu med jeziki, identiteto, promocijo teritorija in njegovih proizvodov na okrogli mizi, ki jo bo povezoval Enrico Turloni. Sodelovala bosta ekonomist z Univerze v Vidmu Francesco Marangon in direktor Italijanskega centra C. Combi iz Kopra Andrej Bertok, o svojih izkušnjah pa bodo spregovorili tudi Teresa Cova-ceuszach (Gostilna Sale e Pepe, Srednje), Adriano Gariup (SDGZ) in Luigia Negro (KD Rozajski dum). (NM)

PREVOZI - Prvo zasedanje mešane tehnične komisije v Trstu

Riccardi zadovoljen zaradi potrjenih evropskih sredstev za progo Trst - Divača

TRST - Včeraj je bilo v deželni palači v Trstu prvo operativno srečanje mešane izvršne tehnične komisije Italija - Slovenija za izgradnjo čezmejne železniške povezave Trst - Divača, kot to predvideva dogovor, ki sta ga državi podpisali 12. oktobra letos. Proga Trst - Divača je del hitre železniške povezave, ki od Lyona preko Italije in Slovenije vodi do madžarsko-ukrajinske meje.

Na srečanju je ob tehničnih strokovnjakih transportnih ministrstev iz obeh držav, predstavnikov RFI, Dežele in slovenske Agencije za javne naložbe v železniško infrastrukturo sodeloval tudi deželni odbornik za prevoze Riccardo Riccardi. Deželni odbornik je v uvodnem posegu poudaril zadovoljstvo Furlanije-Juljske krajine, ker je Bruselj pred nedavnim potrdil finančne prispevke za odsek Trst - Divača, kar po Riccardijevem mnenju priča, da je Evropska unija pozitivno ocenila dosedanje delo Italije in Slovenije



v zvezi s to investicijo. »Toda Evropska unija odseku Trst - Divača ne bo gledala skozi prste, če bo šlo kaj narobe. Zato morata obe strani storiti vse, da

pride do nujne prilagoditve načrtov za tako imenovano zgornjo varianto trase, ki mora biti končana do konca prihodnjega leta,« je še dejal Riccardi.

AVSTRIJA - Predsednik EL Vladimir Smrtnik Protest proti črtanju subvencij za slovenska znanstvena inštituta

CELOVEC/DUNAJ - Predsednik Entone liste (EL) Vladimir Smrtnik se je ostro odzval na načrt avstrijske zvezne vlade o črtanju državnih subvencij izvenvisokošolskim znanstvenim inštitucijam, med njimi tudi za slovenska znanstvena inštituta v Celovcu in na Dunaju.

»Kako napačne so njene prioritete, se kaže predvsem na področju njene obračevalne in znanstvene politike. Na eni strani predvideva vlada v predlogu za državni proračun za leto 2011 milijarde za nesmiselne investicije, med drugim za železniški predor skozi Golico/Koralm, ki ga priznani strokovnjaki odklanjajo, na drugi strani pa v celoti črta subvencije za znanstvene dejavnosti,« poudarja Smrtnik v tiskovni izjavi za javnost. Smrtnik obenem poziva vlado na Dunaju, da ne izvede teh radikalnih ukrepov, ter da pripadniki manjšine podprejo akcijo platforme izvenvisokošolskih znanosti za zbiranje podpisov proti črtanju sredstev.

V Celovcu predstavili zbornik krške škofije 2011

CELOVEC - Krški škof Alois Schwarz se je s svojimi najozojimi sodelavci v škofijski rezidenci v Celovcu predstavil zbornik škofije za leto 2011. Naslov obširne (360 strani) publikacije »Humor - Bruder des Glaubens« (Humor - brat vere) se nanaša na rek judovskega verskega filozofa Martina Buberja.

Kot je bilo na predstavitvi zbornika povedano, je dvanajst uglednih avtorjev iskalo in tudi našlo stične točke med vero in humorjem in jih zapisalo v letošnji zbornik. V stolpcu »Iz škofije« prošt celovške stolnice Olaf Colerus-Gledern opisuje deset let škofa Aloisa Schwarza na čelu krške škofije, ravnatelj dušnopastirskega urada Jože Marketz pa v dvojazičnem zborniku škofije za leto 2011 predstavlja projekt v službi človeka »Lebensdialoge«. Novost v zborniku je karta, s katero si bralci in bralke lahko ustvarijo konkretno podobo o vseh 336 farah in 24 dekanijah krške škofije. (I.L.)

TRŽAŠKO PRISTANIŠČE - Edini ponudnik na razpisu za privatizacijo družbe TTP

Pomorski potniški promet bo upravljala prestižna naveza

Sestavljajo jo Unicredit, Costa Crocere, Generali, Giuliana Bunkeraggi in Reguardia

TRST - Naveza treh velikih in dveh manjših družb je zmagala na razpisu za privatizacijo družbe Trieste Terminal Passengeri (TTP), ki upravlja potniški promet v tržaškem pristanišču. Do 5. oktobra, ko je zapadel rok za prijave, je v urade Pristaniške oblasti v Lloydovem stolpu prišla ena sama ponudba v zaprti ovojnic, ki so jo večraj javno odprli.

Čeprav se je vedelo, kdo je ponudbo oddal, ni bilo znano, kakšna je njena ekonomska teža. Naveza Unicredit-Costa Crociere-Generali-Giuliana Bunkeraggi-Reguardia je za 60 odstotkov kapitala družbe TTP ponudila 4,2 milijona evrov, medtem ko je izklicna cena razpisa znašala 3,9 milijona evrov. Predstavniki naveze, ki so se udeležili javnega odprtja ovojnice s ponudbo, svojega uspeha niso komentirali, ker bodo o njem govorili na posebni tiskovni konferenci. Zato pa je bil bolj zgovoren predsednik Pristaniške oblasti Claudio Boniciolli, ki je dejal, da je bila odločitev za ustanovitev družbe TTP pravilna, saj »se je izkazalo, da t.i. javni sektor, če ga upravljajo kompetentni in sposobni ljudje s privatistično vizijo, lahko doseže briljantne rezultate.«

Kot se je izvedelo, prevideva poslovni načrt naveze, ki jo vodi Unicredit, rast potniškega prometa v tržaškem pristanišču do 200 tisoč potnikov na leto.

Pristaniška oblast je delniško družbo TTP Spa ustanovila aprila 2007, da bi skrbela za organizacijo splošnih storitev, kot so upravljanje pomorskih postaj in oskrbovanje potnikov. TTP je tudi večinska lastnica družbe Trieste Yacht Service Srl, ki skrbi za razvoj prometa in zagotavlja vse dejavnosti in asistenco, vključno z logistično, za velike jahte. Na osnovi 25-letne koncesije upravlja TTP od 1. januarja 2008 terminal za ladje na križarjenju na pomolu Bersaglieri, potniški terminal na četrtem pomolu, terminal za trajekte na privezu št. 57 v novem pristanišču in privez št. 22 v starem pristanišču. Družba ima v koncesiji tudi del tržaškega mestnega nabrežja.

Koncesijska pogodba predvideva, da bo TTP plačevala Pristaniški oblasti koncesino v višini 1,2 milijona letno. S ponujeno ceno 4,2 milijona evrov je Pristaniška oblast iztržila neprimerno več, kot je vložila v pred tremi leti in pol ustanovitveno družbo. Njen kapital znaša namreč 750 tisoč evrov, danes pa je družba po tržni oceni vredna okrog sedem milijonov evrov, torej desetkrat več.

Prestična naveza, ki bo prevzela kontrolni delež družbe TTP, očitno verjame v velike razvojne potenciale tržaškega pristanišča, kar dokazujejo tudi prvi namigi o srednjeročnem poslovnem načrtu. Družba Costa Crociere bo zagotavljala veliko rast števila ladij za križarjenje, ki se bodo ustavljale v Trstu, zato se mora na to ustrezno pripraviti tudi mesto, je poudaril Boniciolli. »Ladje plujejo tja, kjer so potniki, potniki pa želijo tja, kjer so velike privlačnosti in priljubljenosti za ogled zanimivih in lahko dostopnih krajev. Trst seveda ne more konkurirati z Benetkami, a si lahko pridobi tržno nišo, še posebno v tej fazi preseganja sezonskih obdobij v sektorju križarjenj,« je poudaril Boniciolli.

Kot se v Trstu ustavlja, pa tudi večrajšnja pomembna priložnost ni mogla mimo brez polemik. Boniciolli je namreč v pogovoru z novinarji kritiziral tiste, »iz Trsta in od drugod«, ki »so naredili vse možno in tudi nemogoče, da ta operacija ne bi uspela«. Med tistimi, ki so jo bojkotirali, je navedel tržaškega občinskega odbornika za gospodarski razvoj Paola Rovisa in deželnega svetnika PdL Maurizia Buccija. Prvi je po njegovih besedah skušal - v družbi z drugimi - celo napasti cenilce TTP, medtem ko je Buccija označil za človeka, ki »nima primere«, saj je za potnike na križarjenju »organiziral ognjemet v avgustovskem popoldnevu in jim potregel s pokušnjo mortadele«. Boniciollijeve besede seveda niso ostale brez odmeva. Rovis je napovedal, da ga bo tožil, in mu svetoval, naj poišče zdravnika, medtem ko je Buccia izrazil upanje, da bo nova naveza sposobna nadomestiti tisto, kar je pristanišče izgubilo v zadnjih štirih letih. (vb)

Boniciolli s predstavniki naveze Unicredita ob javnem odpiranju ovojnice s ponudbo za TTP

KROMA



DRUŽBE - Devetmesečni obračun krilatega leva

Generali z dobičkom nad pričakovanji Pospešek fundaciji za socialo in kulturo

MILAN - Dobro gibanje na področju življenjskega zavarovanja je spodbudilo poslovne rezultate zavarovalnega koncerna Generali. Krilati lev je do konca septembra pridelal za 1,3 milijarde čistega dobička, kar je 46,8 odstotka več kot v enakem lanskem obdobju in več kot v celotnem lanskem letu. Rezultati, ki jih je tržaška zavarovalnica predstavila včeraj finančni skupnosti, so presegli pričakovanja analitikov, zato so tudi predvidevanja za dokončni obračun ob koncu leta zelo optimistična. Predsednik Cesare Geronzi je potrdil očno, da bi lahko dobiček za leto 2010 prišel do 4,2 milijarde evrov.

Družba krilatega leta se je na tej osnovi odločila za relansiranje fundacije Fondazione Generali, ki bo dobila močnejšo finančno injekcijo za promoviranje pobud na področju socialne pomoči, kulturnih dejavnosti, izobraževanja, raziskovanja in okolja. To usmeritev je sicer Geronzi napo-

CESARE GERONZI

ARHIV



vedal že ob prevzemu predsedniške funkcije, 24. aprila letos na skupščini delničarjev v Trstu. Takrat je dejal, da želi pustiti sled z »zelo pomembnim projektom« za kulturo in še kaj. Ta namen se zdaj uresničuje tudi po zaslugi obetavnih poslovnih rezultatov.

»Tudi v času najhujše gospodarske krize po drugi svetovni vojni je bila naša skupina sposobna zelo dobre rasti,« je s ponosom poudaril finančni direktor zavarovalnice Raffaele Agrusti, ki je finančni skupnosti podrobno

orisal poslovne rezultate. Ti so bili po njegovih besedah doseženi po zaslugi »trdnosti našega poslovnega modela« in po drugi strani tudi »zaupanja, ki so nam ga naše stranke potrdile tudi v teh težkih časih«.

V prvih devetih mesecih letošnjega leta so premije zavarovalne družbe dosegle vrednost 53,8 milijarde evrov (+5,8%). Pri tem izstopa predvsem življenjsko zavarovanje (+8% na 37,3 milijarde), a se je povečala tudi dejavnost na področju škodnega zavarovanja (za 1% na 16,6 milijarde), čeprav je prišlo do znižanja na ravni rezultatov (-12,3% na 939 milijonov evrov, kolikor je moral koncern izplačati zaradi posledic naravnih katastrof na Kitajskem, v Franciji in v vzhodni Evropi. Čisto premoženje skupine se je z devetmesečnim obračunom zvišalo na 18,2 milijarde evrov, kar je za 9,3 odstotka več kot ob koncu leta 2009.

GIBANJA - Raziskava Confindustrie FJK

Deželna gospodarska gibanja počasi okrevajo

TRST - Po konjunktorni raziskavi deželne organizacije industrijcev Confindustria FJK za letošnje tretje četrtletje je prišlo glede na drugo četrtletje do upočasnitve gospodarskih gibanj, glede na enako lansko četrtletje pa do rahlega izboljšanja.

Znotraj splošne konjunktorne upočasnitve, ki je sicer fiziološka, ker tretje četrtletje vsebuje poletno pavzo, pa Confindustria izpostavlja pozitivno gibanje izvoza. Prodaja na tujih trgih je namreč zelo pozitivna, tudi v medletni primerjavi, kar po ugotovitvah avtorjev konjunkturnega poročila pomeni, da »se najbolj močna dejavnost deželnega gospodarstva, izvoz, po dolgem obdobju zastoja počasi pobira«.

V medletni primerjavi se deželno gospodarstvo - po oceni industrijcev - po poletni pavzi sicer nihajoče, vendar zanesljivo izboljšuje in nadaljuje trend, ki se je začel konec lanskega leta po dramatični krizi v letu 2008, ki je svoj negativni vrhunec dosegla jeseni 2009.

Najpomembnejši kazalniki v medletni primerjavi (letošnje tretje četrtletje

glede na lansko) kažejo naslednjo sliko: industrijska proizvodnja je doživela rahlo rast (letos +15,2%, lani +14,2%), skupna prodaja pa se je rahlo zmanjšala, čeprav ostaja s pozitivnim predznakom. Ugodno gibanje izvoza je namreč neutralizirala slaba prodaja na domačem trgu. Skupna prodaja se je tako v letošnjem tretjem četrtletju povečala za 15,3%, lani pa je rast v primerljivem obdobju dosegla 18,3%. V Italiji se je prodaja povečala za zgolj 1,2%, medtem ko je bila lani rast 17,9-odstotna. Izvoz pa se zrasel za 27,2%, medtem ko je bila v lanskem tretjem četrtletju rast izvoza 19,5-odstotna.

Med drugimi kazalniki gre omeniti gibanje novih naročil, ki so bila negativna v primerjavi z letošnjim drugim četrtletjem (-5,4%), pozitivna, čeprav nekoliko nižja kot lani, pa v letni primerjavi (+17,8%). Pozitiven signal prihaja tudi s kazalnikom cene končnih izdelkov, ki so se v primerjavi z lanskim tretjim četrtletjem zvišale za 8,2%, vendar manj kot cene materialov in surovin, ki so poskočile za 11,3% in tako spodjedle del dohodka podjetij.

PROMET Rekorden oktober letališča FJK v Ronkah

RONKE - Deželno letališče FJK v Ronkah je oktobra zabeležilo 26,6-odstotno povečanje števila potnikov, medtem ko je obračun prvih desetih mesecev leta glede na enako lansko obdobje pozitiven za okrogel odstotek. Oktobra, ki je bil rekorden med letošnjimi meseci, so našli 77.866 potnikov, 24,4% več kot v enakem lanskem mesecu, od tega jih je bilo na rednih linijah in za 26,7% več. Odločilen pospešek je promet v Ronkah dobil z uvedbo nove povezave z Milanom Linate in z Genovo, saj so našli čez 5500 potnikov. Nizkocenovni poleti imajo v Ronkah 30-odstotni delež. Oktobra je zelo dobre rezultate dosegel prevoznik Ryanair, ki je praktično podvojil število potnikov na svojih letalih. Bilo jih je skoraj 23 tisoč, za 81,5% več kot oktobra lani. Glede na tako ugodno gibanje prometa se je Lufthansa odločila, da bo svoje zveze s hubom v Münchnu obdržal tudi v zimskem času.

EVRO

1,3700 \$

-0,5

EVROPSKA CENTRALNA BANKA
11. novembra 2010

valute	11.11.	10.11.
ameriški dolar	1,3700	1,3770
japonski jen	112,78	113,48
kitajski juan	9,0772	9,1346
ruski rubel	41,9220	42,2800
indijska rupija	60,9310	61,0080
danska krona	7,4538	7,4534
britanski funt	0,84910	0,85685
švedska krona	9,3102	9,2975
norveška krona	8,0910	8,0760
češka krona	24,634	24,618
švicarski frank	1,3282	1,3402
estonska krona	15,6466	15,6466
madžarski forint	276,54	273,40
poljski zlot	3,8843	3,9219
kanadski dolar	1,3832	1,3931
avstralski dolar	1,3766	1,3726
bolgarski lev	1,9558	1,9558
romunski lev	4,2777	4,2850
litovski litas	3,4528	3,4528
latvijski lats	0,7093	0,7092
braziljski real	2,3491	2,3446
islandska krona	290,00	290,00
turška lira	1,9540	1,9488
hrvaška kuna	7,3727	7,3655

EVROTRŽNE OBRETNOSTI
11. novembra 2010

	1 mesec	3 meseci	6 mesecev	12 mesecev
LIBOR (USD)	0,25344	0,28563	0,44281	-
LIBOR (EUR)	-	-	-	-
LIBOR (CHF)	0,13000	0,16750	0,23833	-
EURIBOR (EUR)	0,853	1,049	1,274	-

ZLATO

(999,99 ‰) za kg

33.133,05 € +141,05

TEČAJNICA LJUBLJANSKE BORZE
11. novembra 2010

vrednostni papir	zaključni tečaj v €	spr. v %
BORŽNA KOTACIJA - PRVA KOTACIJA		
GORENJE	12,85	-1,91
INTEREUROPA	3,97	+0,51
KRIKA	60,89	-1,49
LUKA KOPER	18,12	-0,98
MERCATOR	155,40	+0,26
PETROL	269,43	-1,18
TELEKOM SLOVENIJE	98,45	+0,11
BORŽNA KOTACIJA - DELNICE		
ABANKA	44,00	+2,33
AERODROM LJUBLJANA	22,07	-2,30
DELO PRODAJA	-	-
ETOL	-	-
ISKRA AVTOELEKTRIKA	-	-
ISTRABENZ	6,27	+0,32
NOVA KRE. BANKA MARIBOR	10,04	-1,57
MLINOTEST	-	-
KOMPAS MTS	-	-
NIKA	-	-
PIVOVARNA LAŠKO	16,52	-1,31
POZVAROVALNICA SAVA	8,52	-2,94
PROBANKA	-	-
SALUS, LUUBLJANA	407,03	-0,72
SAVA	148,97	-0,85
TERME ČATEŽ	-	-
ZITO	-	-
ZAVAROVALNICA TRIGLAV	16,46	+0,49

MILANSKI BORŽNI TRG
11. novembra 2010

delnica	zaključni tečaj v €	spr. v %
A2A	1,107	-1,25
ALLIANZ	88,52	-1,10
ATLANTIA	16,14	-1,47
BANCO POPOLARE	3,51	-2,23
BCA MPS	0,91	-2,23
BCA POP MILANO	3,09	-4,62
EDISON	0,89	+3,01
ENEL	4,05	-0,37
ENI	16,37	-0,55
FIAT	13,05	-1,29
FINMECCANICA	9,74	+0,83
GENERALI	15,49	-2,58
IFIL	-	-
INTESA SAN PAOLO	2,36	-5,22
LOTOMATICA	11,63	-2,27
LUXOTTICA	20,68	-0,67
MEDIASET	4,89	-3,26
MEDIOBANCA	7,42	-3,07
PARMALAT	1,91	-2,40
PIRELLI e C	5,97	-2,21
PRYSMIAN	13,34	-2,27
SAIPEM	32,84	-1,23
SNAM RETE GAS	3,81	-1,61
STMICROELECTRONICS	6,32	-3,14
TELECOM ITALIA	1,02	-0,29
TENARIS	16,48	+0,67
TERNA	3,31	-1,41
TISCALI	0,100	-1,47
UBI BANCA	7,22	+0,14
UNICREDIT	1,71	-1,27

SOD NAFTE

(159 litrov)

87,74 \$

-0,08

IZBRANI BORŽNI INDEKSI
11. novembra 2010

indeks	zaključni tečaj	sprememba %
SLOVENIJA		
SBITOP, Ljubljana	849,93	-0,24
TRG JV EVROPE		
CROBEX, Zagreb	1.860,01	+0,87
BIRS	903,33	-0,21
FIRS, Banjaluka	1.383,01	-0,43
Belex 15, Beograd	637,54	-0,11
SRX, Beograd	258,61	+1,11
BIFX, Sarajevo	1.497,60	+0,31
NEX 20, Podgorica	-	-
MBI 10, Skopje	2.293,55	+0,02
DRUGI TRGI		
Dow Jones, New York	11.291,91	-0,57
Nasdaq 100	2.175,66	-0,55
S&P 500, New York	1.214,13	-0,38
MSCI World, New York	1.250,40	-0,66
DAX 30, Frankfurt	6.723,41	+0,05
FTSE 100, London	5.816,94	-0,99
CAC 40, Pariz	3.867,35	-0,54
ATX, Dunaj	2.716,15	-0,64
PX, Praga	1.140,6	-1,45
EUROSTOXX 50	2.845,93	-1,55
Nikkei, Tokio	9.861,46	+0,31
STI, Singapur	3.293,39	+0,12
Hang Seng, Hongkong	24.700,30	+0,81
Composite, Šanghaj	3.147,74	+1,03
Sensex, Mubaj	20.589,09	-1,37



POLITIKA - Na politični sceni vse po starem

Bossi ni prepričal Finija Berlusconi noče odstopiti

V Ljudstvu svobode se bojijo vladne krize - Napolitana skrbi vse večja politična zmeda

RIM - V desni sredini nič novega. Vodja Severne lige Umberto Bossi je včeraj zaman skušal prepričati Gianfranca Finija, naj omili polemiko do Silvia Berlusconi in naj v bistvu sprejme možnost izvolitve nove Berlusconijske vlade. Predsednik poslanske zbornice je sicer pokazal razumevanje do Bossijevih stališč, na vse njegove prošnje in predloge pa je odgovoril negativno. Fini vztraja, da je pogoj za vsakršno razčiščenje v desni sredini odstop ministrskega predsednika, ki je iz Seula spet ponovil, da tega ne misli narediti. Berlusconi ne zaupa Finiju in menda tudi ne več Bossiju, ki ga prigovarja k t.i. pilotirani vladni krizi.

V vladnem zavezništvu se torej stvari nikakor ne premikajo in vladna kriza še vedno trka na vrata. Fini je Bossiju menda predlagal razširitev vladne koalicije na stranko UDC, ki pa po mnenju Severne lige nikakor ne pride v poštev. Vsi ostajajo še naprej na svojih stališč. Tudi predsednik republike Giorgio Napolitano, ki je med obiskom poplavljenih krajev v Venetu včeraj spet opozoril politični razred na finančne in gospodarske težave Italije.

Napolitano že nekaj dni poziva parlament, naj v predvidenih zakonskih rokih odobri državni proračun in finančni zakon. Predsednik sicer ni ravno zadovoljen z vsebino finančnih dokumentov, morebitna vladna kriza pa bi pomenila katastrofo za javne finance. Napolitanov poziv je namenjen vladni koaliciji, a tudi levosredinski opoziciji, ki se še vedno ne more zediniti o načinu političnega in parlamentarnega boja.

Demokratska stranka se pripravlja na vložitev parlamentarne nezaupnice Berlusconijsvi vladi, njen tajnik Pier Luigi Bersani pa si upravičeno prizadeva, da bo nezaupnica res uspešna. V ta namen Bersani računa na dogovor s Casinijevo UDC in istočasno tudi s stranko Italija vrednot Antonia Di Pietra, kateri se mu di in želi takojšnjo nezaupnico. Levosredinska opozicija nima ne v poslanski zbornici in še manj v senatu številke za prodor nezaupnice, za katero bodo odločilni glasovi poslancev in senatorjev Finijeve stranke Prihodnost in svoboda (FLI). Odločilni bodo prihodnji dnevi, ko bo jasno če bo Berlusconi ostal v Palači Chigi ali bo prisiljen k odstopu.

Srečanje med Umberto Bossijem in Gianfrancom Finijem je bilo neuspešno

ANSA



SALERNO - Po vodni ujmi upanje v izboljšanje vremena

Zaradi poplav pol milijona ljudi ostalo brez pitne vode



Škoda, ki je nastala na vodnih napeljavah, ocenjujejo na šest milijonov evrov

ANSA

DAVKI

Skromne prijave italijanskih davkoplačevalcev

RIM - Vesti o tem, v kolikšni meri italijanski državljani plačujejo davke, vedno znova presenečajo, v negativnem smislu seveda. Po podatkih ministrstva za finance je preko deset milijonov davkoplačevalcev, ki ne plačujejo davka Irpef, ker prijavijo zelo nizke dohodke ali se okoriščajo s »popusti«, ki praktično izničijo davke, ki jih je treba plačati.

Nadaljni podatek kaže, da polovica italijanskih davkoplačevalcev prijavi do petnajst tisoč evrov dohodka, dve tretjini pa največ dvajset tisoč evrov letnega dohodka. Samo 1 odstotek državljanov prijavi preko sto tisoč evrov letnega dohodka, preko petsto tisoč pa jih prijavi manj kot devet tisoč evrov. Statistične podatke je mogoče najti na spletni strani italijanskega ministrstva za finance.

RIM - V provinci Salerno na jugu Italije je zaradi močnega deževja in poplav 136 ljudi moralo zapustiti svoje domove, pol milijona ljudi pa je tudi ostalo brez pitne vode. Te sedaj s pitno vodo oskrbujejo z rezervoarji, številni morajo pitno vodo kupovati v trgovinah. Pomanjkanje vode je najbolj prizadelo živinorejce, danes poročajo italijanski mediji. Škodo, ki je zaradi padavin nastala na akvaduktu, ocenjujejo na šest milijonov evrov, poroča avstrijska tiskovna agencija APA.

Zaradi poplav je moralo svoje domove zapustiti 136 ljudi, v provinci Salerno je poplavljenih 3000 hektarjev zemlje. Na prizadetih območjih so zaprli tudi šole. Poplave so povzročile veliko škodo v poljedelstvu, poškodovane so številne oljke. Reki Tanagro in Sele sta v sredo prestopili bregove in poplavili široko območje. V občini Capaccio Pestum so morali evakuirati okoli 300 ljudi.

Avtocesto A3, ki povezuje Salerno s mestom Reggio Calabria, so zaradi neurja zaprli, kar je povzročilo številne težave v prometu. Huda neurja so sicer prejšnji teden prizadela Benečijo na severu Italije. Hudo škodo so takrat utrpela predvsem majhna in srednja podjetja na industrijskih področjih Padove, Vicenze in Verone, neurja pa so močno prizadela tudi kmete. (STA)

LOS ANGELES - Včeraj v 91. letu starosti

Umrl italijanski filmski producent Dino de Laurentiis

LOS ANGELES/RIM - V Los Angelesu je v 91. letu starosti umrl italijanski producent Dino de Laurentiis. Med zgodnjimi filmi, ki jih je produciral, so najbolj znani Grenki riž v režiji Giuseppeja de Santisa ter filma Federica Fellinija - Cesta in Kabirijine oči.

De Laurentiis se je 8. avgusta 1919 rodil v kraju Torre Annunziata v neapeljski pokrajini. Kot deček je pomagal prodajati špagete, ki jih je izdeloval oče. Študij filma v Rimu je prekinila vojna. Prvi film v njegovi produkciji je bil leta 1940 »L'ultimo combattimento« (Zadnji spopad), potem je produciral še skoraj 150 filmov, med njimi velike filme, kot so Vojna in mir, Biblija, Trije kondorjevi dnevi.

V začetnem obdobju je produciral, pogosto skupaj s Carlom Pontijem, predvsem neorealistične filme. V 50. letih je sodeloval z mnogimi režiserji, kot so Roberto



Dino de Laurentiis

ANSA

Rossellini, Eduardo de Filippo in Mario Monicelli. Produciral je Veliko vojno z Albertom Sordijem in Vittoriojem Gassmanom.

V 60. letih je zgradil celo lastne studije, ki pa so potem finančno propadli. V tem času je produciral zelo različne filme, med njimi Barbarello z Jane Fonda. Potem se

Sodnica za mladoletne:

Maroni poteptal resnico

MILAN - Državna tožilka za mladoletne Annamaria Fiorillo, ki je oporekala notranjemu ministru Maroniju, ko je v parlamentu poročal, da je bilo s postopkom o varstvu mladoletne Maročanke Ruby vse v redu, je včeraj svoje obtožbe okrepila, potem ko je pisala pismo Višjemu sodnemu svetu. Novinarjem je povedala, da je Maroni poteptal resnico, ta pa je v odgovor proti njej napovedal tožbo. Sodnica je novico o tožbi ministra komentirala kot smešno.

V otroških jaslih izvajali

nasilje nad malčki

PINEROLO - Preiskovalni sodnik iz Pinerola je včeraj odredil zaplembo otroških jasl z imenom »Il paese delle meraviglie«, ki jo je izvedla patrulja karabinerjev. Razlogi za poseg mož postavijo dobesedno grozljivi. Tri osebe, odgovorne za delovanje vrtca, so prejele jamstveno obvestilo zaradi obtožb o maltretiranju otrok. Malčke naj bi pretepali, za kazen zapirali v temne prostore in jih celo prisilili, da so jedli izbruhano hrano.

Preiskava se je začela, potem ko je februarja letos nek koristnik prijavil oblastem vodstvo jasl, karabinerji pa so na podlagi pričevanj bivšega uslužbenca ugotovili, da so malčke tudi grdo zmerjali in izvajali nad njimi vse mogoče oblike nasilja. O vsem naj bi pričali tudi nekateri videoposnetki.

Umr pretepeni taksist

ki je povozil psa

MILAN - Luca Massari, taksist, ki je preblizno pred mesecem dni po nesreči povozil psa in so ga njegovi gospodarji hudo pretepli, je včeraj umrl na nevrološkem oddelku v bolnišnici Fatebenefratelli. Čeprav je kazalo, da se je njegovo stanje v zadnjih dneh nekoliko izboljšalo, je Massariju včeraj odpovedalo srce.

Massari je pred mesecem službeno peljal svoj taksi v milanski četrti Antonini, ki je znana po velikem številu kriminalnih dejanj. Pes, ki je taval po ulicah in ni bil privezan na vrstico, se je nenadoma pojavil pred avtomobilom in mu ni bilo pomoči. Massariju je bilo zaradi incidenta žal in se je lastnikom psa opravičil, ti pa so se z neverjetno ihto spravili nadenj in ga na cesti dolgo pretepali z brcami v obraz, trebuh in prsni koš. Od tedaj Massari ni več prišel k zavesti, utrpel pa je serijo zlomov in notranjih poškodb po vsem telesu. Zdravniki so njegovo stanje takoj po sprejemu v bolnišnico ocenili kot brezupno, a se je fant ves mesec boril za življenje, dokler ni omagal.

Karabinerji so aretirali nasilneže, 31-letnega Morrisa Michaela Ciavarrello in brata in sestro Piera (26) in Stefania (28) Citterio, ki so sedaj v zaporu pod obtožbo namernega umora v obtežljivih okoliščinah.



PROSEK - Praznovanje sv. Martina

Z bogatimi stojnicami obeležili višek letošnjega martinovanja

Ugodno vreme privabilo lepo število obiskovalcev - Na Kržadi Okusi sv. Martina



Vreme je prizaneslo letošnjemu praznovanju sv. Martina, ki je privabilo številne obiskovalce

KROMA

več fotografij na www.primorski.eu



Na Kržadi in vseh glavnih proseških ulicah je ob višku praznovanja sv. Martina bilo vse živo. Že v jutranjih urah so stojnice Kmečke zveze in ostalih prodajalcev doživele številne obiske, saj je po večdnem deževju le zasijalo sonce.

Ob prenovljenem Kulturnem domu Prosek-Kontovel, kjer so člani mladinskega krožka nudili hrano in pijačo, se je na Balancu odvijal dobro obiskan sejem starih in rabljenih predmetov. Pravo središče dogajanja pa je bilo seveda na Kržadi. V priredbi deželne Kmečke zveze so tudi letos zaživel Okusi sv. Martina.

Na proseškem križišču je bilo prisotnih 13 kmetij, ki so ponujale od kapljice domačega vina, do medu in olja. Veliko zanimanja so obiskovalci namenili tržnicama kmetovalcev iz Videmskega, ki sta ponujala jabolka ter mlečne izdelke.

Pri rezanju kuhanega pršuta smo zmotili tudi predsednika Kmečke zveze Franca Fabca, ki je bil z jutranjim obiskom zelo zadovoljen. »Pobuda postaja že ustaljena tradicija, saj so se naši člani odzvali tudi letos iz celotne dežele. Za prihodnje leto pa imamo še večje načrte, saj se na KZ zavzemamo, da bi sejem trajal dva dni,« je dejal Fabec.

Kržada je poleg stojnic s kmečkimi proizvodi gostila tudi skupnino otrok iz OŠ Černigoi, ki so ob spremstvu učiteljice prodajali ročna dela. Domačini so z manjšim prispevkom kupovali lepo okrašene steklenice, strešne opeke in lesene izdelke. Izkupiček bodo učenci in učiteljice namenili nakupu šolskega materiala. Ostale ulice po so gostile kramarje, ki vsakoletno obiščejo Prosek. Poleg običajne drobnarije, so nekatere stojnice prodajale tudi merjaščevo meso.

V popoldanskih urah se je pred slavnostno maso odvijalo tudi nagrajevanje najboljših proseških in

kontovelskih vin. Novo vino pa je seveda pravi protagonist praznovanja vaškega zavetnika, ki privablja številne ljudi v domače osmice. Te so bile že dobro obiskane ob uri kosila, saj poleg pijače ponujajo domače zelje in klobase.

Praznovanje se je včeraj nadaljevalo v večernih urah v prostorih Kulturnega doma, kjer je nastopil trio Giulia Pellizzari Ballaben, po koncertu pa je Mladinski krožek Prosek - Kontovel kronal letošnjo praznovanje zavetnika z mladinskim praznikom v obnovljenem domu.

Andrej Marušič

OBČINA TRST

Vodstvo SKP predlaga Andolino



Na decembrskih primarnih volitvah v levi sredini se bo za župansko kandidaturu moral potegovati tudi Marino Andolina. Zanj se zavzema vodstvo Stranke komunistične prenovne, ki bo Andolinovo kandidaturu predlagalo na jutrišnjem ustanovnem pokrajinskem kongresu Zveze leve. Andolina, ki je zdravnik v otroški bolnišnici Burlo Garofolo, je že dolgo let tržaški občinski svetnik Komunistične prenovne. Na primarnih volitvah, če bo njegova kandidatura potrjena, se bo pomeril s pokrajinskim tajnikom Demokratske stranke Robertom Cosolinijem in moral še s kom.

V krogih leve sredine so z zadovoljstvom ocenili sklep pokrajinskega vodstva SKP z ugotovitvijo, da bodo primarne volitve soočenje med različnimi, čeprav v sklopu istega političnega zavezništva. Ena sama kandidatura (Cosolinijeva) bi namreč močno izvotlila notranje volitve, ki bi bile v tem primeru najbrž tudi nepotrebne.

Na potezi je sedaj jutrišnji kongres Zveze leve, ki bo na sedežu SIK in SKP v Ul. Tarabocchia. V soboto popoldne pa bo Cosolini že predstavil občanom in občanom svoj program za primarne volitve in v bistvu tudi za morebitno župansko kandidaturu.

GREENACTION TRANSNATIONAL - Danes na tržaškem sodišču odločitev glede pritožbe okoljevarstvenikov

»Načrt za Sosljanski zaliv skriva veliko stvari«

Organizacija opozarja na nejasnosti in je prepričana, da obstajajo močni interesi za nadaljevanje špekulacij - Kritike tudi na račun opozicije in političnih sil, ki so izraz slovenske skupnosti



Po mnenju Greenaction Transnational je dogajanje okoli Sosljanskega zaliva precej nejasno

KROMA

»Načrt za Sosljanski zaliv skriva veliko stvari.« Tako je na včerajšnji tiskovni konferenci na sedežu Centra za prostovoljno služenje v Trstu dogajanje v zvezi z gradnjo naselja Portopiccio in njemu določeno komercialni predsednik okoljevarstvene organizacije Greenaction Transnational Roberto Giurastante. Okoljevarstveniki so srečanje z novinarji sklicali pred današnjo obravnavo na tržaškem sodišču, na kateri bo sodnik za predhodne preiskave moral odločiti o predlogu tožilstva za arhiviranje zahteve Greenaction Transnational po preiskavi o domnevnih nepravilnostih pri načrtih za ovrednotenje Sosljanskega zaliva (okoljevarstveniki bodo ob 12. uri demonstrirali pred sodnijo).

Na tiskovni konferenci, katere sta se poleg Giurastanteja udeležila tudi predsednik Odbora Rilke Simone Napolitano in Fabio Longo, so bile izrečene hude kritike na račun tržaškega tožilstva, ki je po besedah okoljevarstvenikov delovalo zelo površno in ni šlo v poglobljeno preiskavo o stvareh, ki so po mnenju okoljevarstvenikov precej nejasne in se dogajajo že desetletja. Predsednik Greenaction Transnational je tako opozoril, da so doslej vse družbe, ki so se ukvarjale s Sosljanskim zalivom, šle v stečaj, vse pa so sklepale posle z družbami s sedežem v Jeruzalemu (zato so se okoljevarstveniki obrnili tudi na izraelske oblasti). Deželna vlada Furlanije-Juljske krajine je pred leti dala kon-

cesijo za območje kamnoloma družbi ST Sistiana podjetnika Carla Dodija, kateri je še prej odobrila finančni prispevek v višini približno štirinajst milijonov evrov. Po Giurastanteju mnenju obstajajo močni interesi na deželni, vsedrjavni in mednarodni ravni, da bi območje Sosljanskega zaliva bilo še naprej na voljo nepremičninskemu podjetniku za špekulacije.

Za govornike je primer špekulacije tudi načrt za naselje Portopiccio, ki je po Napolitanovem mnenju prvo nasprotje tistega, kar je za tisk izjavil devinsko-nabrežinski župan Giorgio Ret, ki je zapisal, da bodo stanovalci v tistem naselju turisti in ne bodo dobili stalnega bivališča. To je namreč bojazen, potem ko je deželni svet FJK sprejel zakon, v katerem med drugim piše, da lastniki nepremičnin s turistično namembnostjo lahko slednje uporabljajo tudi kot redno bivališče. Longo je glede tega opozoril, da obstaja možnost spora na ustavnem sodišču oz. neskladja z regulacijskimi načrti turističnih območij, ki v glavnem ne dovoljujejo stalnih bivališč.

Udeleženci tiskovne konference so bili kritični tudi do opozicije (z izjemo svetnika Maurizia Rozze) in še zlasti do tistih političnih sil, ki so izraz slovenske narodne skupnosti, ki so po besedah Giurastanteja storile malo proti špekulaciji, medtem ko bi bile lahko naredile zelo veliko, saj načrt za Sosljanski zaliv omogoča bistveno spremembo števila prebivalstva. (iž)



ZASEDBA ŠOL - Včeraj četrti dan dijaškega protesta

Solidarnost manjšinskih političnih predstavnikov

Obisk Furlaniča, Ukmarja, Švaba in Gabrovca - Solidarnost iz Slovenije - Srečanja s šolskimi in pokrajinskimi upravitelji

Tržaški višješolci nadaljujejo z zasedbo šolskih poslopij, ki naj bi po vsej verjetnosti trajala kar do prihodnje srede, ko je predvidena skupna manifestacija. Tako je včeraj potekal četrti dan zasedbe tako na italijanskih kot na slovenskih šolah, kjer dijaki zasedajo stavbi Liceja Franceta Prešerna in Tehničnega zavoda Žige Zoisa (v slednji začasno deluje Višješolski zavod Jožefa Stefana). Protestniki so včeraj doživeli obisk slovenskih tržaških občinskih svetnikov Iztoka Furlaniča, Igorja Švaba in Stefana Ukmarja, ki so izrazili solidarnost dijakom ter poudarili nasprotovanje politiki italijanskih oblasti opuščanja vlaganja v javno šolstvo in finančne pomoči zasebnim šolam, kar ni pravično, dalje so izpostavili dejstvo, da je Italija, v kateri se razmišlja v glavnem kratkoročno, tudi predzadnja med evropskimi državami glede vlaganja v izobraževanje, ki obrodi sadove na dolgi rok. Potrebna bo prav sprememba miselnosti, dijaki pa imajo prav, da protestirajo, čeprav bodo pozitivne sadove današnjega protesta uživali šele zanamci.

Dijaki so gostili tudi deželnega svetnika Igorja Gabrovca, po čigar besedah je Italija v takem kriznem stanju, da so sicer potrebni rezi, ampak ne na področju izobraževanja, zdravstva in sociale, saj gre za vlaganje v prihodnost. Gabrovec je tudi pohvalil odgovorno ravnanje dijakov v okviru protestne zasedbe, na njihovo prošnjo pa jim je poklonil tudi brezzično internetno povezavo za čas trajanja protesta.

Medtem pa zasedba še naprej odmeva tudi v Sloveniji, kjer sta podpora dijakom slovenskih šol izrazila tudi Dijaška organizacija Slovenije in Mladi forum Socialnih demokratov. Prva je opozorila, da šolske reforme v Italiji ne smejo zajeti slovenskih šol, ki morajo dobiti lastno trajno avtonomijo, Mladi forum pa je poudaril, da bi morali Slovenci v Italiji uživati popolnoma enake pravice, kot jih imajo Italijani v Sloveniji. Evropski poslanec Lojze Peterle pa je evropske poslance iz Italije seznanil s pismom, v katerem dijaki predstavljajo kritično stanje slovenskega šolstva v Italiji. Peterle se zavzema za tako reformo, ki ne bo prizadela manjšinskega šolstva.

Predstavniki dijakov tržaških slovenskih in italijanskih višjih šol so se včeraj popoldne srečali z deželno šolsko ravnateljico Danielo Beltrame ter s predsednico Pokrajine Trst Mario Tereso Bassa Poropat ter odbornikoma Adele Pino in Mauro Tommasinjem, medtem ko bodo v prihodnjih dneh pripravili skupen dokument, s katerim bodo od Pokrajine zahtevali načrt za posege na šolskih poslopijih, od Dežele pa ukinitve finančnih prispevkov za zasebne šole. (iz)

Predstavniki tržaških višješolcev so se včeraj srečali tudi s pokrajinskimi upravitelji

KROMA



PRIČEVANJA DIJAKOV

Pogrešajo le spanje v domači postelji

Med obiskom zasedenih višjih srednjih šol smo zbrali nekaj mnenj dijakov, ki že vrsto dni zasedajo šolski kompleks na Vrdeški cesti. V popoldanskih urah jih je bilo sicer nekoliko manj, vendar so bili ti zelo zgovorni in trdno prepričani v razloge protesta.

V prostorih zavoda Stefana, kjer je do pred kratkim imel sedež tehnični zavod Zoisa, so si dijaki v razredih drugega nadstropja uredili ležišča, v ostalih pa so se družile manjše skupinice. Med skupino deklet se je opogumila **Martina Parovel**, ki obiskuje 2. razred biološkega oddelka. »Nekateri menijo, da je to izguba časa, vendar na našem oddelku že dalj časa v višjih razredih primanjkujejo sredstva za mikro-specializacijo, zaradi česar smo prikrajšani pomembnih ur pouka.« Za vse dijakke Stefana je ta razlog, ki je ena izmed negativnih posledic reforme, bistvenega pomena.

Na stopnicah liceja Prešeren pa smo srečali zgovorni dijakinjo liceja Slomška. **Eva Kranjec**, dijakinja 4.

razreda pedagoške in predstavnica na dijaški konzultni je stalno prisotna v šoli. »Zjutraj zbiramo podpise naših dijakov in poskrbimo, da so prisotni ob običajnih urah pouka. Večjih težav nimamo, vsekakor pogrešam izgubljene ure spanja. Doma pa starši vsekakor podpirajo protest.« Sošolka **Nicole** je podobnega mnenja: »Spanje je res problem, vendar dolgčas nam ni nikoli. Všeč mi je še posebno jutro, ko se zbujamo z glasbo in začnemo čistiti in nabirati morebitne smeti.«

Ob vprašanju, če jih starši pri protestu zavirajo ali podpirajo, smo naleteli na različne odgovore, večina se je izrekla, da jim ne težijo preveč. »Starši so mi prepustili izbiro in mi niso postavili nobene prepovedi sodelovanja v protestu, kljub temu, da je to moj prvi študentski protest,« je menil **Štefan**, ki obiskuje 2. A na liceju Prešeren in spada med mlajše udeležence zasedbe, saj se dobra polovica dijakov iz prvih razredov vseh šol redno udeležuje zasedbe tudi v popoldanskih urah. (mar)

ŽAVLJE - Padec V morje z mopedom

Kljub preplahu brez poškodb

V žavljski industrijski coni se je včeraj pripetila nenavadna nesreča. Okrog 40 let star voznik mopeda je ob 15. uri, domnevno zaradi nepazljivosti med vožnjo, z Nabrežja Giovanni da Verrazzano padel v morje. V vodi sta se znašla voznik in vozilo. Očividci so poklicali na pomoč, nekoliko premraženega, a nepoškodovanega mopedista so na kopno potegnili gasilci in obalna straža. Pregledali so ga v katarski bolnišnici. Okrog 16.30 so iz globlin povlekli moped.

Pozor, goljufi!

Razne občane so v zadnjih dneh obiskali samozvani uslužbenci podjetja AcegasAPS. Tehniki, ki to najbrž niso, so si hoteli ogledati njihove račune. Podjetje hoče preprečiti goljufije, zato opozarja, da morajo uslužbenci, ki obiščejo gospodinjstva, stanovalcem obvezno pokazati izkaznico podjetja. V nobenem primeru ne smejo zahtevati denarja. Pristnost izkaznic lahko v trenutku preverimo s telefonskim klicem na brezplačno številko 800-237313.

Policijska akcija v mestnem središču

Sinoči so mimoidoči od 19.30 dalje prisostvovali spektakularni policijski akciji v Ulici Diaz. Na prizorišču so se zadržali štirje avtomobili tržaške kvesture, policisti z neprebojnimi jopiči so vstopili v penzion Liberty na hišni številki 14. Ulico so med posegom zaprli za promet, razširile so se govorice, da je prišlo do ropa. Kot smo lahko izvedeli v Libertyju, pa so policijo poklicali, potem ko se je njihova gostja morala zateči v sobo, ker jo je po stopnišču zalezoval neznan moški. Ob prihodu policistov je moški že izginil v neznano.

V Minervi predstavitev knjige o fojbah

V knjigarni Minerva (Ul. S. Nicolò 20) bodo danes ob 18. uri predstavili knjigo z naslovom Il perturbante nella storia, le foibe. Uno studio di psicopatologia della ricezione storica. Gre za italijanski prevod knjige, ki je v izvorni obliki izšla v nemščini, v slovenščini (založba Krtina) pa z naslovom Foibe in nezavedno. Knjigo sta uredili Renate Cogoy in Luisa Accati, ki jo bo danes predstavila skupaj s psihoanalitikom Pavlom Fondo ter univerzitetnima profesorjema Marto Verginella in Igorjem Pribcem. Gre za drugačen pristop do pojava fojb in tudi naše stvarnosti.

Praznik Laserfest

Mednarodni center za teoretsko fiziko (ICTP) Abdu Salam vabi jutri od 10. do 16. ure na praznovanje 50. rojstnega dne laserja, izuma, ki je spremenil industrijo, medicino in tudi naše vsakdanje življenje. V miramarskem središču bodo na Laserfestu na sporedu tri poljudno znanstvena predavanja (ob 10.30 in 13.30 o sinhrotromu in laboratoriju Elettra, ob 11. in 14. uri o zgodovini laserja, ob 12. in 15. uri o uporabi laserja pri ohranjanju kulturne dediščine). Na vrsti bodo tudi vodeni ogledi centra ICTP in igre z laserji. Informacije nudijo na elektronskem naslovu pressoffice@ictp.it in na tel. št. 040-2240111 (od 8.30 do 16.30), predhodna prijava ni potrebna.

Buttiglione v Trstu

Stranka UDC prireja danes ob 18. uri v hotelu Starhotel Savoia Excelsior javno srečanje na temo socialne vloge družine. Glavni gost bo podpredsednik poslanske zbornice Rocco Buttiglione, navzoči bodo tudi Luisa Santolini (odgovorna pri UDC za družino), Roberta Clon (pokrajinska predsednica stranke) in Roberto Sasco (tržaški občinski svetnik).

ZNANSTVENI PARK - Po njem poimenovali tržaški sedež centra ICGB

Počastili Artura Falaschija

Na dvodnevnem zasedanju generalne skupščine znanstveniki in diplomati iz 61 držav



Na odlično obiskani slovesnosti v znanstvenem parku pri Padričah so včeraj počastili spomin na uglednega akademika in mednarodno priznanega raziskovalca Artura Falaschija (*na sliki Kroma*). Po njem so poimenovali tržaški sedež mednarodnega centra za genetsko inženirstvo in biotehnologijo ICGB. Včeraj in danes zaseda v tržaškem središču generalna skupščina guvernerskega sveta mednarodne organizacije ICGB, ki jo sestavljajo znanstveniki in diplomati iz 61 včlanjenih držav. Na dvodnevnem srečanju odločajo o smernicah, obračunu in finančnem programu centra. Najbolj občutena točka programa pa je bila gotovo včerajšnja slovesnost, na kateri so se spomnili Falaschija, velikega italijanskega znanstvenika, ki je bil med letoma 1987 in 1989 direktor tržaškega središča ICGB, do leta 2004 pa generalni direktor organizacije. Navzoči so bili sedanji generalni direktor Francisco Baralle, tržaški direktor Mauro Giacca in številni predstavniki s štirih celin.

PADRIČE - V znanstvenem parku

Trijezični napisi za uslužbence in goste

V znanstvenem parku na Padričah so se na raznih tablah, ki kažejo pot do kongresnih centrov, gostinskih objektov, bank in uradov, pojavili trijezični napisi. V parku se lahko znajdejo italijansko, angleško in slovensko govoreči uslužbenci oziroma gostje, spoštovali so torej jezik države, jezik mednarodnega sporazumevanja in jezik okolja.

KROMA





NARODNI DOM - Društvo Pontes-Mostovi in Slovenski klub

Predstavili zbornik o srbski kulturi v Trstu

Izšel je v italijanščini, uredila pa ga je Marija Mitrović



Od leve Marija Mitrović, Gabriella Musetti in Sergia Adamo med tržaško predstavitevijo

KROMA

V torek je na pobudo Slovenska kluba in srbskega društva Pontes-Mostovi v Narodnem domu potekala predstavitev knjige *Cultura serba a Trieste*. Gre za zbornik, ki ga je uredila Marija Mitrović, docentka srbskega in hrvaškega jezika ter književnosti na tržaški univerzi, vsebuje pa deset esejev. Avtorji prispevkov so Alessandra Andolfo, Snežana Milinković, Persida Lazarević Di Giacomo, Jelena Todorović, Mariangela Albanese ter urednica sama, ki je avtorica kar štirih esejev, enega pa je napisala z Vladanom Relićem.

Ob prisotnosti številnih poslušalcev sta ob avtorici o zborniku spregovorili Sergia Adamo in Gabriella Musetti. Adamo, ki je tudi sama docentka na tržaški filozofski fakulteti in avtorica raznih študij, je najprej izčrpno orisala vsebino knjige *Cultura serba a Trieste*. Pri tem je izpostavila nekatera poglavja in dele zbornika, ki so se ji zdeli posebno zanimivi oz. koristni za nadaljnje raziskovanje. Mednje gotovo sodi poglavje o »edinem pravem srbskem razsvetljenju«¹ Dositeju Obradoviću (1739-1811), ki je bil sicer doma v Panoniji (danes je njegova rodna vas v Romuniji), a mu je sodobna kultura, ki jo je usvojil v tujini (tudi med štiriletnim bivanjem v Trstu), bila vodilo v prosvetnem institucijskem delu v komaj osvobojeni Srbiji.

Zelo zanimiv je tudi fotografski dosje o srbskih palačah v Trstu, saj so slednje fotografrane iz neobičajnih perspektiv.

Med poglavja, ki jih je Adamova izrecno citirala, sodi tudi zadnje, ki vsebuje sintetičen biografski leksikon pomembnih Srbov v Trstu in bo gotovo v pomoč bodočim raziskovalcem srbske kulture v našem mestu. Kot so večkrat poudarile ne le Adamova, temveč tudi Mitrovićeva in Musettijeva, je namreč še popolnoma neraziskano in celo nepopisano gradivo o srbski prisotnosti v Trstu izredno obilno. Zgodovino srbske skupnosti v Trstu je treba torej še raziskati, čeprav je knjiga Marije Mitrović storila v tem smislu velik korak naprej.

Gabriella Musetti - pesnica, avtorica esejev in studij o književnosti, glavna urednica literarne revije *Almanacco del ramo d'oro* in založbe *Il ramo d'oro* - je najprej na kratko orisala zgodovino srbske skupnosti v Trstu od leta 1751, ko ji je cesarica Marija Terezija priznala svobodo veroizpovedi.

Nanizala je nato številne odlike zbornika, med katerimi je poudarila znanstveno rigoroznost – celotno delo sloni na temeljiti obdelavi arhivskega in tudi drugečnega gradiva – ter obenem lahkoten in prijeten slog pisanja, ki bralca kar »vleče«. Avtoričina subtilna ironija zna včasih bralca spretno voditi tudi pri branju tistega »neizrečenega«, ki se nahaja med vrsticami.

Druga odlika dela je v tem, da Mitrovićeva vselej poišče neobičajen zorni kot. Pomembnost zornega kota naglašuje na primer že odstavek iz uvodnega poglavja, v katerem Mitrovićeva poudarja paradoks deformirane percepcije, ki jo

ima povprečen Srb (živeč v Srbiji) o Trstu ter povprečen Tržčan o Srbu. Srb si namreč še vedno predstavlja Trst kot kolonijo bogatih srbskih trgovcev (kar je res bil v 18. in 19. stoletju ...), Tržčan pa besedo Srb v glavnem asociira sodobnim srbskim priseljencem, ki pri nas opravljajo predvsem skromna dela.

V zaključku svojih izvajanj je Musettijeva poudarila navidezno nerazumljiv pojav popolnega izginotja ali asimilacije srbskih bogatih družin iz habsburškega Trsta. Temu je botrovalo dejstvo, da niso v preteklosti Srbi ustanovili niti enega časopisa, kulturnih in umetniških društev, ali gledališča. V središču njihovega življenja je bila namreč tržaška verska srbsko-pravoslavna skupnost. Slednja je od svoje ustanovitve vedno podpirala ne samo verske, ampak tudi pedagoške ustanove po celem Balkanu; v Trstu igra še zdaj pomembno vlogo, saj je ostaja žal edini sogovornik med novimi srbskimi priseljenci in mestom.

Na vlogo srbsko-pravoslavne verske skupnosti (kot se danes imenuje organ, ki upravlja ne le cerkev in pokopališče, temveč tudi vse premoženje skupnosti) se je navezala tudi avtorica. Povedala je, da so v zadnjih letih tržaški srbski skupnosti posvetili odmevno razstavo in več publikacij, v katerih pa sta bili predstavljeni iz-

ključno bogastvo in umetnost tržaške srbsko-pravoslavne cerkve. Zato se je pri izbiri tem, ki jih obravnava zbornik, opredelila za izrazito laičen pristop. Želela je namreč spodbuditi raziskavo tudi v druge, še neprehojene smeri, saj ostaja v raznih arhivih veliko še povsem neobdelanega materiala.

Predvsem pa je Mitrovićeva, ki je o Srbih v Trstu napisala že tri knjige, pri srcu to, da poudari pomen medkulturnih izmenjav. V nekaterih od svojih prispevkov je zato namenila posebno pozornost tistim Srbom, ki so svojo izkušnjo tržaške, nekoč kozmopolitske kulture, znali uspešno presaditi v Srbijo in jo tam uporabiti za kulturno ozaveščanje svojih rojakov. Iz podobnega razloga jo je veselilo, da je ravno predstavitev njene knjige bila priložnost za začetek sodelovanja med Slovenskim klubom in srbskim društvom Pontes-Mostovi.

Sledila je krajša debata, po kateri je marsikateri udeleženec odšel s prijetnim občutkom, da se delo, vloženo v raziskovanje medkulturnih stikov in naglaševanje njihovega pomena, resnično izplača. Trst se počasi le odpira, in to je dokazal tudi torkov dogodek, kjer so se Slovenci, Srbi in Italijani – v Narodnem domu – skupaj udeležili predstavitve knjige o srbski kulturi v Trstu.

ZSKD - Razglasili zmagovalce

Pesniški natečaj Sledi - Tracce izzval 134 avtorjev



134 pesmi v različnih jezikih in narečjih. 134 avtorjev iz najrazličnejših krajev Italije in Slovenije.

To je obračun mednarodnega pesniškega natečaja *Sledi-Tracce*, ki ga je letos prvič priredila Zveza slovenskih kulturnih društev.

Včeraj zjutraj so v Gregorčičevi dvorani v Trstu razglasili zmagovalce, ki jih bodo 3. decembra nagradili na posebnem pesniškem večeru v tržaškem Kulturnem domu, na katerem bodo predstavili tudi dvojezično, slovensko-italijansko antologijo.

V kategoriji najmlajših (6-10 let) je slavila Desirée Celin iz Trsta, drugo mesto je osvojil Tristan Kocmut iz Prevalja, tretje pa Ferdinando Frandolič iz Števerjana.

Med najstniki (11-19 let) niso podelili prve nagrade, drugo je osvojila Suzana Janković iz Kopra, tretje (ex aequo) pa Elisa Peres in Julija Vrabec (obe iz Kopra). Komisija, ki ji je predsedoval Miran Košuta, pa je priporočila za objavo tudi pesem Cristine Antonelli iz Gorice.

V kategoriji mladih (20-28 let) je prvo mesto osvojil Andrej Grilc iz Domžal, drugo mesto si delita Nina Žnideršič (Leskovec) in Marita Narobe (Koper), tretje pa je zasedla Sara Zupan (Prestranek). Posebno priznanje: Drago Mlakar (Maribor).

Največ pesmi (76) se je potegovalo za nagrade v kategoriji odraslih avtorjev, komisija pa se je odločila, da prve nagrade ne podeli. Drugo mesto je osvojil Boris Pangerc iz Doline, tretje Viviana Mattiussi (iz kraja Valeriano di Pinzano al Tagliamento), posebno priznanje pa Mario Meola iz Arezza in Ala Balantić iz Idrije.

Kot je pojasnil Košuta so pri ocenjevanju upoštevali najprej vsebinsko oziroma čustveno sporočilnost pesmi, a tudi njeno umetniško dovršenost in jezikovno plat. Večina nagrajenih pesmi je bila napisana v slovenščini, tri v italijanščini, ena pa v furlanščini.

Predsednik se je zahvalil ostalim članom žirije Robertu Dapitu, Juriju Paljku, Rosani Sabadin, Patrizii Vascotto in Evelini Umek za vloženi trud, Zvezi slovenskih kulturnih društev pa za »kulturno junaštvo«, saj današnji čas ni najbolj naklonjen kulturi, kaj šele poeziji ...

Predsednik Marino Marsič je zagotovil, da bodo po uspešni prvi izvedbi skušali natečaj razpisati tudi v prihodnje. Marsikaj pa bo seveda odvisno od javnih in zasebnih sredstev, ki jih bo ZSKD utegnila zbrati. Letošnji razpis so omogočili številni pokrovitelji, z Deželno FJK na čelu. Kako bo v prihodnje, ostaja običajna neznanka. (pd)

NARODNA IN ŠTUDIJSKA KNJIŽNICA - Otroška urica

Bela kačica s kronico na obisku

Pisani družini je tudi tokrat pravljico iz slovenske ljudske zapuščine pripovedovala Alenka Hrovatin

Ko v deželo zapiha jesen, se v tržaško knjižnico vrnejo pravljice, z njimi pa se v ta prostor vrnejo tudi malčki, živ-žav in pisane risbice. V sredo je Narodna in študijska knjižnica gostila že drugo otroško urico v novem šolskem letu, pravljčarka Alenka Hrovatin pa je tudi tokrat otrokom približala svet slovenskih ljudskih pravljic. Naj spomnimo, da so pretekli mesec malčki prisluhnili koroški ljudski pravljici z naslovom *Hvaležni medved*, novembrsko sredino popoldne pa je bilo rezervirano še za eno zgodobico iz slovenskega ljudskega izročila. Naslov tokratne pravljice je bil *Bela kačica s kronico*, gre pa za pripoved o otrocih, ki so lepo skrbeli za kačico s čudežno kronico, ta pa jim je v zahvalo za njihovo dobroto prinesla bogastvo.

Pisano družino več kot dvajsetih malčkov je pripovedovalka tudi tokrat pozdravila s posrečeno pesmico o malici. Svoje pevske veščine so pokazali tudi malčki, ki so zapeli skupaj s pripovedovalko. Nato je sledila predstavitev slikanice *Bela kačica s kronico* iz izbirke Marjetice, v kateri so predstavljene znane zgodbe iz slovenskega ljudskega izročila. Zgodbica, ki jo je Alenka Hrovatin predstavila s prikupnim in simpatičnim pripovedovanjem, pripoveduje o kmetici, ki je hodila na polje delat in puščala pet otrok doma ter jim v skledo dajala mleko, da medtem niso bili lačni. Vselej so vse pojedli, zato jih je mati hvalila, da so pridni. Otroci pa so odgovarjali, da jim pri jedi pomaga tudi lep ptiček. Ker jim mati ni verjela, se je nekega dne skrila za vodnjak in otrokom postavila mleko v vežo kakor po navadi. Kmalu se je izpod mize privila bela kača z lepo krono na

Otroci so poslušali in tudi zapeli

KROMA



glavi ter se zvila najmlajšemu v naročje. Mati je bila vsa trda od strahu. Otroci pa so kačo božali in mislili, da jim mleko pomaga piti ptiček. Ko se je kača najedla, je stresla lepo kronico z glave in spet izginila v luknjo. Brž ko je kača izginila, je mati skočila v vežo in spravila otroke na varno; seveda ni pozabila vzeti kronice, ki je imela čudežno moč. Kmalu je mati ugotovila, da če položi kronico na kakšno dobrotno, se nikoli ne zmanjka. S kronico si je hiša v kratkem času tako opomogla, da je bila najpremožnejša v vasi. Kronico pa so imeli tako dolgo, dokler so bi-

li pri hiši tisti ljudje, ki so z belo kačo lepo ravnali.

Potem ko so otroci spoznali nov nauk zgodbe, ki uči, da se dobre stvari godijo tistim, ki na svetu delajo dobre stvari, so prijazni in ljubeznivi ter z drugimi lepo ravnajo, so se prepustili interaktivnim trenutkom, v sklopu katerih so izdelovali belo kačico, ki sicer ni imela zlate krone, je pa imela zlat jeziček ...

Naslednja bralna čajanka za otroke bo na sporedu 1. decembra, ko bo pripovedovalka Alenka Hrovatin otroke razveselila s pravljico *presenečenja*. (sč)



OPČINE - Tržaška knjigarna

Bela dama devinska uvedla srečanja z avtorji

V sredo se je predstavil Dušan Jelinčič s svojim najnovejšim romanom



Oblikovalci sredinega srečanja: od leve predstavnika založbe Sanje, Tjaša Koprivec in Rok Zavrtanik, pobudnici srečanj, Darja Betocchi in Ilde Košuta ter prvi gostujoči avtor, Dušan Jelinčič

KROMA

Z Jelinčičevo *Belo damo devinsko* se je v sredo uradno začela sezona srečanj s knjigo in avtorji tudi v podružnici Tržaške knjigarne na Opčinah. Na pobudo TK in Slovenskega kluba je namreč kot prvi v goste prišel »naš avtor, novinar, kulturnik, predvsem pa prijatelj Dušan Jelinčič,« kot sta ga pozdravili pobudnici Ilde Košuta in Darja Betocchi. O sami knjigi pa sta nato spregovorila predstavnik ljubljanske založbe Sanje, pri kateri je poleti zagledal luč Jelinčičev ljubezenski roman. Direktor založbe Rok Zavrtanik je z veseljem pozdravil odprtje knjigarne in potožil, da le-te v Sloveniji izginjajo. »Redki zasebniki namreč vztrajajo, saj knjiga ni zanimivo tržno blago in je navidežno odvečna,« je poudaril in opozoril na previsoko obdavčenje knjig v »naši žepni in banalni državi«.

Na straneh romana se oglašja severni Jadran, tako da bralec skorajda zasliši tisto pljuskanje morja, ki mu je prisluhnil tudi Rilke, je dejala

glavna urednica založbe Tjaša Koprivec. »V klenem jeziku je Jelinčič zapisal zgodovinski spomin - obudil ljubezensko zgodbo in izklesal spomenik ribičem.«

Sam avtor je uvodoma pojasnil, zakaj je knjiga najprej izšla v italijanskem jeziku. Naročena je bila in spisati jo je moral v čim krajšem času, se pravi, da ni bilo časa za morebitni prevod. Zanj, za slovensko različico je poskrbel takoj zatem. *Bela dama devinska* je roman, ki se poglablja v čas, v katerem so prekipeli agonizmi in so se rojevale nesmrtni ljubezni. V pogovoru z Jelinčičem se je Koprivčeva dotaknila izbire žanra, saj se je avtor doslej posvečal planinski oz. kriminalni literaturi, tokrat pa je segel po ljubezenskem romanu. »Med tekom po Napoleonski cesti sem razmišljal o argumentu in ugotovil, da zgodba devinske dame ni bila še zapisana v romaneskni obliki.« Ljubezenski roman je torej nastal kot zgodovinski, se pravi da temelji na verodostojnih dej-

stvih, kjer se fantazija prepleta z legendo. Zgodbo, v kateri se prepletajo germanska, slovanska in latinska kultura, je avtor postavil v 13. stoletje in vanjo vključil marsikateri realni detajl.

Pogovor se je dotaknil sile - hrepenenja oz. »strastvenosti,« s katero je prežeto Jelinčičevo pisanje. Sam je sicer dejal, da je svet prepotoval pred dvema desetletjema, danes pa zajema po svojih bogatih izkušnjah. Pisanja se navadno loteva z zapisom sheme, kar velja za dolgo delo, knjigo pa nato prelije na papir v izredno kratkem času. Nato pa je na sporedu še dolgo popravljanje. Kar zadeva seganje po »biološki substanci« pa je Jelinčič pojasnil, da v protagonista navadno vliva svoje izkušnje, pa ne le te. Ideje namreč črpa od vsepovsod, od nečesa, kar je prebral, na primer, ali od »prisluškovanj« v avtobusu. »V sebi nosim vulkan, ki bo nekoč izbruhnil. Veliko imam shem in pisateljskih zvezkov, ki se bodo nekega dne razvili v roman.« (sas)

Festival z mojstrom

Današnji festivalski dan v kinodvoranah Cinceityja, kjer je v polnem teku praznik znanstvene fantastike Science+Fiction, bo posvečen starešini italijanskih režiserjev tega žanra. Osemdesetletni Antonio Margheriti se bo udeležil festivala, ob 18. uri bo na vrsti debata s sinom Edoardom Margheritijem, predsednikom žirije Lambertom Bavo in režiserjem Ruggerom Deodatom. Prvo srečanje pa bo že ob 11. uri v kavarni Continentale, Giuseppe Lippi (urednik revije Urania založbe Mondadori) bo predstavil prihodnji dve številki zbirke. Popoldan bo ob srečanju z Margheritijem v znamenju njegovih filmov, predvajali bodo dela I criminali della galassia, I diafanoidi vengono da Marte, Il pianeta errante in La morte viene dal pianeta Aytin. Roberto Rizzo bo ob 21. uri predstavil film No Impact Man v okviru Unescovega tedna za trajnostni razvoj. Poleg tega bodo predvajali filme v kategoriji Neon.

Koncert A Quiet Place

Zbor Furlanije-Juljske krajine vabi na koncert in razmislek o pomenu miru in dialoga. Projekt A Quiet Place bo prispel danes v Trst kot etapa deželne turnee, ki se bo nadaljevala do 1. januarja, svetovnega dneva miru, takrat pa bo koncert v stolnici v Tolmeču. Nocojsnji koncert bo ob 20.30 v Luteranski cerkvi v Trstu. Nabozna glasba in pesniška beseda bosta spodbudili k iskanju tihega zatočišča sredi hrupa vsakdanjega nasilja, vojne, nepravilnosti. Tako so si organizatorji zamislili večer, na katerem bodo zazvene skladbe Allegrija, Barberja, Verdija in Lauridsena, ki od renesanse do sodobnosti v zbranem duhu predstavljajo glasbeno tolmačenje mirovnega in verskega sporočila. Režiserka Monica Mosolo bo podala spise in poezije o miru Quasimoda, Gandhija in Brechta, sodelovala bosta sopranistka Annamaria Dell'Oste in saksofonist Nevio Zaninotto, zbor bo vodil Cristiano Dell'Oste. Koncert prirejajo v dobrodelnostne namene za Fundacijo Luchetta Ota D'Angelo Hrovatin. (ROP)

FUNDACIJA CRT Niz predstav in koncertov za ostarele

V mesecu oktobru je stekla tretja izvedba Projekta socializacije za ostarele, ki ga prireja Fundacija CRTrieste v sodelovanju z gledališkim združenjem L'Armonia, konservatorijem Tartini in Glasbeno matico, potekala pa bo do junija prihodnjega leta. Pobuda, ki so jo predstavili včeraj na sedežu Fundacije CRTrieste (govorili so podpredsednik slednje Renzo Piccini, predsednik združenja L'Armonia Bruno Cappelletti, podravnateljica konservatorija Tartini Silvia Tarabocchia in ravnatelj GM Bogdan Kralj), obsega vrsto gledaliških predstav in koncertov, ki so oz. bodo potekali v trinajstih domovih za ostarele v Trstu v veselje njihovih oskrbovancev. Predstav, ki jih bodo nudile tržaške amaterske gledališke skupine, je na sporedu deset (dve sta bili že uprizorjeni), medtem ko imajo gojenci konservatorija Tartini v programu trinajst koncertov (enega so že izvedli), gojenci GM pa prav tako trinajst koncertov, od katerih so tri že izvedli. Novost letošnje izvedbe je sodelovanje glasbenega Tria Saxoforte, ki ga sestavljajo saksofonista in pianist. Trio bo izvedel šest koncertov v prav toliko domovih za ostarele.

Ko ni več meja

V dvorani Zadržne kraške banke na Opčinah bo jutri že tradicionalni strokovni simpozij »Ko ni več meja«. Letos bodo posebno pozornost namenili možnosti črpanja evropskih sredstev in predstavitvi uspešnih čezmejnih projektov. Posvet organizira Svetovni slovenski kongres v sodelovanju z organizacijo Euroservis. Med 9. uro in 9.30 bo na sporedu registracija udeležencev, po pozdravnih nagovorih pa se bo ob 10. uri razvila debata o evropskih finančnih sredstvih, v katero bodo posegli Primož Ilešič (Urad za Slovence v zamejstvu in po svetu), Dimitrij Pur (Služba RS za lokalno samoupravo), Erik Švab (Euroservis), Kristina Kočet (Tikopro) in Boris Pleskovič (predsednik Svetovnega slovenskega kongresa). Popoldanski del (od 13. ure do 15.30) bo posvečen projektom, govorili bodo Bernard Sadovnik (Alpe-jadranski center za čezmejno sodelovanje), Zaira Vidali (SLORI), Andrej Šik (SDGZ), Mirko Messner (SZI), Damiel Grafenauer in Janez Stergar (Inštitut za narodnostna vprašanja).

Film in koncert v Mieli

V gledališču Miela bo danes ob 18. uri na ogled dokumentarni film Hanna in Violka (r. Rossella Piccino, 2009, 56'), ki obravnava temo tujih negovalk v Italiji. Ob 21. uri pa bo koncert skupine Il parto delle nuvole pesanti z zmesjo tradicionalne kalabrijske in lahke glasbe. Občinstvo bo hkrati prisluhnilo mandolini in električni kitari, poezija se bo prepletala z energijo.

Včeraj danes

Danes, PETEK, 12. novembra 2010
EMIL

Sonce vzide ob 7.00 in zatone ob 16.38 - Dolžina dneva 9.38 - Luna vzide ob 12.20 in zatone ob 22.29.

Jutri, SOBOTA, 13. novembra 2010
STANISLAV

VREME VČERAJ: temperatura zraka 12,5 stopinje C, zračni tlak 1011,4 mb raste, brezvetrje, vlaga 82-odstotna, nebo oblačno, morje mirno, temperatura morja 14,5 stopinje C.

Lekarne

Do sobote, 13. novembra 2010
Običajni urnik lekarn:
od 8.30 do 13.00
in od 16.00 do 19.30
Lekarne odprte tudi od 13.00 do 16.00

Istrska ulica 33 (040 638454), Ul. Belpoggio 4 (040 306283), Žavlje - Ul. Flavija 39/C (040 232253). Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

Lekarne odprte tudi od 19.30 do 20.30

Istrska ulica 33, Ul. Belpoggio 4, Trg Giotti 1, Žavlje - Ul. Flavija 39/C. Fernetiči (040 212733) - samo s predhodnim telefonskim pozivom in nujnim receptom.

NOČNA SLUŽBA
Lekarna odprta od 20.30 do 8.30
Trg Giotti 1 (040 635264).
www.farmacistitrieste.it
118: hitra pomoč in dežurna zdrav-

proti vsem»; 19.20, 21.30, 23.40 »Špet ti«; 16.00, 18.00, 20.00 »Gremo mi po svoje«; 22.00, 23.50 »Žaga VII - 3D«; 18.30 »Piran/Piranov«. **KOPER - PLANET TUŠ** 16.35 »Jaz, baraba - 3D sinhro«; 16.40, 18.50, 21.00, 23.10 »Žaga VII - 3D«; 16.10, 18.40, 21.10, 23.40 »Socialno omrežje«; 19.25, 21.25, 23.25 »Hudič«; 15.50, 18.20, 20.40, 23.00 »Zamenjava«; 15.00, 17.10, 19.20, 21.30, 23.40 »Gremo mi po svoje«; 16.50, 18.55, 20.50, 23.05 »Lahka punca«. **NAZIONALE** - Dvorana 1: 16.30, 18.20, 20.15, 22.15 »Unstoppable - Fuori controllo«; Dvorana 2: 16.30 »Cattivissimo me«; 18.15, 20.15, 22.15 »Ti presento un amico«; Dvorana 3: 17.45, 20.45 »Last night«; 16.15, 18.15, 20.15, 22.15 »The social network«; Dvorana 4: 16.20, 19.15, 22.00 »Devil«. **SUPER** - 22.15 »Due cuori e una proietta«. **TRŽIČ - KINEMAX** - Dvorana 1: 18.00, 20.10, 22.15 »The social network«; Dvorana 2: 17.30 »Il regno di Ga' Hoole - La leggenda dei guardiani«; 20.15, 22.10 »Maschi contro femmine«; Dvorana 3: 17.30, 20.00, 22.00 »Stanno tutti bene«; Dvorana 4: 18.00, 20.20, 22.10 »Unstoppable - Fuori controllo«; Dvorana 5: 17.50, 20.00 »Uomini di Dio«; 22.10 »Benvenuti al sud«.

Čestitke

Danes je pomemben dan, saj naš SAŠA praznuje rojstni dan. Polnoleten je postal in letos tudi višjo šolo bo končal! Vse naj naj in kar si sam želi v življenju mu teta Luči želi.

Šolske vesti

LICEJ FRANCE PREŠEREN obvešča vse starše, da bo roditeljski sestanek potekal v ponedeljek, 22. novembra, za bienij in za klasično ter v torek, 23. novembra, za trienij ob 18. uri na sedežu šole.

Izleti

PLANINSKA ODESKA SK Devin in ŠZ Sloga, prirejata v nedeljo, 14. novembra, tradicionalno Martinovanje oz. avtobusni izlet v Gonjače (Goriška Brda). Program: odhod avtobusa iz Bazovice ob 10.00, ob 10.30 iz Nabrežinskega trga, vožnja do kočice na Sabotinu, sprehod in ogled strelskih jarkov ter raznih rovov iz 1. svetovne vojne, sledi večerja (Gonjače). Vpis do danes, 12. novembra, na tel. 040-200782 (Frančko) ali 040-226283 (Viktor).

KRD DOM BRIŠČIKI organizira 21. novembra martinovanje v hrvaško Istro. Za rezervacije lahko pokličete tel. št.: 040-327053 (Alenka).

KRUT vabi na izlet 11. in 12. decembra v Rimini in San Marino z vodenim ogledom razstave »Pariz, čudovita leta«, razstave »Monet Cezanne Renoir in druge zgodbe slikarstva v Franciji« in tradicionalnega božičnega sejma. Na razpolago še nekaj dodatnih mest! Informacije pri prijavi: Ul. Cicerone 8/b, tel. št.: 040-360072.

SK DEVIN prireja tedensko zimovanje za Novoletne praznike od 26. decembra do 2. januarja na Prelazu Jochgrimm z možnostjo tečajev smučanja in s Silvestrsko večerjo. Informacije na info@skdevin.it ali na 348-1334086 (Erika).

Osmice

V KRIŽU sta odprla osmico Erika in Martin. Toplo vabljeni! Tel. 040-220605.

IVAN PERNARČIČ ima v Vižovljah odprto osmico. Tel. št. 040 - 291498. **MARIO PAHOR** je odprl osmico v Jamljah, Župančičeva št. 8. Tel. št.: 0481-419956.

OSMICO je odprl Renzo Tavčar, Reppen št. 42.

OSMICO je v Mavhinhah 58/A odprla družina Pipan - Klarič. Toplo vabljeni. Tel. 040-2907049.

V KLETI PAROVEL v Boljuncu je odprta jesenska osmica. Tel. št.: 346-7590953.



glasbena  matica

**SLOVESNA OTVORITEV
ŠOLSKEGA LETA**

2010-11
in
**NAGRAJEVANJE
NAJBOLJŠIH UČENCEV**

petek, 12.11.2010
ob 18. uri
Razstavna dvorana ZKB na Opčinah

Prireditve

V KNJIGARNI MINERVA (Ul.S. Nicolò 20) bo danes, 12. novembra, ob 18. uri predstavitev knjige »Fojbe in nezavedno«, ki je izšla v italijanskem prevodu. Knjigo, ki sta jo uredila Luisa Ac-

Darujte za



**Sklad
Albina
Bubniča**

cati in Renate Cogoy, bodo predstavili Alberto Burgio, Luisa Accati, Pavel Fonda, Marta Verginella in Igor Pribac. **ŽUPNIJA SV. KRIŽ** pri Trstu in ZCPZ prirejata »Večer petja, glasbe in pisane besede«, ki ga bodo oblikovali gojenci Glasbene matic: Ivana Milič - flavta, Jan Zobec - fagot in Matjaž Zobec - orgle, ki jih vodi Erika Slama Zobec, sopranistka Dana Furlani, basist Aldo Žerjal ob spremljavi organista Matjaža Zobca. Pisatelj Igor Gerdol predstavlja knjigi »Lunin mrk« in »Janez Pavel II in Trst«. Koncert bo v soboto, 13. novembra, ob 18. uri.

RADIJSKI ODER obvešča, da bo v nedeljo, 14. novembra, v okviru Gledališkega vrtiljaka na sporedu predstava Mali modri Huhu v izvedbi gledališča Koper. Prva predstava bo na sporedu ob 16.00 (red Ribica), druga pa ob 17.30 (red Želva) v dvorani Marijinega doma pri Sv. Ivanu, Ul. Brandesia 27.

SDD JAKA ŠTOKA obvešča, da bo premiera igre »Malomeščanska svatba« v nedeljo, 14. novembra, ob 20. uri.

SKD TABOR, NOVEMBRA V PROSVETNEM DOMU NA OPČINAH: V nedeljo, 14., ob 18.00 Openska glasbena srečanja: nastopa Trio Kotar-Mitev-Ferrini (klarinet, fagot in klavir). V petek, 19., ob Mednarodnem dnevu otrokovih pravic, ob 20. uri predvajanje dok. portreta Otroštvo (z Alenko Rebula in Alenko Puhar, režija: Dušan Moravec, scenarij: Marija Zidar, glasba: Aldo Kumar). Večer bo povezovala Poljanka Dolhar. V nedeljo, 28., ob 17.00 gledališka predstava v tržaškem narečju Delitto al castello v izvedbi skupine Proposte teatrali.

DRUŠTVO SLOVENSКИH IZOBRAŽENCEV vabi v ponedeljek, 15. novembra, v Peterlinovo dvorano v Ul. Donizetti 3 v Trstu na odprtje razstave Slovenski Dunaj. Nekoč, danes, jutri. Sodelujeta: avtor knjige »Slovenski Dunaj« Drago Medved in ustanovitev slovenskega doma Korotan pater Ivan

Tomazič. Začetek ob 20.30. **SKD PRIMOREC** - Trebče vabi na Večer šansonov in ljudskih pesmi v izvedbi ŽVS Cappella Civica pod vodstvom Marca Sofianopula in kitarista Marka Ferija. Koncert bo v Ljudskem domu v Trebčah v ponedeljek, 15. novembra, ob 20.30.

DENIS NOVATO IN MUZIKANTJE EVROPE v nedeljo, 21. novembra, ob 18. uri v Športno kulturnem centru v Zgoniku. Na mednarodni narodnozabavnem večeru bodo nastopili: Alpski kvintet, Sepp Mattlschweiger's Quintett Juchee (Avstrija), Kraški muzikanti, folklorna skupina Schuhplattler Pfunders (Južna Tirolska), trobilna skupina Alpenbrass, Betka Šuhel in Denis Novato. Organizator koncerta je Glasbeno Kulturno društvo DrugaMuzika. Vstopnice bodo na razpolago eno uro pred začetkom koncerta.

SKD BARKOVLJE Ul. Bonafata 6, s pokroviteljstvom ZSKD in Slovenske prosvete vabi v nedeljo, 21. novembra, na koncert Ženske vokalne skupine »Cappella civica« iz Trsta. Pri klavirju Corrado Gulin, dirigent Marco Sofianopulo. Začetek ob 17. uri.

DOKUMENTARNA RAZSTAVA »Porečanka, včeraj: ozkotirna prog« je na ogled do konca decembra v Železniškem muzeju na Marsovem polju (Campo marzio), Ul. G. Cesare 1. Urnik: sreda, sobota in nedelja od 9. do 13. ure, brezplačni ogled samo razstave.



Mali oglasi

COMBI IVECO letnik 2002, v odličnem stanju, za 8.500 evrov prodam. Tel. št.: 335-5387249.

DOMAČI KIS iz belega vina prodam. Tel. št. 040-228898.

GOSPA SREDNJIH LET išče delo v trgovini, tovarni ali kot hišna pomočnica pri raznih opravilih v Dolini ali v Miljah. Tel. št.: 347-3132910.



Poslovni oglasi

IZKUŠENEGA KNJIGOVODJO (M/Ž) zaposli obrtno podjetje v Trstu. Življenjepis poslati na: osebje@libero.it

KLJUČAVNIČARJA ALI STRUGARJA ALI REZKARJA CNC (M/Ž) z izkušnjo tehničnih načrtov zaposli obrtno podjetje v Trstu. Življenjepis poslati na: osebje@libero.it

IŠČEM DELO kot varuška. Tel. št. 340-2762765.

IŠČEM DELO kot vrtnar, pomagam pri raznih drugih opravilih tudi na kmetiji. Tel. 040-229335.

KUPIM aks za nože za motokultivator casorzo vigneto. Tel. št. 328-2833607.

NINTENDO Wii sports pack, limited edition, originalno pakiran, nikoli rabljen, prodam za 150,00 evrov. Vključena dodatna garancija 4 leta. Tel. 392-5769896

PODARIMO zelo simpatičnega mucka. Tel. št.: 040-200865.

PRODAJAM kože Tibetanke; tel. 334-7755361.

PRODAJAMO HIŠO V DOLINI z vrtom. Te. št.: 040-228390.

PRODAM intarzirano staro skrinjo, 130x60, tel. št. 338-5313529.

PRODAM FIAT PUNTO SPORTING letnik 2000, tel. št. 345-0918084.

PRODAM MOUNTAIN BIKE za 8-letnega otroka za 80,00 evrov. Tel. št.: 338-2639849.

PRODAM OMARO za dnevno sobo, visoko 2,5 m s prostorom za televizijo. Tel. 333-2631685.

PRODAM TRAKTORSKO PRIKOLICO: telefonirati ob uri obedov na tel. št.: 040-231592.

PRODAM avtomobil mazda 3, 1.6 TD, črne barve, v zelo dobrem stanju. Kli-čite na tel. št. 328-1570366.

PRODAM športni aparat (podoben ciclette), odličen za priprave, kot so smuk in tek. Tel. 335-6045771.

V SREDIŠČU MESTA, Park Fenice, dajem v najem box. Tel. št.: 392-6166694.

ZANESLJIVA GOSPA z izkušnjami in priporočili išče delo kot hišna pomočnica ali pri varstvu starejših oseb na domu, tudi 24 ur. Tel. št. 347-8601614.

Loterija 11. novembra 2010

Bari	17	87	83	59	61
Cagliari	62	88	81	70	7
Firence	2	42	73	20	43
Genova	23	51	38	78	86
Milan	43	19	14	76	28
Neapelj	45	16	30	20	13
Palermo	7	72	54	51	52
Rim	13	89	76	65	73
Turin	14	75	17	82	83
Benetke	12	87	25	29	33
Nazionale	11	71	39	36	74

Super Enalotto št. 135

28	49	50	54	66	68	jolly	77
Nagradni sklad							4.212.092,40 €
Brez dobitnika s 6 točkami Jackpot							50.002.157,55 €
Brez dobitnika s 5+1 točkami							– €
20 dobitnikov s 5 točkami							31.590,70 €
1.581 dobitnikov s 4 točkami							399,62 €
61.514 dobitnikov s 3 točkami							20,54 €

Superstar

Brez dobitnika s 6 točkami							– €
Brez dobitnika s 5+1 točkami							– €
Brez dobitnika s 5 točkami							– €
3 dobitniki s 4 točkami							39.962,00 €
287 dobitnikov s 3 točkami							2.054,00 €
4.699 dobitnikov s 2 točkami							100,00 €
33.562 dobitnikov s 1 točko							10,00 €
75.527 dobitnikov s 0 točkami							5,00 €



Dacia Duster.
Enostavno edinstveni.

DACIA
GROUPE RENAULT

INCLUSIVE 4X2 DUSTER

www.dacia.it

ZA 11.900€*

S 4-LETNIM JAMSTVOM IN Z 2 LETI ZAVAROVANJA PROTI KRAJI IN POŽARU.

Dacia Duster, edinstveni SUV v celoti: za bivalno udobje, za učinke pravega vozila s štirikolesnim pogonom in za varnost, za porabo goriva in za emisije Co₂.

Dacia Duster 4x2 1.6 16v 110cv, cena ključ v roke, davek IVA vključen, IPT izključen. Pr. financiranja: brez predujma, 72 obrokov po 217€, ki vključujejo formulo Finanziamento protetto in formulo Inclusive 4x2 Duster po 99€. Ta vključuje 2 leti zavarovanja proti kraji in požaru Renassic in jamstvo Dacia Service, ki predvideva nadaljnjo leto/100.000km od datuma prve registracije vozila. TAN 6,99%; TAEG 8,55%; stroški za postopek 250€ + kolek po zakonskih predpisih. Vezano na odobritev družbe FinRenault. Informacije na sedežu in na spletni strani www.finren.it; reklamno sporočilo s promocijskim namenom. Ponudba velja do 30/11/2010. Poraba (kombinirana vožnja): 7,5 l/100 km. Emisije CO₂: 177 g/km

PRIČAKUJEMO TE V SOBOTO, 13. IN NEDELJO, 14. NOVEMBRA.

PROGETTO 3000

Ulica Flavia 118 – 34147 Trst Tel. 040 281212 • **Ulica Div. Julia 4** - 34079 Staranzano (GO) Tel. 0481 413030 • **Ulica Terza Armata, 95** - 34170 Gorica Tel. 0481 522211
Ulica Aquileia 108 - 33052 Cervignano del Friuli (UD) Tel. 0431 33647





**SLOVENSKO
STALNO GLEDALIŠČE**

*Osnovni abonma
Nova produkcija SSG -v veliki dvorani*

Ronald Schimmelpfennig

ZLATI ZMAJ



(slovenska praižvedba)
režija: Janusz Kica

Ponovitve

danes - petek, **12.** novembra
ob **20.30** - red A

jutri - sobota, **13.** novembra
ob **20.30** - red B

v nedeljo, **14.** novembra
ob **16.00** - red C

v četrtek, **25.** novembra
ob **19.30** - red K (z varstvom otrok)

v petek, **26.** novembra
ob **20.30** - red F

v soboto, **27.** novembra
ob **20.30** - red T

**Vse predstave so opremljene
z italijanskimi nadnapisi.**

Abonmajska kampanja 2010-2011
VPISOVANJE PROSTIH ABONMAJEV
JE MOŽNO DO SOBOTE, 27.
NOVEMBRA. POHITITE!

Vpisovanje prostih abonmajev
in nakup vstopnic v predprodaji
pri blagajni SSG
vsak delavnik od 10. do 15. ure in
uro in pol pred pričetkom predstave.
Brezplačna telefonska številka
800214302

Telefon 0039 040 362 542
Info: www.teaterssg.it

Obvestila

SKLAD SERGIJ TONČIČ razpisuje natečaj za dodelitev štipendij in podpor za študente za akademsko leto 2010-11. Razpis je objavljen na spletni strani sklada: www.skladtoncic.org. Informacije na info@skladtoncic.org. **KRUT** obvešča, da je še nekaj razpoložljivih mest za tečaj psihomotorike ob petkih popoldne. Dodatne informacije in vpisovanje na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8/b, tel. št.: 040-360072. **KRUT** obvešča, da sprejema prijave za skupinsko vadbo, ki se odvijal ob torkih in četrtek popoldne. Dodatne in-

Navodila za prostovoljne prispevke

Vsem bralcem in naročnikom sporočamo, da prostovoljne prispevke sprejemamo v tajništvu Primorskega dnevnika v Trstu, ul. Montecchi, 6 (2 nadst.) in v Gorici, ul. Garibaldi 9 ter v uradih Kruta v ul. Cicerone 8, kjer je darovalec na razpolago ustrezen obrazec.

Darovalec lahko tudi nakaže prispevek na bančni tekoči račun družbe DZP Prae, ki bo poskrbela za naknadno nakazilo prispevka prejemniku: če darovalec želi, da se v tem slučaju prispevek objavi v časopisu, mora naši redakciji posredovati (tudi po faksu) ustrežno dokumentacijo (kopija bančnega naloga) iz katere so jasno razvidni točni podatki darovalca in prejemnika.

Prispevek lahko darovalec izroči neposredno prejemniku v gotovini ali z bančnim nakazilom na njegov bančni tekoči račun: v tem slučaju, če želi da se prispevek objavi, mora nam posredovati (tudi po faksu) kopijo bančnega naloga, iz katerega so jasno razvidni njegovi podatki in podatki prejemnika, ali potrdilo s strani prejemnika o prejemu prispevka s podatki darovalca.

formacije in vpisovanje na sedežu krožka v Ul. Cicerone 8/b, tel. št.: 040-360072.

AŠD SK BRDINA organizira sejem rabljene smučarske opreme v domu Brdina - Trg Brdina na Opčinah. Dnevi in urniki odprtih vrat sejma: danes, 12., od 18. do 21. ure; sobota, 13., od 16. do 21. ure; nedelja, 14. novembra, od 10. do 12. ter od 16. do 20. ure. Tel. št. 347-5292058.

GLASBENA MATICA vabi danes, 12. novembra, ob 18. uri v Razstavno dvorano Zadrufne kraške banke na Opčinah na slovesno otvoritev šolskega leta 2010-11 in nagrajevanje najboljših učencev.

OBČINE OKRAJA 1.1 (Devin Nabrežina, Zgonik in Repentabor) in Zadruga L'Albero Azzurro obveščajo, da bo brezplačna ludoteka delovala v Igralnem kotičku Palček v Naselju Sv. Mavra od 16. do 18. ure. Danes, 12. novembra: Pravljice pri malici, Tovarna barv. Info: 040-299099.

SKUPINA 85 v sodelovanju s Slovenskim zdravniškim društvom prireja danes, 12. novembra, okroglo mizo na temo Psihijatrija ob meji - italijanske in slovenske izkušnje. Srečanje bo v Krožku novinarjev (K.zo Italia, 13) ob 16. uri. Spregovorili bodo tržaški psihiatr Beppe dell'Acqua, Hector Jogan in Pavel Fonda ter njihova slovenska kolega Urban Groleger in Andrej Zmitek (Ljubljana in Kranj). Vstop prost.

SLOVENSKI TRŽAŠKI SKAVTI IN SKAVTINJE obveščajo, da si člani lahko nabavijo skavtske kroje danes, 12. novembra, od 18. do 19. ure in v nedeljo, 14. novembra, od 14.30 do 15.30 na sedežu organizacije, Ul. Risorta 3. **80-LETNIKI OPČIN BANOV IN FERLUGOV** bomo praznovali našo obletnico v soboto, 13. novembra. Dobimo se ob 12. uri v Prosvetnem domu na Opčinah za polaganje vencev padlim, sledila bo družabnost v znani slovenski gostilni. Za informacije Paolo 333-2130947.

ODBORNIŠTVO ZA KULTURO Občine Dolina prireja v okviru vsakoletnih božičnih dogodkov in prireditev brezplačno delavnico izdelovanja jaslic, namenjeno osnovnošolskim otrokom (z možnostjo spremstva enega odraslega za vsakega otroka), ki bo potekala ob sobotah od 16.00 do 17.30 v prostorih občinske knjižnice v Boljuncu. Prvo srečanje bo v soboto, 13. novembra. Predvidena so skupno 3 srečanja (še 20. in 27. novembra).

OSNOVNI TEČAJ SAMOOBRAMBE prireja Šinkai Karate Klub vsak petek od 20. do 21. ure v zgorniški telovadnici. Info: 347-4033343.

PO SLOVENSKIH PRAVLJIČNIH POTEH - ŠC Melanie Klein obvešča, da bo naslednja brezplačna delavnica za otroke v soboto, 13. novembra. Pravljičarka Martina Šolc bo podala pravljico o slončku Elmerju. Branju bo sledila jezikovna delavnica, ter ustvarjalna delavnica barvani mozaik, ki jih bodo vodile vzgojiteljice ŠC Melanie Klein. Delavnica za otroke od 5. do 8. leta se bo odvijala med 15. do 16.30 v društvenih prostorih, v Ul. Cicero- ne 8. Info: www.melanieklein.org, info@melanieklein.org, tel. št.: 328-4559414.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO MAČKOLJE vabi člane in prijatelje na družabno martinovanje ob ogledu starih filmskih posnetkov društvenega delovanja v 80. letih v soboto, 13. novembra, ob 20.00 v Stari šoli v Mačkollah.

SOCIALNO SKRBSTVO OBČIN Devin-Nabrežina, Zgonik in Repentabor, ter Zadruga La Quercia, v sodelovanju s KRD Dom Briščiki, organizirajo za otroke bivačoe v treh občinah, v mali dvorani zgoraj omenjenega društva, v Briščikih št. 77 (Občina Zgonik), v soboto, 13. novembra, od 9.30 do 12.30 delavnico za mila in zdravilna mazila. Otroci naj prinesejo s seboj majhno stekleno ali plastično embalažo z zamaškomo, darilne škatlice, ostanke mila ipd. Vstop prost. **PILATES** - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da se v telovadnici nižje srednje šole S. Gregorčič v Dolini vrši tečaj Pilatesa, Pilates body tehnike in telovadbe ob torkih od 19. do 21. ure, ob petkih pa od 18. do 20. ure.

SK DEVIN prireja smučarski sejem v Domu železničarskih delavcev, Nabrežina Postaja, do nedelje, 14. novembra: ob sobotah in nedeljah od

10.30 do 19.00, od ponedeljka do petka od 16.00 do 19.00.

V NEDELJO, 14. NOVEMBRA, bo v Mladinskem krožku v Dolini tradicionalno Martinovanje ob 18.30. Nastopili bodo MoPZ Valentin Vodnik in harmonikar Marko Manin, sledila bo družabnost.

AŠZ POMLAD vabi člane na izredni občni zbor, ki bo v Bazovici v športnem centru v ponedeljek, 15. novembra, ob 20. uri v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju.

JUS - MEDJA VAS sprejema prošnje za sečnjo drvi do 15. novembra. Obrazci za prošnje so na razpolago kot po navadi v vaških gostilnah.

NOVA JUTRANJA VADBA ZA ZRELA IN ZLATA LETA - Vabimo vas na vadbo, ki bo potekala v KRD Dom Briščiki pod vodstvom prof. Mateje Šajna ob ponedeljkih in/ali ob četrtek ob 10. uri. Prvo srečanje bo v ponedeljek, 15. novembra, ob 10. uri. Informacije: 040-327327 ali 340-4835610 (Anica), 00386-40303578 (Mateja).

OBČINA DOLINA sporoča, da bodo do 15. novembra potekala vpisovanja za sodelovanje na Božičnem sejmu, ki se bo letos odvijal od 3. do 8. decembra na parkirišču Kulturnega večnamenskega centra v Boljuncu. Prijavnice in pravilnik na spletni strani občine Dolina in v uradu za Trgovino ob torkih, sredah in četrtek od 9. do 12. ure. Info na tel. 040-8329239.

DELAVNICI ZA STARŠE - Sklad Mitja Čuk prireja delavnice za starše v torek, 16. novembra, (Družina z adolescenti) na sedežu sklada, Proseška ul. 131, Opčine od 17.30 do 19.00. Delavnico bodo vodile psihologinje dr. Antonella Celea, dr. Valentina Ferluga, dr. Jana Pečar in dr. Roberta Sulčič. Obisk delavnic je brezplačen. Informacije in prijave pri Skladu Mitja Čuk tel. 040-212289 ali na starsi@skladmc.org. Sočasno bosta delovali dve delavnici: v slovenščini in v italijanščini. Toplo vabljeni vsi starši, ki si želijo soočanja in izmenjavo izkušenj med starši in izvedenkami.

GONG ZVOČNA KOPEL - SKD F. Prešeren in učitelj yoge Goran Koren vabita na doživljanje Gong zvočne kopeli, ki bo potekala v torek, 16. novembra, od 18.30 do 20.00 v društveni dvorani na 1. nad. gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Prinesite s seboj steklenico vode, spalno vrečo in podlogo za ležanje. Prispevek zaželen. Informacije in prijave na yoga.koren@gmail.com, +38641-649004.

KINERGETIX - SKD IGO GRUDEN vabi na predstavitev gibalne terapije, ki bosta potekali v društvenih prostorih v torek, 16. novembra, ob 17.00 in v petek, 19. novembra, ob 20.00. Urnik redne vadbe je naslednji: torek ob 20.00, četrtek pa ob 17.00. Gibalno terapijo vodi mag. David Labuschang, oče metode iz Avstralije, mag. Liza Koželj in prof. Mateja Šajna. Informacije tel.:00386 4030578 (Mateja). **O.N.A.V.** - Tržaška sekcija italijanskega združenja pokušalcev vina prireja degustacijski večer, ki bo posvečen vinom iz južne Italije. Srečanje bo v torek, 16. novembra, ob 20. uri v restavraciji v Ul. Mazzini, št.3. Vabljeni vsi člani in prijatelji! Informacije in prijave na www.onav.it, tel. št. 334-7786980 (Luciana) ali 340-6294863 (Elio).

SKD KRASNO POLJE Gročana, Pesek in Draga vabi na izredni redni občni zbor, ki bo v torek, 16. novembra, ob 19.30 v prvem in ob 20.30 v drugem sklicanju, v prostorih srenjske hiše v Gročani. Dnevni red: izvolitev delovnega predststva; poročilo o dejavnosti za obdobje 2008-10; izvolitev odbora za obdobje 2010-12; program dejavnosti za obdobje 2010-12; razno.

40-LETNIKI bomo skupaj praznovali in se srečali v petek, 19. novembra, ob 20.30. Kdor si želi družabnosti naj potrdi svojo prisotnost do srede, 17. novembra, v popoldanskih urah na tel. št. 347-1079983 (Katja) ali 338-1032624 (Elena).

DRUŠTVO TIGR - TRŽAŠKA OBMOČNA ENOTA IN DRUŠTVO EDINOST prireja tečaj, ki ga bo vodil prof. Samo Pahor »Kako nastopati pred oblastmi, ko govorimo slovensko«, na sedežu SKD Barkovlje (Ul. Bonafata 6), 17. in 24. novembra, ob 20.15. Prijave na tel. št. 040-274995 ali 347-5469662 (Ivica).

SVET SLOVENSKIH ORGANIZACIJ obvešča, da bo urad v Trstu 17. novembra zaprt.

SLOVENSKO PLANINSKO DRUŠTVO TRST prireja v četrtek, 18. novembra, predavanje o Biotski raznolikosti na Krasu. Govoril bo višji kustos Prirodoslovnega muzeja Slovenije dr. Andrej Gogala. Predavanje bo v Razstavni dvorani ZKB v Ul. Ricreatorio 2 na Opčinah. Začetek ob 20.30.

AD FORMANDUM - Jesen na mizi: vabimo vas k vpisu na kulinarčni tečaj, namenjen vsem ljubiteljem kuhanja, ki bo v petek, 19. novembra, ob 18.00 v Gostinskem učnem centru na Feretičih. Jedilnik: bučni njoki z žajbljevim maslom in dimljeno skuto, mariniran goveji file s krompirjevo tortico s hrenom, čokoladna pita s hruškami. Vpisovanja in informacije na tel. +39-334-2825853, promo@adformandum.eu.

OSREDNJA KNJIŽNICA SREČKA VILHARJA KOPER vljudno vabi na predavanje prof. defektologije Ksenije Fu- na iz Centra za korekcijo sluha in govora Portorož »Skrivnostno življenje otrok z disleksijo«, ki bo v petek, 19. novembra, ob 18. uri v prostorih Odd. za mlade bralce v Verdijevi ulici 2. Predavanje je namenjeno starešem otrok z disleksijo. Spoznali boste s kakšnimi izzivi in čustvi se otrok sooča vsak dan tako, da boste lahko otroku v večjo oporo bodisi doma, kot v svetu okoli njega.

ŠKD CEROVLJE-MAVHINJE vabi predstavnike amaterskih dramskih skupin na sestanek, na katerem bomo predstavili 9. izvedbo Zamejskega Festivala Amaterskih dramskih skupin v ponedeljek, 22. novembra, ob 20. uri v društvenem sedežu na trgu v Mavhinjah. Za informacije pišite na cerovljemavhinje@libero.it. Vljudo vabljeni.

50-LETNIKI! Obveščamo vas, da v soboto, 27. novembra, organiziramo zaključno večerjo v restavraciji v Kopru. Prevoz z avtobusom, prijave do najkasneje 24. novembra na tel. št.: Marinka 349-4133919 ali Nives 040-226517. Vabljeni!

OBČINA DEVIN NABREŽINA sporoča družinam učencev s stalnim bivališčem v občini, ki v š.l. 2010/2011 obiskujejo nižje srednje šole oz. prva dva razreda višjih srednjih šol, in katerih ekonomske razmere ne presegajo 10.632,94 evrov, da lahko prosijo za dodelitev finančnih prispevkov za nakup učbenikov v smislu 28. člena, 1. odstavek, črka a) D.Z. 10/88. Rok za predložitev prošnje zapade 26. novembra. Info: Urad za šolstvo Občine Devin Nabrežina, Nabrežina 102 (tel. 040-2017371).

SLOVENSKI VISOKOŠOLSKI SKLAD SERGIJ TONČIČ zbira vloge za štipendije in podpore za akademsko leto 2010/11 do petka, 26. novembra. Razpisni pogoji na spletni strani www.skladtoncic.org.

45-LETNIKI IZ BREGA se dobimo v soboto, 27. novembra, v Dragi. Rezervacije sprejemajo: Magdi (349-1298707), Silva (338-8867903), Elena (339-5953205) in Nadja (347-5056289). Pokliči čimprej!

KROŽEK GALEB vabi osnovnošolske otroke na celodnevno pobudo »S pravljico na izlet... po zaklad v Sauris«, v soboto, 27. novembra. Informacije in prijave do zasedenosti razpoložljivih mest (število mest je omejeno) na SKGZ v Trstu, Ul. San Francesco 20, tel. št. 040-368094 od 9. do 12. ure.

MEDITACIJA - SKD F. Prešeren in učitelj yoge Goran Koren vabita na praktično delavnico meditacije z univ. dipl. psih. in yoga inštruktorjem Mihom Potočnikom, ki bo potekala v soboto, 27. novembra od 9.00 do 12.00 v društveni dvorani v 1. nad. gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Delavnica je namenjena začetnikom in že izkušenim. Prinesite s seboj pritlehtno sedalo (10-20cm nad tlemi). Informacije in prijave: yoga.koren@gmail.com, +38641-649004.

TELOVADBA ZA RAZGIBAVANJE - Skupina 35-55 pri SKD F. Prešeren iz Boljunca obvešča, da nov tečaj telovadbe za razgibavanje in zdravo hrtenico za gospe v zrelih letih poteka ob ponedeljkih in sredah, od 9. do 10. ure v društvenih prostorih gledališča F. Prešeren v Boljuncu. Pridite na vadbo, da se boste v družbi lepo imele in naredile kaj zase. Vabljenje.

OTROŠKE URICE v Narodni in študijski knjižnici: »Slovenske ljudske pravljice«, pripoveduje Alenka Hrovatin. Spored: sredo, 1. decembra, ob 17. uri

praznična pravljica. Vabljeni otroci od 3. do 7. leta starosti.

Prispevki

V spomin na predragega Mariota Križmančiča darujejo Ervina, Ivana in Anna Maria 30,00 evrov za MePZ Lipa in 30,00 evrov za OPZ Slomšek iz Bazovice.

V spomin na Ninota Blažino darujejo Lazarjevi 15,00 evrov za KD Kraški dom.

V spomin na Darka Košuto darujeta Milena in Sergio Ervina, Ivana in Anna Maria 30,00 evrov za MePZ Lipa in 30,00 evrov za OPZ Slomšek iz Bazovice.

V spomin na svoje rajne daruje družina Gruden iz Šempolaja 40,00 evrov za MePZ Igo Gruden.

V spomin na dragega prijatelja Brunka Bertolina darujejo prijatelji Renato, Milko, Ladi, Miro, Srečko, Sander, Jože, Ladi, Karlo, Srečko, Italo, Livio, Danilo, Drago, Elena, in Delka 80,00 evrov za repentabsko cerkev in 80,00 evrov za cerkveni pevski zbor.

V spomin na Bruna Bertolina darujeta Meri in Ivan Škabar 100,00 evrov za cerkev na Repentabru.

Namesto cvetja na grob dragega družinskega prijatelja Bruna Bertolina darujeta Herman in Ivan Svetlić z družinama 70,00 evrov za cerkev Repentabru.

Namesto cvetja na grob Bruna Bertolina daruje Milan Ravbar 20,00 evrov cerkev na Repentbru.

V spomin na Bruna Bertolina darujejo Albina, Franka, Ivanka, Marta, Marija, Nadja, Olga in Vanka 80,00 evrov za cerkveni pevski zbor Repentabor. Namesto cvetja na grob Bruna Bertolina darujejo soletniki in prijatelji skupnih izletov 70,00 evrov za repentabsko cerkev in 70,00 evrov in za cerkveni pevski zbor Repentabor.

V spomin na dragega moža Bruna Bertolina daruje žena Vera 100,00 evrov za cerkev na Repentabru.

V spomin na Bruna Bertolina darujejo: Renata in Laura Škabar (Repen 137) 20,00 evrov, Romana in Milan Hrovatič (Repen 94) 20,00 evrov, družini Gomizelj in Škabar (Repen 32)50,00 evrov, Mara Guštin (Col 12) 15,00 evrov, Edo in Grozdana (Repen 18) 30,00 evrov, Marica in Roberta (Repen 33) 30,00 evrov, Verica in Milan Škabar (Repen 104) 20,00 evrov, družina Doljak-Versa, (Repen 176) 30,00 evrov, Marija in Zvonka Guštin 30,00 evrov za cerkev na Repentabru.

Ob otvoritvi »Rovnik« daruje družina Gomizelj - Škabar 50,00 evrov za cerkev na Repentabru.

✝ Zapustila nas je

Milka Vodopivec

Sporočajo

Ljubo, Liljana in svojci

Pogreb bo v soboto, 13. novembra, ob 8.40 v ulici Costalunga.

Miša zadušnica za našo nepozabno

Nevo Suban-Dolgan

bo v nedeljo, 14. novembra, ob 10.30 v cerkvi sv. Lovrenca v Škednju.

Prijatelji

Ob izgubi nepozabnega ALBINA ZVABA, dolgoletnega čuvaja na Stadionu 1. Maj, izreka

ŠZ Bor globoko sožalje ženi Tončki in družini.

Soigralci prve košarkarske ekipe Bora iz sezone 1965/66 se klanjamo spominu na

DARKA KOŠUTO, odličnega športnika in iskrenega prijatelja.

Svojcem izrekamo najgloblje sožalje.

Pri strani sodelujejo
Andrej, Martina, Mateja, Valentina,
Jana, Vesna, Nicoletta, Mateja,
Tereza, Martin, Matia,
Agata, Patrizia, Julija in Jožica.

e-mail: klop@primorski.eu

Dijaki nadležni kot klopi

klopKUPACIJA... Zakaj

OB OKUPACIJI ŠOL

KlopoVRAZMISLEK

Ko je v ponedeljek zjutraj zabrnel Klopov telefon in je Klop prebral sporočilo: »Slovenske višje (šole) so zasedene«, je kot prvo pomislil: »Wow! Akcija! Končno se nekaj premika!« Nato so ga obšli nostalglični spomini na šolsko preteklost, na zasedanja, samouprave, manifestacije.

Potem pa te presune, da zasedanje ni samo to. Zasedanje niso samo nepozabni trenutki sobivanja. Ni samo naročanje stotih kebabov, ali ape car, ki drvi po šolskih hodnikih. Zasedanje je oblika protesta. Najmočnejše orodje, ki ga imajo dijaki na razpolago. Zasedanje je izražanje nezadovoljstva, s tem orodjem je treba pazljivo ravnati: lahko izpadeš kot zrel, resen dijak, ki pozna svoje pravice, pozna razloge, zaradi katerih zaseda in boš posledično v javnosti spoštovan in, predvsem, upoštevan; lahko pa se vse skupaj spremeni v večji izgred, običajno pijančevanje, skratka, zasedba zaradi fešte. Bodimo iskreni, kolikokrat je že prišlo do tega v preteklosti? Čeprav tokrat zgleda, da ni tako. Tokrat je nezadovoljstvo dijakov na višku, kar velja celo za najbolj razgrajške duše. Tokrat je oblika zasedbe podobna prvemu opisu. Tokrat so naši dijaki, tisti dijaki, ki jih marsikdo ne posluša in ne upošteva, ki jih ima za ignorante, napol nepismene, neangažirane (kaj pa starejše generacije? Kaj niso tudi na vas gledali tako, ko ste bili mladi?), naveličani.

Se bo z letošnjo zasedbo kaj spremenilo? Verjetno ne. Možnosti so majhne. To vedo tudi dijaki sami. Prejemajo solidarnostna in podporna pisemca od

vseposvoda, lepe besede, prazne obljube. Velikih preobratov ne bo. Ampak dijaki so dokazali, da niso apatični, in to je še kako pomembno znotraj družbe v skorpimirani državi, kjer se ničemur več ne čudimo, tudi reagiramo ne. Mogoče bodo v starejših generacijah predramili zaspanskega dijaka-upornika. Mogoče bodo v ljudeh, ki so na položajih, da lahko kaj spremenijo, če le tvegajo, kaj premaknili. Upamo, da vsi naši predstavniki, manjšinski in na uradu RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, res »pozorno spremljajo dogajanje«, tako kot so izjavili. Današnja stran je sad Klopovega obiska na zasedenih šolah. Resnost in predvsem informiranost dijakov (kar se Klop spominja preteklih okupacij, ki jih je tudi sam doživel na lastni koži, je bila dobra polovica ljudi neinformiranih o razlogih za okupacijo, kar pa je bilo najslabše, se dijaki z neinformiranostjo sploh niso preobremenjevali), so na Klopa naredili velik vtis. V roke smo dobili dnevnik prvega dne zasedbe, ki ga tu objavljamo, nekaj mnenj dijakov in slike. Tem dijakom gre vsa naša podpora. Upirajte se, ko gre za krivico. Zgražajte se; to dandanes počne vse manj ljudi. Tvegajte za svoje ideje, tudi, ko vam bodo rekli, da se ne splača. Brez tveganja ni napredovanja. Tudi če se zadeva ne bo premaknila; oglašajte se predvsem zato, da ne boste nekoga dne, kot verjetno marsikdo danes, odprli Primorski dnevnik, prišli do Klopove strani, prebrali naslov, si zamrmrali »Aha, okupacija...« in obrnili stran, da bi se seznanili z vremenskimi napovedmi.

Okupacija iz zornega kota mladih

Klop se je pomešal m

Na zasedenih šolah si je ogledal situacijo, zbiral mnenja, preverjal občutke in izvedel minianke

Ko je Klop izvedel, da so tržaške slovenske šole okupirane, se ni dolgo obotavljal: v zgodnjih popoldanskih urah je oddrvel do sedeža liceja Franceta Prešerna in zavoda Jožefa Stefana, kjer so vse štiri slovenske višje srednje šole iz Trsta složno okupirale stavbo. Dijaki so, zbrani po skupinah, klepetali, razpravljali, nekateri so se mirno sprehajali gor in dol po šoli kot razpršena čreda ovc, v ozadju pa je odmevala bučna glasba. Je

Sporočilo za Mariastello Gelmini:

Vsem dijakom se je zarisal nasmešek na obrazu, Klop si je z lahkoto predstavljal, kaj bi ji konkretno rekli, če bi se znašli pred njo. Kljub temu pa so se dijaki potrudili in zbrano odgovorili, nekaterim pa je le kaj zbežalo: enkrat so njo tako naslovili, drugič so na tak način opisali njeno vedenje ... Klop ne bo citiral, ne bo povedal direktno, kaj so rekli, povedal bo samo, da se je vse vrte-

Verjetno bi bilo boljše, če bi Gelminijeva mislila, preden govori oz. preden predlaga take zakone. Je očitno, da veliko stvari v tej reformi ni pravih, ker ona ni sposobna."

Prešeren: "Kršiš mednarodne pogoje!" Sei una mente plagiata!" Si ena lutka! Hodi če v ..." Tukaj se mora Klop ustaviti, ker je sledila dokaj neokusna beseda, vsekakor jo dijaki vabijo, naj se vrne v kraj, od katerega je verjetno prišla.

Zois: "Situacija je bila že slaba, zdaj je še slabša, si jo u...a"

Slomšek: "Ne misli na nas samo, ker njena hči bo itak obiskovala privatne šole in ne bo imela takih problemov, kakor jih imamo mi."

Veste, kdo bi moral zastopati vaše pravice v Italiji?

Stefan: "Ne ... Tisti od manjšine ..."

Prešeren: "Minister za Slovence v Italiji, Boštjan Žekš."

Zois: "Da, minister za Slovence v Italiji, Boštjan Žekš"

Slomšek: "Ne."

Sporočilo za tistega, ki bi moral skrbeti za vaše pravice:

Stefan: "Prodan! Spiš pokonci!"

Prešeren: "Bi bila ura, da bi se zbudil! Morda se celo ukvarja z nami in mi ne vemo, naj pride v stik z nami!"

Zois: "Naj nam pomaga, nimamo niti svojega statuta..."

Slomšek: "Bi nas moral poslušati, nas kontaktirati, med nami je zid, ki ne bi smel obstajati ..."

Klop vabi spoštovanega g. Ministra Boštjana Žekša, ki naj bi se ravno danes (petek, 13. novembra) mudil v Trstu, naj



že res, da je bil šele prvi dan, vendar je bilo razvidno, da imajo dijaki vse pod kontrolo (beri: šola je čista, nihče ne kadil v šolskih prostorih, ni alkohola na spregled). Klop se je odločil, da bo namesto posameznikov intervjuval skupino dijakov vsake šole. Skupni intervju je začel pri dijakih zavoda Stefan, ki so posedali pred šolskim poslopjem. Ne moremo prikriti dejstva, da obstajajo predsodki do dijakov na splošno (ker so ljudje že pozabili, kakšni so bili oni sami v mladih letih), še posebej pa do dijakov "strokovne", vendar so ti - v nasprotju s takšnimi predsodki - pokazali izjemno zrelost in prepričanost v svoje besede ter ne nazadnje dobro organizacijo in resnost (da, prav berete: R-E-S-N-O-S-T). Vsi dijaki, od prvega do zadnjega, od A do Ž, od Prešerna do Zoisa, se zavedajo, kaj se dogaja z našimi šolami.

Ko se mi pogovarjamo o drugem, ko mi razpravljamo o združitvi SKGZ in SSO, so mladi, ki morda ne vedo, kaj te kratice pomenijo, in vendar razmišljajo o naši prihodnosti in pravijo NE vsemu temu, kar se dogaja. Nismo lutke, zavedajmo se tega: lahko reagiramo. Naj bodo ti višješolci, naj bo ta generacija, naj bodo ti naši bodoči upi zgled za vseh nas.

P.S.: Ko se je Klop odločal, kakšen jezik bo uporabljal pri zapisovanju besed dijakov, se je odločil, da bo skušal obdržati čim bolj pravopisni in manj pogovorni jezik, pri nekaterih odgovorih pa je le pustil, da je razvidno, kaj so dijaki dejansko rekli, pa čeprav niso izrazi prav bontonski, vendar izražajo jezo in reakcijo naših dijakov. Vnaprej se opravičujem vsem bralcem, ki jih bo tak jezik motil.

lo okrog iztrebkov in njihovega izločanja, če se komu to gnusi, naj se zave, da je to dandanes jezik mladih.

Stefan: "V drugih državah podpirajo šolstvo in si prizadevajo, da bi se še izboljšalo, pri nas pa je ravno obratno.

SKRIVNI DNEVNIK »OKUPATORJA«

Dijaki poročajo z bojnega polja

8. november 2010

Dragi dnevnik!

Danes, navsezgodaj zjutraj, smo se skupina zombijevskih dijakov odpravili k Sv. Ivanu na bojni pohod; ozemlje, ki smo ga hoteli osvojiti, je bila seveda šola. Boj ni bil lahek: podravnateljica, profesorji, sluginje ... Končno smo dosegli konkordant in šola je bila v bistvu pod dvojno upravo, a le začasno, saj nismo popustili: šolsko osebje je kapituliralo ob 15h 03' 44". Do takrat pa je bilo treba organizirati zborovanje oz. "pre-okupacijo". Ob 8.00, ko so se počasi privlekli tudi ostali borci za dijaške pravice, so bili generali, ki so se v prvi liniji bojevali od 6.30 ZJUTRAJ, popolnoma uničeni. Kot pa se za vsako vojsko spodobi, so nepremagljivi voditelji zborovanja (ki se je harmonično spreobrnilo v zasedbo) neustrudno urejali najrazličnejše zadeve, klicali, pošiljali skupine ljudi sem ter tja, poročali medijem, pripravljali predstavitev

in vžigali uporniško dušo množice. Ob koncu jutra so vsi dijaki vedeli zakaj je zasedba pomembna, kateri so razlogi zanjo, kako se moramo med okupacijo obnašati in kaj hočemo z njo doseči. Popoldne pa, ko je bil "okupatorski režim" že na vladi, smo se posvetili plakatom in plakatiranju po šolskem poslopju, ves čas pa smo bili seveda v stiku z mediji.

Dijakov zaradi obveznosti res ni bilo ogromno v popoldanskih in večernih urah, vendar so se naslednjega jutra vrnili polni moči in uporniškega duha. Mladim smo večkrat po krivem obtoženi opetlosti in nezanimanju za svojo kulturo in razvoj ter za dogajanja okrog nas. Mi bi radi dokazali nasprotno: tržaški dijaki hočemo in zahtevamo spoštovanje svojih pravic kot del manjšine, kot ljudje in kot državljani, za nas in predvsem za te, ki niso še dijaki naših šol in morda nikdar ne bodo, če le-teh ne bo več.

Tvoj "okupator"

BAKLUS DAY

2010

"KRAŠKI OVČARJI"

Sobota, 13. novembra

od 20. ure dalje - VSTOP PROST

Med koncertom ženske glasujejo in kronajo novega Bakusa 2010!

Cel večer na voljo Kraška malica in seveda novo vino!

KLET PAROVEL Boljunc 624
parovelevents.com

100% BALKAN ROCK

(201) 05.12

oie[ul9eb02 inat2t in9
,6niitn9e6V ,6[9at6M ,6niit6M ,[9etbnA
,6[9at6M ,6tteloc6M ,6n2eV ,6n6L
,6it6M ,niit6M ,6s999T
,6ci6ol ni 6ijilul ,6itit69 ,6t6pA
u9.ik2i0miit9@qolkl:li6m-9

Kaj? Zato!

Med dijake



stopi do dijakov in simbolično poruši namišljeni zid, ki ga ločuje od njih.

Zakaj protestirate?

Stefan: “Da bi spet pridobili učne ure in vse, kar nam je ta reforma vzela. Smo imeli mikrospecializacijo, zdaj je zaradi klestenja prispevkov nimamo več.”

Prešeren: “Naš protest bi lahko razdelili v dva glavna dela: protestiramo za vse šole v Italiji in protestiramo specifično za slovenske šole v Italiji. Ta reforma krši Londonski sporazum in 6. člen ustave. Hočemo pravice kot jih imajo francoska in nemška manjšina, in glede tega ne protestiramo samo na šolski ravni, vendar tudi v širšem smislu, da bi imeli take pravice, kot jih imajo oni v svoji deželi. Najbolj pomembno je, da nam je protest dal možnost, da smo informirali vse o tem, kar se dogaja. Čeprav za nekatere izmed nas ne moremo več nič spremeniti kar zadeva višjo šolo, lahko upamo, da bo naš protest odmeval tudi v sklopu univerzitetnih protestov, in da se bo tudi tam kaj spremenilo.”

Zois: “Za naše pravice: da bi končno pridobili statut manjšinske šole, zaradi česar, ker je na naši šoli manj prakse, ker je šolstvo slabo organizirano. Naši profesorji so se potrudili, da bi izboljšali situacijo, ki jo je ustvarila ta reforma, kar smo storili, pa je na žalost še vedno premalo ...”

Slomšek: “Ker šola rabi za življenje, za delo, za prihodnost ... Ker se ne strijnjamo z reformo, predvsem s krčenjem financiranj za šole, ki ga reforma predvideva. Že tako na šoli nimamo toaletnega papirja, nimamo nobenega delujočega računalnika, edina stvar, ki smo jo imeli, so bili avtomati za hrano in pijačo, zdaj še tistih ni več, ker so nam vdrli štiri krat v šolo in jih okradli ... In kljub temu, niso nikoli postopali ... Bi bilo treba boljše zavarovati šolo, namestiti alarm, vendar če ni denarja ...”

Kaj bi radi dosegli?

Stefan: “Da bi Gelmini poskrbela, da ko bomo končali to šolo, bomo ime-

Na levi sliki dijaki liceja Prešeren, zgoraj desno skupina dijakov Stefana, desno pa Slomška, ob naslovu (Kroma) pa dijaki med srečanjem na liceju Prešeren



poslancem, ki se ta teden v Bruslju pogajajo za naše pravice.”

Zois: “Da nas poslušajo tako slovenski ministri kot italijanski, da vsaj vedo, da je tudi manjšina, ki se sooča s težavami zaradi reform.”

Slomšek: “Da se malo zbudijo, da razumejo, kakšna je situacija ...”

Mislite, da vam bo dejansko uspelo kaj spremeniti? Če da, kaj?

Stefan: “Za nas nič, a morda za naslednje generacije ...”

Prešeren: (tukaj so mnenja dijakov zelo različna) “Ne./ Da, lahko spremenimo reformo./ Da, lahko podpiramo delo poslancev./ Da, če sprejmejo Altrairiformo, ki jo predstavlja UDS”

Zois: “Da, da dosegli bomo iste pravice, kot jih imajo manjšinske šole v Dolini Aoste in Južni Tirolski.”

Slomšek: “Ne.”

Koliko odstotkov okupirate za zabavo, koliko pa iz konkretnih razlogov?

Stefan: “25% za zabavo, 75% iz konkretnih razlogov”

Prešeren: “15% za zabavo, 85% iz konkretnih razlogov”

Zois: “15% za zabavo, 85% iz konkretnih razlogov”

Slomšek: “50% za zabavo, 50% iz konkretnih razlogov.”



Kje smo mi?

Klop se je med tednom spet vrnil na zasede šole, da bi preveril vztrajnost in prepričanja dijakov. Med drugim sprehodom po zasedanem šolskem poslopju na Vrdelski cesti se je Klop spustil nekoliko globlje v razmisleke, ki so se porodili po pogovorih z dijaki. Sami so namreč zelo odločni in razlogi za okupacijo so precej trdni, tako da nam ni ostalo drugega, kot da se obrnemo navzven.

V prvi vrsti smo opazili, v navezavi z našo stranjo izpred dveh tednov (anketa o krovnih organizacijah), da si je vsaj ena krovna organizacija, in sicer najbolj prizadeta, zavihala rokave in se preizkusila v dialogiranju z najmlajšimi aktivnimi komponenti naše skupnosti. O prizadevanjih Sveta slovenskih organizacij so nam sami dijaki priznali, da se je Drago Štoka zavzel za komunikacijo s šolsko populacijo tudi zaradi naše strani, pa čeprav, pravijo na šoli, nas ni direktno citiral. Klop upa, da bo tudi Slovenska kulturno-gospodarska zveza, katere obisk je napovedan za današnji dan, skušala v tej luči v prihodnih dneh navezati živ stik s protestniki in da jim ne bo le predavala ex cathedra.

Kljub temu je precej izstopalo dejstvo, da si dijaki prizadevajo bolj za stik s Slovenijo, zlasti z njenim političnim kadrom, kot z lokalnim vodstvom naše skupnosti. Ko smo

jih med včerajšnjim pogovorom vprašali, ali imajo med lokalnimi institucijami kakega posrednika za komuniciranje z matico, pravzaprav vprašanja sploh niso razumeli, kar že samo precej pojasnjuje, pri čem smo. V nadaljevanju pa so zanimali katerokoli možnost, da bi jim lahko slovenske lokalne ustanove in osebnosti, tako civilne kot politične, lahko pomagale.

Z naše strani je to več kot razumljivo. V naših medijih nismo zasledili nobenih pornih besed protestu naših dijakov s strani krovnih organizacij ali visokih političnih predstavnikov. In spet se izredno jasno pojavlja scenarij, ki smo ga omenili nešteto krat: kako lahko zaupamo vodilnemu kadru, če ta sploh nima kontakta z bazo? Kako lahko govorimo o demokratičnem ustroju manjšine, če ni dialoga med populacijo in vodilnimi organizacijami?

Nenazadnje so dijaki dokazali veliko zanimanje za vse, kar se dogaja okoli nas, dokazali pa so predvsem, da jim ni vseeno za slovensko šolo. Pred odhodom smo provokativno vprašali dijake, čemu menijo, da služi slovenska šola v Italiji. Pred odgovorom so nas osuplo pogledali, češ kako lahko sploh odpiramo vprašanja o tako trdno zajamčenih principih. Odgovorili so nam soglasno: »Slovenska šola v Italiji ima nalogo učiti in ohraniti slovenski jezik, slovensko kulturo in slovenske tradicije.«



GORICA - Danes objavijo razpis za dva projekta

Pokrajina spodbuja zaposlovanje mladih

Delovni praksi in spodbujanju samostojnega podjetništva namenili 350 tisoč evrov

Goriška pokrajina daje na razpolago 350.000 evrov za zaposlovanje mladih in za ustvarjanje novih delovnih mest. »Zaradi splošne gospodarske krize najbolj trpijo ravno mladi, ki s težavo pridejo do zaposlitve. Zato smo se odločili, da po uspešnih izkušnjah iz prejšnjih let ponovno pripravimo projekta za delovne prakse in za spodbujanje samostojnega podjetništva,« pojasnjuje pokrajinski odbornik za delo Alfredo Pascolin in poudarja, da bosta razpisa za omenjena projekta uradno objavljena danes, rok za vložitev prošenj pa bo zapadel 31. januarja.

»Delovnim praksam smo namenili 187.500 evrov, tako da bo opravljenih okrog 375 mesecev dela. To pomeni, da bo delovno prakso opravilo približno petdeset mladih,« pojasnjuje Pascolin in razlaga, da prošnjo za obdobje delovne prakse za uslužbenca pod 35 letom starosti lahko vložijo vsa podjetja in družbe iz goriške pokrajine, ki imajo vsaj enega zaposlenega s pogodbo za nedoločen čas in ki ne koristijo dopolnilne blagajne in drugih oblik socialne pomoči. »Delovna praksa lahko traja največ šest mesecev, v tem obdobju pa mladi dobijo po 500 evrov mesečne štipendije. Podjetje, ki jih gosti, temu znesku lahko doda še nekaj denarja; to se običajno tudi dogaja, tako da mladi, ki opravljajo delovno prakso, ob koncu meseca dobijo že skorajda pravo plačo,« pravi Pascolin in opozarja, da so delovne prakse namenjene brezposelnim, prošnje za prispevek za spodbujanje samostojnega podjetništva pa lahko vložijo tudi mladi, ki že imajo zaposlitev.

»V okviru projekta za spodbujanje samostojnega podjetništva bomo prosilcem zagotovili 5.000 evrov nepovratnih sredstev, če so brezposelni, in 3.000 evrov, če so zaposleni. Ta denar bodo lahko uporabili za kritje upravnih stroškov za ustanovitev podjetja, za nakup opreme, za najem prostorov. Poleg tega bomo poskrbeli tudi za plačilo obresti v primeru, da so

prosilci za zagon svoje dejavnosti najeli bančno posojilo,« pravi Pascolin. Temu projektu je pokrajina namenila 162.500 evrov, funkcionarka pokrajinskega urada za delo Elena Cincia pa pojasnjuje, da so letos podobno pobudo že izpeljali. »Na razpis, ki smo ga pripravili v začetku leta, se je prijavilo trinajst mladih, ki so želeli

postaviti na noge ali pa razviti svojo dejavnost,« razlaga Elena Cincia in poudarja, da so vse informacije na voljo v uradu za aktivne politike dela v pokrajinski palači na Korzu Italia v Gorici. Interesenti lahko kličejo na telefonsko številko 0481-385252 ali pa pišejo na naslov elektronske pošte lavoro@provincia.gorizia.it. (dr)



Z delovno prakso naj bi zaposlili okrog 50 mladih

BUMBACA

GORICA - Okoljevarstvena zveza WWF o odpadkih

Sortiranje navzdol

Velika razlika med malimi in velikimi občinami - Upravitelje pozivajo, naj več vlagajo v informiranje občanov

V prvih šestih mesecev letošnjega leta se je v goriški pokrajini znižala količina sortiranih odpadkov, zaradi česar so zaskrbljeni okoljevarstveniki iz vrst zveze WWF. Po uvedbi odvažanja od vrat do vrat je prvič doslej prišlo do znižanja količine sortiranih odpadkov, saj so prebivalci goriške pokrajine v prvih šestih mesecih lan-

skega leta namenili recikliranju 58,7 odstotkov vseh odpadkov, v enakem obdobju letos pa 57 odstotkov. Manj je bilo sortiranih odpadkov tudi v občini Gorici, kjer se je njihov odstotek znižal s 54,24 na 52,96.

»Številke na pokrajinski ravni nas ne skrbijo, saj je po našem mnenju veliko bolj zaskrbljujoča razlika v količini sortiranih

odpadkov med posameznimi občinami. V Koprivnem, Dolenjah, Medejah, Števerjanu in Moraru sortirajo okrog 70 odstotkov odpadkov, zato pa se moramo vprašati, zakaj niso povsod tako pridni. Očitno je ponekod pozornost občinskih upraviteljev do vprašanja sortiranja odpadkov nekoliko upadla, kar še posebej velja za večje občine,« poudarjajo okoljevarstveniki iz zveze WWF, ki so prepričani, da morajo krajevni upravitelji stalno spodbujati svoje občane k sortiranju odpadkov. »Potrebne so čim bolj goste informativne akcije, saj morajo biti občani čim bolj obveščeni o tem, kako se odpadki pravilno reciklirajo,« pravijo predstavniki zveze WWF, ki opazajo, da vse več ljudi uporablja za svoje odpadke plastične vrečke iz marketov. Te po besedah okoljevarstvenikov pogosto niso primerne, zato pa bi družba za javne storitve IRIS morala občano poskrbeti za razdelitev vrečk za odpadke, ki bi jih morali prodajati tudi v trgovinah.

»Pokrajinska uprava pripravlja nov načrt za ravnanje z odpadki; poleg 2-odstotnega znižanja tarif naj bi bilo predvideno tudi plačevanje računov glede na dejansko količino proizvedenih odpadkov. Tovrstno odločitev nedvomno podpiramo, vsekakor pa pozivamo pokrajinsko in občinske uprave, naj združijo moči, saj je treba še izboljšati način ravnanja z odpadki. Do leta 2012 je namreč treba doseči 65 odstotkov sortiranih odpadkov,« poudarjajo predstavniki zveze WWF.

ŠTANDREŽ - Sklep rajonskega sveta

Vilma Braini dobitnica Klasa

Vilma Braini je letošnja dobitnica nagrade Klasa, ki jo štandreški rajonski svet in župnija sv. Andreja podelujeta od leta 2003 naprej. Prvi dobitnik priznanja za delovno življenje je bil Jožef Nanut, nato so bili nagrajeni Ivanka Nanut, Dušan Brajnik, Ema Brajnik, Rudi Budal, Ivanka Jermol in lani Damjan Paulin.

Med torkovim rajonskim svetom so svetniki soglasno odločili, da bodo letos priznanje izročili Vilmi Braini, domaćinki, ki je tudi v širši okolici znana zaradi svojih zaslug in vsesplošne angažiranosti, v zadnjih letih pa tudi po tem, da rada nagovarja mlade. Vilma Braini se je rodila 14. junija leta 1928 v Štandrežu, kjer je živela do 16. leta, ko so jo italijanske in nato še nemške oblasti zaprle v celico goriškega zapora zaradi sodelovanja s partizani. Februarja leta 1945 so jo odpeljali v taborišče Bergen-Belsen, od koder se je po osvoboditvi vrnila v rojstni kraj. V povojnem času je najprej delala pri družinskem avtoprevoznikem podjetju, nato se je zaposlila v tekstilni tovarni. V zakonu z Giorgiom Corvo se ji je rodil sin Sandro. Vedno je bila občutljiva do delavskega vprašanja in pravic Slovencev v Italiji. Aktivno se je vključila v sindikat CGIL in se včlanila v italijansko komunistično stranko. Dvakrat je bila izvoljena v goriški občinski svet. Upokojila se je leta 1984, še vedno pa je čla-

Tatovi v štandreških podjetjih

Že nekaj dni na Goriškem beležijo tatinske pohode. Tarča niso samo zasebna stanovanja, saj so v minulih dneh tatove zamikala tudi štiri podjetja v Ulici San Michele v Štandrežu. V dveh primerih jim vlom ni uspel, v ostalih dveh pa so vstopili v nezavarovane prostore in odnesli vsega skupaj nekaj deset evrov vrednosti.

Fotograf filmskih zvezd

V Pokrajinskih muzejih v goriškem kraju naselju bodo danes ob 18.30 odprli razstavo-poklon Arturu Ghergu, fotografu filmskih zvezd in začetniku žanra »glamour photography«.

Skriti kottički v Sovodnjah

Odprte razstave »Skriti kottički tvoje vasi«, ki jo prirejajo občina Sovodnje, osnovne šole iz Sovodenj, z Vrha, iz Mirna in Kostanjevica v sodelovanju z deželno FJK ter društvoma Sovodnje in Danica bo danes ob 18. uri v sovodnjem Kulturnem domu.

V Števerjanu o vinskih cestah

Na domačiji baronic Tacco v Števerjanu bo jutri ob 10.30 okrogla miza na temo vinskega turizma in lokalnega razvoja: nove strategije za integriran sistem vinskih cest v deželi FJK. Prireditelj je združenje Città del vino.

14. pohod Korak iz teme

Športno društvo Mark Šempeter prireja danes 14. pohod »Korak iz teme« oz. tradicionalni sprehod bakel po šempetrskih ulicah. Start bo pred gasilskim domom, kjer je med 16.30 in 17. uro tudi zborna mesto. Dobrodelni pohod bo ob vsakem vremenu; startnina z baklo in prigrizkom znaša pet evrov, brez bakle pa dva evra. (nn)

Martinovanje v Šmartnem

V zavetju utrjene srednjeveške vasi Šmartno v Goriških Brdih se danes začne martinovanje, ki bo, obogateno s kulturnim programom, potekalo do nedelje. Že danes ob 18. uri bo pokušina mladega vina s pečenim kostanjem. Zavrteli bodo tudi film Anje Medved o Postaji Topolove, ob 21. uri pa bo koncert Družena Frolilca in Kamenka Čulapa. Jutri in v nedeljo se bo praznovanje začelo ob 11. uri. (nn)

GORICA - Kraval na mostu

Grozil s skokom v Sočo, pregovorili so ga policisti

V oktobru zanetil požar, v avgustu se je zabodel z nožem, junija kradel

V včerajšnjih poznih popoldanskih urah je precejšen kraval povzročil možakar, ki je grozil, da se bo vrغل z mosta čez Sočo na poti v Ločnik. Preskočil je ograjo in se je je držal le z eno roko. Na kraj so se pripeljali policisti, karabinjerji, gasilci pa še reševalna služba 118. Moški, 51-letni R.S. iz Ločnika, ki je na Goriškem poznan zaradi odprtih računov s pravico in samouničevalnih dejanj, je grozeče rjovel čez reševalce, češ da mu nihče ne pomaga v življenjski stiski, da ne pride do službe, da je na robu preživetja, da že vrsto dni ni prišel do hrane, da se socialne službe ne zmenijo zanj.

Pomirili so ga policisti in ga prepričali, da jim je ponudil roko. Odpeljali so ga v center za duševno zdravje, kjer so ga nahranili in mu bodo z zdravniško asistenco za prvo silo pomagali.

Pred približno dvajsetimi dnevi je isti možakar poskusil zanetiti požar na svojem domu; gasilci so ga pravčasno pogasili, preden se je razširil in ogrozil še sosedo. Reševalci so intervenirali tudi avgusta letos, ko je na ločniškem domu pobesnel in se večkrat sam zabodel z nožem. Bil je v hišnem priporu, ker je bil kaznovan zaradi ju-nijske kraje dveh zapostnih ur v zlatarni v goriškem Raštelu.



VILMA BRAINI

BUMBACA

nica VZPI-ANPI, združenja političnih deportirancev ANED in ženskega zbora Društva slovenskih upokojencev za Goriško. Nagrado Klasa ji bodo izročili v nedeljo, 28. novembra, nekaj po 11. uri na trgu pred štandreško cerkvijo.

Med torkovim rajonskim svetom so spregovorili tudi o zakladčku, ki ga občina namerava porazdeliti med rajonske svete. Štandrežu bo namenjenih 227.000 evrov, ki naj bi jih uporabili za prenovo ulic San Michele in Tabai, del denarja pa bo šel za gradnjo prehoda med osnovno šolo in telovadnico. Rajonski svetniki so spregovorili tudi o denarju - gre za okrog 250.000 evrov, ki ga bo občina dobila od razlastitev za gradnjo nove avtoceste. Štandrežci pozivajo občino, naj del denarja nameni javnim delom v vasi, pri čemer naj imata prednost obnova trga pred domom Andreja Budala in ureditev poti za pešce in kolesarje na soškem bregu. (dr)



NOVA GORICA - Novi župan prevzel občinske vaje

Arčon: Boljši bomo, če bo Gorica naš partner in ne rival

Ne bo ustvaril koalicije, ker pričakuje sodelovanje vseh svetnikov v podporo dobrim projektom

»Smo na stičišču narodov. Kulturno delovanje je tukaj še posebej pomembno. Segati moramo preko meje, bolj tesno povezati ljudi, ki živimo na obeh straneh. Vsega ne zmoremo sami, potrebujemo partnerje, zveznike in prijatelje. Boljši bomo, če bomo zmogli najti skupni jezik s sosednjimi občinami, če bo sosednja Gorica naš partner in ne rival,« je v svojem nastopnem nagovoru na včerajšnji konstitutivni seji novogoriškega mestnega sveta dejal novoizvoljeni župan Matej Arčon, potem ko je iz rok sedaj že dosedanjega župana Mirka Brulca prejel župansko verigo, simbol mestne občine.

Prva seja novega in precej pomlajnega 32-članskega mestnega sveta, saj najstarejši svetnik še ni dopolnil 70 let, večina pa jih je precej mlajših, se je začela s poročilom občinske volilne komisije o izidu volitev v svet in volitev župana, sledila je potrditev mandatov članov mestnega sveta in zaprisega novega župana. Brulc je svojemu nasledniku zaželel dobro delo, mestnim svetnikom pa priporočil, naj delajo v interesu vseh občanov. Ob tem je poudaril, da bo kot poslanec še naprej delal zato, da se bo Goriška čim bolj razvijala.

Arčon se je Brulcu zahvalil za opravljeno delo in izrazil prepričanje, da bosta v prihodnje še sodelovala v dobro novogoriške občine, potem pa je nagovoril svetnike in svetnice, glede na to, da je sejo v živo spremljala lokalna televizija, pa tudi vse občane in občanke. Najprej se je zahvalil vsem, ki so mu zaupali svoj glas. »Vaš glas razumem kot glas za spremembe, ki bodo mestni občini prinesle nov zagon,« je poudaril. V zvezi z vodenjem občine v naslednjem mandatu je izrazil prepričanje, da je naloga vse prej kot lahka, saj so časi izjemno težki, gospodarska kriza pa tudi goriškemu gospodarstvu ni prizanesla. »Naša prva naloga bo zato spodbuditi razvoj gospodarstva. Naš prostor moramo narediti bolj konkurenčen, sprejeti moramo prostorske akte, zagotoviti in opremiti zemljišča, skrajšati in poenostaviti administrativne postopke,« je povedal in dodal, da je eden od ukrepov za izstop iz krize tudi spodbujanje javnih investicij. V zvezi z mestom je dejal, da je treba v njem še veliko postoriti, da bo s svojo arhitekturo in urejenostjo sijalo preko meje, kot si je zamislil arhitekt, Edvard Ravnikar. Opozoril pa je tudi, da ob tem ne gre pozabiti na podeželje, ki daje s svojo kulturno tradicijo značaj in utrip temu območju. Poudaril je še, da je treba zagotoviti temeljne pogoje, da bodo ljudje ostajali na podeželju oziroma se tja vračali, ter izrazil prepričanje, da »živimo na enem najlepših kotičkov sveta, na to moramo biti ponosni in to



Arčon in Brulc po prevzemu županske verige (levo); v novem mestnem svetu (spodaj) bodo SD imeli sedem svetnikov, SDS pet, LDS (Arčonova stranka) tri, Lista Roberta Goloba štiri svetnike, po dva svetnika bodo imeli DeSUS ter listi Trnovsko-Banjške planote in Gregoja Veličkova, z enim svetnikom bodo prisotni še NSi, Zares, Zveza za Primorsko (ZZP), SNS ter liste za razvoj obrti in podjetništva, za kakovost bivanja in za razvoj podeželja

FOTO N.N.



pokazati vsem, ki prihajajo k nam«. Glede dela občinske uprave je poudaril, da mora biti usmerjeno k reševanju konkretnih potreb in težav ljudi in da mora prinesiti nov zagon. »Tega ne zmore sam župan, za to potrebujemo veliko idej, sposobnih ljudi in dobro vodstvo. K upravljanju želim privabiti čim več ljudi, zato sem se odločil, da ne bom

oblikoval običajne politične koalicije,« je še izjavil Arčon ter svetnicam in svetnikom pojasnil, da ne želi pri pomembnih odločitvah izločiti nikogar izmed njih, ampak želi svoje poglede soočiti s pogledi drugih, strank in list, kot tudi posameznikov. »Stojimo pred pomembnimi izzivi. Čas je ključen. Zmagamo ali izgubimo lahko samo vsi skupaj,«

je še dejal in svoj prvi govor v vlogi župana sklenil s povabilom k sodelovanju za Novo Gorico, njene ljudi in za skupno prihodnost.

Takoj po zaključku konstitutivne seje, na kateri je bila imenovana tudi nova komisija za mandatna vprašanja, volitve in imenovanja, je Arčon pojasnil, da se bo danes ob 13. uri srečal z zaposlenimi na občinski upravi, prihodnji teden, ko naj bi sporočil tudi imena novih podžupanov, pa še z načelniki vseh občinskih oddelkov. Po neuradnih informacijah naj bi eden izmed podžupanov izhajal iz druge najmočnejše stranke, SDS, to pa naj bi bil Tomaž Slokar; najmočnejša stranka v mestnem svetu ostaja SD, največja svetniška skupina pa bo Klub samostojnih neodvisnih svetnikov. O morebitnih pogovorih na to temo s potencialnimi kandidati še ni opravil.

Včerajšnje konstitutivne seje novega mestnega sveta se je iz Gorice udeležil le občinski svetnik in hkrati koordinator Slovencev v Demokratiški stranki, Aleš Waltritsch, ki se je takoj odzval na Arčonov podarek o tem, da »bomo boljši, če bomo

GORICA - Menze

Odbor bo preverjal vsečnost jedilnikov

Odbor, ki ga bodo sestavljali predstavniki staršev in zdravstvenega podjetja, bo preverjal priljubljenost jedilnikov v vrtcih iz goriške občine. Tako so se dogovorili med sredinim srečanjem v centru Lenassi v Gorici, ki so se ga na pobudo občinske odbornice Silvane Romano udeležili ravno predstavniki staršev in zdravstvenega podjetja.

»Zadovoljni smo, ker so predstavniki zdravstvenega podjetja priznali, da bi nas morali obvestiti pred spremembo jedilnika; vsekakor pa zdaj pričakujemo, da bodo svoje obljube držali in še predvsem da bodo prisluhnili našim priporočilom,« je po sredinem srečanju povedala predstavnica štandreskega združenja staršev Sara Boškin. V sredo so predstavniki zdravstvenega podjetja res priznali, da bi morali glede spremembe jedilnika predhodno obvestiti starše, ki so jih zaradi tega obsuli z valom kritik. Starši so opozorili, da so dopoldanske malice premalo kalorične, še največ kritik pa je seveda letelo na račun raznih vrst kruha, ki jih po novem v vrtcih ponudijo za malico dvakrat na teden. Predstavniki zdravstvenega podjetja so kritične pripombe vzeli na znanje, zato pa so že včeraj z občine napovedali, da nekaterih vrst kruha ne bodo več ponujali otrokom. Poleg tega so včeraj iz tiskovnega urada goriške občine zagotovili, da bo prišlo do ustanovitve odbora, ki bo preverjal, katere jedi so otrokom všeč, seveda pa bo nadzoroval tudi njihovo kakovost. Starši so namreč med sredinim srečanjem opozorili, da kakovost hrane iz vrtcev včasih peša; med drugim so poudarili, da sezonsko sadje, ki ga ponujajo v vrtcih, ni vedno ravno sezonsko. To velja na primer za breskve in češnje, ki so jih pred dnevi dobili otroci iz nekaterih vrtcev za malico oz. kosilo.

Med sredinim srečanjem sta ne glede na kritike staršev odgovorni pri oddelku za higieno prehrane pri goriškem zdravstvenem podjetju Gianni Cavallini in dietetičarka Paola Bassi opozorila, da je treba začeti vzgajati otroke k zdravi prehrani že v vrtcih. Na ta način se malčki naučijo dobrih prehrabnih navad, od katerih bo odvisno njihovo zdravje v odraslih letih. Cavallini in Bassijeva sta pri tem razložila, da veliko otrok doma ne zajtrkuje, kar je popolnoma zgrešeno. To je sicer le potrdilo potrebo po informativnih srečanjih o zdravi prehrani, ki so jih zahtevali starši, potem ko so uvedli spreminjene jedilnike.

GRADEŽ - Na Goriškem največ Bosancev in Maročanov

Otroci priseljencev predstavljajo pet odstotkov šolske populacije

Otroci priseljencev predstavljajo 5,05 odstotkov šolske populacije iz goriške pokrajine, njihovo število pa iz leta v leto narašča. Podatek je prišel na dan med posvetom, ki ga je včeraj v Gradežu priredil deželni šolski urad.

Na ozemlju dežele Furlanije-Juljske krajine otroci priseljencev predstavljajo 8,93 odstotkov šolske populacije; 12.576 šolarjev od skupnih 140.907 ima namreč za starša priseljenca. Najvišji odstotek otrok priseljencev imajo v pordenonski pokrajini (11,59 odstotkov), najnižji pa v goriški (5,05 odstotkov). Glede na posamezno stopnjo šolanja največ otrok priseljencev obiskuje vrtce v pordenonski pokrajini, kjer predstavljajo 17,71 odstotkov vseh vpisanih. Poleg splošnih podatkov so med posvetom tudi pojasnili, da dvaindvajset šol, kar predstavlja dvanajst odstotkov vseh šolskih zavodov v deželi, ima v svojih razredih preko dvajset odstotkov otrok priseljencev. Tri izmed omenjenih šol - ena v Trstu in dve v Pordenonu - imajo v razredih med trideset in štirideset odstotkov otrok iz priseljskih družin.

Marsikaj zanimivega so na gradeškem posvetu povedali tudi glede narodnosti šolarjev.

V FJK OTROCI
130 NARODNOSTI

BUMBACA



Na podlagi podatkov deželnega šolskega urada je prišlo na dan, da šole iz Furlanije-Juljske krajine obiskujejo otroci 130 različnih narodnosti z vsega sveta. V goriški pokrajini je največ otrok priseljencev iz Bosne-Hercegovine, Maroka in s Kosova, na Tržaškem iz Srbije, s Kosova, iz Albanije in Kitajske, v Pordenonu in Vidma pa iz Albanije in Rumunije. Pojav sicer le obrobno zadeva šole s slovenskim učnim jezikom v Italiji, saj priseljski starši dajejo prednost italijanskim šolam z željo, da bi se njihovi otroci čim prej naučili italijanščine in se na takšen način čim bolj vključili v novo okolje.



Včeraj le eno uro pred začetkom konstitutivne seje novega mestnega sveta sta kitajskega gosta sprejela dosednji župan Mirko Brulc in novoizvoljeni župan Matej Arčon

FOTO N.N.

VELEPOSŁANIK V NOVI GORICI Kitajska poslovni partner

Mestno občino Nova Gorica je včeraj obiskal kitajski veleposlanik v Sloveniji, Sun Rongmin. Sprejela sta ga dosednji župan Mirko Brulc in novoizvoljeni župan Matej Arčon, gospodarske razmere v občini pa je gostu podrobneje predstavila načelnica občinskega oddelka za gospodarstvo, Tatjana Gregorčič. Na podlagi predstavitve je veleposlanik izrazil zadovoljstvo nad informacijo, da kar nekaj severnopriforskih podjetij že sodeluje s Kitajsko. Povedal je, da je to sodelovanje trenutno

vezano predvsem na uvoz in izvoz ter izrazil prepričanje, da je nastopil trenutek, da se odprejo nove priložnosti, ki jih vidi predvsem v neposrednih naložbah slovenskih podjetij na Kitajskem in obratno. »Problem je, da se naša podjetja še ne poznajo dovolj dobro. Pri tem jim lahko na pomoč prikočimo ambasade, obe državi in lokalne skupnosti,« je še dejal Sun Rongmin, ki je prišel v Novo Gorico prvič le na kratek obisk, na srečanju pa sta se obe strani strinjali, da bo treba v prihodnje pripraviti resnejši, celodnevni obisk, na katerem bodo bolj konkretno proučili možnosti sodelovanja in poglobitve odnosov. (nn)



GORICA - Prvi del Ekonomskega foruma Slovencev v Italiji

Preteklost naj bo podlaga za načrtovanje prihodnosti

Milan Pahor in Branko Marušič orisala zametke in rast slovenske gospodarske prisotnosti



Milan Pahor

BUMBACA



Branko Marušič

BUMBACA



Pri razumevanju sedanjosti in načrtovanju prihodnosti je poznavanje preteklih dogodkov ključnega pomena. V to je prepričana tudi skupina mladih organizatorjev prvega Ekonomskega foruma Slovencev v Italiji, ki se je začel včeraj popoldne v goriškem Kulturnem domu na temo gospodarskega razvoja v očeh zgodovinarjev. Na prvem srečanju, ki ga je priredilo novorojeno Društvo slovenskih ekonomistov v Italiji, sta zgodovinarja Milan Pahor in Branko Marušič orisala zametke in rast slovenske gospodarske prisotnosti na Tržaškem in Goriškem. Slušatelje - med njimi sta bila tudi predsednika SKGZ in SSO, Rudi Pavšič in Drago Štoka - je v imenu organizatorjev pozdravil Aljoša Jarc. »Namen Društva slovenskih ekonomistov v Italiji je spodbujanje resnejše razprave o gospodarstvu, ki je gonilna sila naše manjšine,« je povedal Jarc in ocenil, da je soočenje o gospodarskih temah, ki so povezane s slovensko narodnostno skupnostjo, še posebno pomembno danes, ko prihaja do krčenja javnih prispevkov.

Milan Pahor se je osredotočil na pot slovenskega gospodarstva na Tržaškem in začel pri letu 1848, t.i. »pomladi narodov«. »Zagon narodne in politične zavesti je bilo občutiti tudi v Trstu in Gorici, vzporedno z njima pa so Slovenci začutili potrebo po razvijanju narodnega gospodarstva,« je najprej poudaril Pahor in spomnil na pomembno vlogo družin Kalister in Gorup, prve oblike gospodarskega delovanja, ki so imele zadružno podlago, in ustanovitev Tržaške posojilnice in hranilnice v letu 1891. Omenil je tržaško-goriški poskus ustanovitve prve slovenske delniške banke s sedežem v Trstu, ki se je izjalovil, in ustanovitev Jadranske banke, nato pa je opisal vzgibe za gradnjo Narodnega doma v Trstu in Trgovskega doma v Gorici. »Če izvzamemo zavarovalništvo, so Slovenci pred prvo svetovno vojno krili vse pomembne gospodarske sektorje,« je povedal Pahor. Po prvi svetovni vojni je Trst zgubil vlogo, ki jo je imel v času avstroogrškega cesarstva, hud udarec za slovensko gospodarstvo pa je bil predvsem fašizem. »Škoda, ki jo je povzročil slovenskemu gospodarstvu v Trstu, je presegala 500 milijard lir, kakih 300 milijonov današnjih evrov,« je podčrtal Pahor, ki je zaključil svoj poseg pri ustanovitvi TKB in izgradnji Kulturnega doma v Trstu.

»Slovensko gospodarstvo na Goriškem je tesno povezano z zgodovino Gorice. Tudi v gospodarstvu imamo tri obdobja, in sicer pred prvo svetovno vojno, med svetovnimi vojnami in po drugi svetovni vojni,« je povedal Marušič. Poudaril je povezavo goriške ekonomije s političnim dogajanjem in v tem okviru omenil »dilemo« mesto-okolica, ki ga je pogojevala. »Goriška, ki je pred prvo svetovno vojno merila 3.000 kv. metrov, se je začela industrijsko razvijati pod vplivom Trsta, na tem področju pa ni nikoli dosegla velikega pomena,« je povedal Marušič in spregovoril o zemljiški odvezi in kmetijstvu, Goriški ljudski posojilnici, svilo-gojstvu, gozdarstvu in trgovstvu. »V Gorici ni bilo Kalistrov in Gorupov. Tvorci slovenskega gospodarskega življenja so bili trgovci, po prvi svetovni vojni pa so se mnogi preselili,« je povedal Marušič.

Po predavanjih zgodovinarjev se je včerajšnji forum nadaljeval z okroglo mizo na temo »Skupni ekonomski prostor Alpe-Adria: utopija ali možna realnost?«,

drugi del pobude pa bo 25. novembra, ko bodo predstavniki SKGZ in SSO, bank, podjetij in združenj razpravljali o prihodnosti manjšinskega gospodarstva. Forum so priredili s pokroviteljstvom republiškega Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu, SSO, SKGZ, SDGZ, Kmečke zveze, Zadrugne kraške banke, Zadrugne banke Doberdob - Sovodnje, finančne družbe KB 1909, Primorskega dnevnika in tednika Novi glas. (Ale)

GORICA - Zasedba slovenskega višješolskega centra

Snujejo predloge za boljšo šolo

Protestniki so zasedli le stavbi tehničnega pola, poslopje licejev Trubar-Gregorčič pa je ostalo prosto - Okupacija do sobote



Na dijaški protest opozarjajo tudi letaki pred šolskim centrom

BUMBACA

Slovenski višješolci iz Gorice so včeraj uradno razglasili zasedbo šolskega centra v Ulici Puccini. Dijaki so se odločili za okupacijo avditorija in stavb, kjer imajo sedež zavodi Ivan Cankar, Žiga Zois in Jurij Vega, poslopje licejskega pola Trubar-Gregorčič pa je ostalo prosto. Dijaki so se za protestno akcijo odločili med samoupravo, ki je potekala pred dvema dnevi: prostore šolskega centra so zasedli v sredo zvečer, med 40 in 50 dijakov pa je v njih tudi prespalo.

Včeraj zjutraj so se protestniki, ki nasprotujejo reformi šolske ministric Mariestelle Gelmini in krčenju sredstev javnega šolstva, srečali z ravnateljico Mihaelo Pirih pred vhodom v šolski center. Dogovorili so se za delno zasedbo poslopij, ki bo predvidoma trajala do sobote. »S tem smo omogočili dijakom, ki z okupacijo ne soglašajo, da sledijo pouku,« so povedali predstavniki, njihovo ravnanje pa je Pirihova označila kot odgovorno. »Če se dijak ne strinja z zasedbo šole, mora imeti možnost, da se normalno posveča šolski dejavnosti. Prav tako ne bi bilo pravilno, če bi dijaki preprečili šolskemu osebju, da bi delalo. Šola je last vseh. Menim, da se zaradi tega kompromisa, oz. dejstva, da je stavba licejskega pola prosta, vrednost okupacije ne bo zmanjšala,« je povedala Pirihova in nadaljevala: »Gotovo so problemi, zaradi kate-

ZDRAVSTVO V centru CUP nov sistem naročanja

V ponedeljek, 15. novembra, bo tudi goriško zdravstveno podjetje pristopilo k novemu deželnemu sistemu za naročanje na zdravstvene storitve. Nov sistem bo prebivalcem goriške pokrajine omogočal, da bodo pri rezervaciji zdravniških pregledov in drugih storitev imeli vpogled v celotno deželno ponudbo, kar pomeni, da bodo lahko neposredno izbirali zdravstveno ustanovo, pri kateri se bodo zdravili.

Zdravstveno podjetje obvešča, da bosta prenos podatkov in uvajanje novega sistema naročanja v ponedeljek in v torek lahko privedla do težav pri delovanju centra za naročanje CUP v goriški bolnišnici. Zato vabijo občane, naj se 15. in 16. novembra obrnejo na okence CUP le v primeru, da potrebujejo urgentni zdravstveni pregled ali drugo zdravstveno storitev. S tem želi vodstvo zdravstvenega podjetja prepričati, da bi zaradiupočasnitve računalniškega sistema prišlo do dolgih čakalnih vrst in drugih težav. Zdravstveno podjetje še obvešča, da bo center za naročanje CUP v goriški bolnišnici od 15. do 19. novembra deloval le do 15. ure.

rih so se dijaki odločili za protestno akcijo, realni in pereči. Dijaki imajo pravico, da izrazijo svoje nesoglasje in zaskrbljenost, to pa bo lahko tudi priložnost, da šolsko problematiko poglobijo in bolje spoznajo. Pričakujemo si vsekakor, da bodo dijaki kot pred dvema letoma poskrbeli, da bodo po zaključku zasedbe vrnili urejene in nepoškodovane prostore.«

Dijaki so včeraj dopoldne v avditoriju gostili goriškega pokrajinskega predsednika SKGZ Livia Semoliča, ki jim je predaval o finančnem zakonu, krčenju finančnih sredstev, pomenu soočanja in jasni izmenjavi mnenj med profesorji in študenti. »Srečanje je bilo zanimivo, saj smo tudi sami sodelovali,« so povedali predstavniki dijakov. Popoldne so se srečali s predstavniki združenja »Unione degli studenti«, italijanskega klasičnega liceja Alighieri in zavoda ITI, s katerimi so debatirali in primerjali razmere na svojih šolah. »Govor je bil tudi o projektu Altrariforma, v katerem so študenti postavljeni v ospredje in s katerim bi se učinkovito posegalo v realne probleme šole,« so povedali dijaki, ki si želijo v teh dneh »oblikovati predloge, ki bi lahko pripomogli k izboljšanju šolske ponudbe.«

Vrstniki italijanskih šol iz Gorice se zaenkrat še niso odločili za zasedbo. Možno je, da bodo v ponedeljek dijaki klasičnega liceja Alighieri sklicali samoupravo.

ŠOLA - Zaradi prenove sejmišča

Salon usmerjanja se letos seli v Tržič

Zaradi prenove goriškega sejmišča se tradicionalni salon usmerjanja seli v Tržič. »Prizadevali smo si, da bi našli alternativno lokacijo v Gorici, toda nismo bili uspešni. Pomislili smo na telovadnico UGG na Trgu Battisti, ki se je izkazala za neprimerno, in še na nekaj drugih dvoran, na koncu pa smo se odločili, da salon priredimo v Tržiču, kjer smo primerne prostore našli v bivšem hotelirskem zavodu,« pravi pristojni pokrajinski odbornik Maurizio Salomoni in pojasnjuje, da bo salon potekal od 23. do 25. novembra. Na njem bodo svojo ponudbo

predstavili razni izobraževalni zavodi in višje srednje šole iz vse pokrajine, z razliko do prejšnjih let pa ne bo univerz. Zaradi tega bo letošnji salon namenjen usmerjanju nižješolcev, medtem ko za višješolce prirejajo niz srečanj z univerzitetnimi profesorji, ki bodo potekali v začetku decembra.

V selitvi salona v Tržič, nad čemer so na marsikateri šoli v Gorici zvali nos, Salomoni ne vidi nič tragičnega, pač pa razmišlja, da bi tudi v prihodnjih letih izmenično prirejali omenjeno pobudo na Goriškem in Tržaškem.



KOŠARKA - Slovenija organizator moškega EP 2013?

Fiba navdušena, na potezi je zdaj vlada

Zavrnjeno dvorano Tabor v Mariboru naj bi zamenjal Tivoli - 29 milijonov prihodkov?

LJUBLJANA - V Stožicah je svoj večdnevni obisk danes zaključila delegacija evropskega dela Fiba, ki si je ogledala kraje, možne gostitelje evropskega košarkarskega prvenstva 2013. Delegacija je bila navdušena nad hotelskimi zmogljivostmi Slovenije, pohvalila je prometno infrastrukturo, pozitivno pa je ocenila tudi prizadevanja za gradnjo dveh novih dvoran. Štiričlanska komisija je potrdila, da dvorani Zlatorog v Celju in Stožice v Ljubljani že zdaj ustrezata normativom Fiba za tako velika tekmovanja, zadovoljna je bila z načrti novih dvoran na Ptuj in v Novem mestu, zavrnila pa dvorano Tabor v Mariboru, ki zaradi premajhnega števila spremljevalnih objektov ne izpolnjuje osnovnih pogojev.

Košarkarska zveza Slovenije je v svoji kandidaturi predstavila, da bo evropsko prvenstvo, ki bo leta 2013 trajalo 19 dni in na katerem bo sodelovalo 24 moštev, potekalo v petih dvorinah. Štiri bodo namenjene tekmam predtekmovanja, se pravi Celje, Ptuj, Novo mesto in kot rezerva dvorana Tivoli, če se v Mariboru ne bo zgradila nova dvorana, drugi del in zaključni boji pa bodo potekali v Stožicah.

Vodja delegacije Fiba Richard Stokes je povedal, da Fiba ne bo več zniževala kotizacije za prvenstvo, ki je najprej znašala osem milijonov evrov, po obisku KZS na sedežu Fiba Europa prejšnji teden pa je bila znižana na 6,5 milijonov evrov. Kot je znano, KZS želi, da to vsoto poravnata država, sicer bo prisiljena k odpovedi kandidature. V tem primeru bi Fiba znova objavila razpis za EP 2013, zanimanje pa sta domnevno že napovedali Italija in Nemčija.

»Košarkarska zveza Slovenije se je odgovorno in temeljito lotila tega velikega projekta. Dala je izračunati finančno konstrukcijo ter izplen, ki je pokazal prihodke v višini 29 milijonov evrov. Od tega bi država samo preko DDV-ja dobila štiri milijone evrov. Organizacija prvenstva stane približno sedem milijonov evrov, za kate-



Nova dvorana na Stožicah v Ljubljani ustreza vsem kriterijem za igranje finalne faze košarkarskega EP

KOREN

re garantira KZS, da jih bo pokrila s svojimi aktivnostmi, od države pa pričakuje, da bo pomagala in pokrila stroške, ki jih mora KZS plačati Fiba, se pravi 6,5 milijonov evrov. Glede dvoran v Novem mestu in na

Ptjuju smo v stalnem stiku z lokalnimi skupnostmi, ki so nam zagotovile, da bodo dve novi dvorani zgradili delno iz lastnih sredstev, delno pa s pomočjo državnih,« pravi generalni sekretar KZS Iztok Rems.

Slovenska vlada bo o plačilu 6,5 milijonov evrov odločala na naslednji seji v četrtek, 18. novembra, Fiba pa naj bi prireditelja EP 2013 razglasila v Münchnu 5. decembra. (STA)

Triestina: jutri proti Portogruaru »nadgraditi« zmago v Livornu

Zmaga za moralo in samozavest. S tega vidika so bile tri točke, ki jih je Triestina osvojila v Livornu, izrednega pomena. Po tem uspehu so namreč igralci znova prepričani, da sodijo v B-ligo. Obstanek pa je dosegljiv le v primeru, da tekma v Livornu ni muha enodnevnica. S tako igro treba tudi nadaljevati. Nekaj je treba poudariti: kot prej ekipo niso sestavljali sami slabi nogometaši, tako niso zdaj Testini in soigralci šampioni. Jutri bodo morali na Roccu (pričetek ob 15. uri) zaigrati s podobno zagrizenostjo kot v Toskani, drugače bi proti Portogruaru tvegali nov spodrsljaj.

Glavno zaslugo za torkovo zmago v Livornu nedvomno nosi trener Iaconi. Po štirih zaporednih porazih je razumel, da morata biti glavno orožje Triestine svežina in okrepljeni napad. Povrnili se je tako na postavitev z dvema pravima napadalcema – Godeas in Marchi sta dokazala, da se dobro ujemata – in v postavo vključil nekaj novih in mladih obrazov, ki so trenerjevemu zaupanju odgovorili z vrhunskim nastopom (to velja zlasti za Gherardija). Ob tem je »odkril«, da je Sabato lahko zelo učinkovit srednji branilec. Škoda le, da bo moral nekdanji igralec Napolija počivati, ker ga je sodnik izključil. Kaznovan je tudi vratar Colombo, tako da bo moral prvič v sezoni vrata Triestine braniti mladi 20-letni Viotti.

Portogruaro Summaga - to je uradno ime ekipe po združitvi dveh klubov iz vzhodnega Veneta pred natanko dvajsetimi leti - je lani s Calorijem na klopi dosegel zgodovinsko napredovanje v B-ligo. Med poletjem je Fabio Viviani nasledil nekdanjega trenerja Triestine, medtem ko je ostal igralški kader skoraj nespremenjen. Portogruaro je klub z nizkim proračunom, tako da je predsednik Mio pri gradnji ekipe bolj cilj na homogenost in motivacije. Prav zato gre za mlado ekipo in večina nima izkušenj na tem nivoju. Portogruaro je trenutno s 13 točkami na 19. mestu na lestvici. Portogruaro je prvo tekmo na domačem prenovljenem stadionu Mecchia odigral šele v torek proti Padovi, ker je do tedaj igral v Vidmu. Glavni zvezdnik ekipe je napadalec Altinier, ki je bil tudi med najbolj zaslužnimi za lansko napredovanje iz 1. divizije.

Verjetna postava Triestine: Viotti, D'Ambrosio, Brocco, D'Aiello, Longhi, Antonelli, Filkor, Testini (Matute), Gherardi, Marchi, Godeas. Sodil bo Stefanini iz Prata. (I.F.)

OPČINE - Smučarski sejem SK Brdina

Veliko smučarske opreme za odrasle in otroke



V domu Brdina na trgu Brdina na Opčinah bo od danes do nedelje tradicionalni smučarski sejem, ki ga vsako leto prireja openski smučarski klub. Organizatorjem je včeraj uspelo zbrati veliko opreme za odrasle in otroke. Največ je smuči, okrog 200 parov vseh velikosti, okrog 100 smučarskih če-

vljev, približno 40 čelad, veliko je tudi najrazličnejše opreme od kompletov do rokavic. Veliko je tudi zelo iskane otroške opreme.

Danes bo smučarski sejem odprt od 18.00 do 21.00, jutri od 16.00 do 21.00, v nedeljo pa od 10.00 do 12.00 in od 16.00 do 20.00.

KOŠARKA - Začetek prvenstva v promocijski ligi

Sokol za play-off

Nabrežinci danes ob 21.30 na Istrski ulici - U21 in U15: Zmaga borovcev

Košarkarji Sokola bodo danes (ob 21.30 na Istrski ulici) začeli s svojimi nastopi v promocijski ligi. Letos bo nabrežinsko društvo edino izmed slovenskih, ki bo nastopalo v tem prvenstvu. Na prvem srečanju se bodo varovanci trenerja Marka Emilija pomerili proti Don Boscu, domačim gledalcem v Nabrežini pa se bodo predstavili v petek, 19. novembra ob 21.15, ko bodo igrali proti Basect 4 Trieste.

Sokolovci trenirajo že od septembra dvakrat tedensko. Lansko garnituro igralcev so letos dopolnili še mlajši igralci, med katerimi je tudi nekaj domovcev. Ta teden so odigrali tudi pripravljalno tekmo proti Kontovelu, ki je nasploh zapustila igralcem dober vtis pred prvim letošnjim nastopom. »Če bomo dobro trenirali, lahko ciljamo na uvrstitev v play-off. Kar bo več, pa bo seveda dobrodošlo,« je previdno napovedal kapetan Marko Hmeljak.

V tržaški skupini je 11 ekip. Prvi del prvenstva se bo zaključil 2. maja, nato se bodo prve štiri ekipe iz tržaške in goriške skupine uvrstile v play-off, ekipe od 5. do 8. mesta pa v play-out. V D-ligo se bo uvrstila samo prvouvrščena ekipa po play-offu.

Sokol: Erik Piccini, Daniel Malalan, Matej Guštin, Damjan Košuta, Peter Hrovatin, Gabrijel Zavadlav, Marko Hmeljak, Niko in Jan Sossi, Primož Rogelja, Ivan Semolič, Martin Žužek, Jan Umek, Alex Vescovi, Matija Trampuž, Martin Vidali, Kevin Sedevečič. Trener: Marko Emili, spremljevalec: Marko Golemac.



Marko Hmeljak (Sokol)

KROMA

UNDER 21 MOŠKI
Bor Nova Ljubljanska banka – Ronchi 86:60 (20:15, 43:35, 68:51)

BOR: Manta (-, -, 0:3), Pertot 7 (2:2, 1:2, 1:2), Pancrazi 2 (-, 1:1, -), Mase 8 (-, 4:5, -), Filipac (-, 0:1, 0:1), Liccari 2 (-, 1:3, -), Pallini (-, 0:2, -), Gallochio 7 (1:1, 3:5, 0:2), Pipan 25 (-, 2:3, 7:9), Medizza 12 (2:4, 5:7, -), Bocciai 14 (4:4, 5:7, -), Celin 9 (2:4, 2:2, 1:4), trener Lucio Martini.

Borovi mladinci so začeli prvenstvo s prepričljivo zmago proti neugodni peterki iz Ronk, katere glavni nosilci so že

NOGOMET

Reja že pod udarom hude kritike

RIM - Slava športnikov je zelo po-kvarljivo blago. V Italiji še posebej, v italijanskem nogometnem svetu pa sploh. Tega se dobro zaveda tudi ločniški trener Lazia Edi Reja, ki je v dobrih 72 urah padel v nemilost navijačev svojega moštva. Po porazu proti Ceseni, ki je sledil bolečemu debaklu v derbiju proti Romi, se je nad njim in njegovimi igralci vsul pravi plaz kritik, vsekakor pa je pod udarom predvsem trener. Obtožujejo ga, da je po porazu proti Romi na Olimpiu zamenjal kar šest enajstin moštva, kar je po njihovem mnenju neposreden razlog za neuspeh tudi v Ceseni, po kateri Lazio ni več prvi na lestvici A-lige, na kateri je vztrajal štiri kroge. Zanimivo je, da kritikam sledi tudi priznanje, da se Lazio pomoči igralskega kadra ne more meriti z drugimi boljšimi ekipami v ligi. Reja je po tekmi v Ceseni priznal, da bi bila za Lazio uspeh že uvrstitev med prvih šest, najbolj optimisti med navijači pa upajo na uvrstitev na 4. mestu. Čemu torej kritike?

SINOČI: Parma - Sampdoria 1:0 (Bojinov v 84. min.)

PALERMO - Predsednik Palermo Maurizio Zamparini protestno prodaja klub. Za ta korak se je odločil, ker je sodnik na sredini tekmi proti ekipi Milana, ki ga je Palermo izgubil z 1:3, dosodil za Milančane sporno enajstmetrovko, dve za Palermo pa spregledal. Zamparini, poslovnež iz Furlanije Julijske krajine, je klub kupil leta 2002 od Franca Sensija za 15 milijonov evrov, po nekaterih ocenah pa velja zdaj Palermo vsaj 50 milijonov lir. Kdor pozna Zamparinija vsekakor pravi, da ne gre za ekonomsko računico, temveč za čustveni izliv predsednika-navijača.

SRBI - Srbska nogometna zveza se ne bo pritožila na kazen Evropske nogometne zveze (Uefa), ki jo je zaradi neredov pred neodigrano tekmo z Italijo dobila reprezentanca. **EVROLIGA** - Valencia - Armani 69:80, Panathinaikos - Efes Pilsen 84:61

KAZNI - Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je v zvezi z nedeljskimi tekmami za dva kroga diskvalificirala Bernobija (Zarja gaja), za en krog pa Bertocchija, Meolo in Di Gregoria (Primorec), Pohlen (Sovodnje) in Gargiuolo (Breg).



ZSŠDI - Danes ob 20. uri v Bazovici proslavljanje 40-letnice krovne športne organizacije

Razmere se spreminjajo, načelo o narodnosti ostaja

Ustanovni občni zbor je bil 8. decembra leta 1970 - Drevi tudi predstavitev knjige 107 naših azzurrov

Združenje slovenskih športnih društev v Italiji je doseglo zrelo leta. Letos poteka namreč 40 let od ustanovitve naše športne krovne organizacije, ki je pod svoje okrilje vključila vsa slovenska športna društva s Tržaškega, Goriškega in Beneške Slovenije. V naših krajih, oz. na Primorskem, smo šport sicer poznali mnogo prej, že v času ranjke Avstrije, saj so, tako na obali, kot v Posočju, gojili številne športne panoge, zlasti telovadne zvrsti in kolesarstvo. Trend razvoja športa se je nadaljeval tudi po prvi svetovni vojni v novi državi, vendar so se vse sanje razblinile tistega usodnega leta 1927, ko je fašistični režim prisilno ukinil vsa slovenska in hrvaška društva. Nekaj let prej so ta društva ustanovila Udruženje slovanskih športnih društev, ki pa je žal zelo hitro dočakalo smrt. Vsa kasnejša dejavnost, ki se je še obdržala, je potekala malodane v ilegalnih oblikah. Nov prepoved se je zgodil po drugi svetovni vojni, najprej v množičnih telovadnih nastopih v prvih povojnih letih, nato pa v ustanavljanju pravih športnih društev, ki so svoje sile usmerila v to ali ono panogo. Iz pionirskih časov se je šport naglo širil po vsem zamejskem prostoru in kljub razmejitvi, ki je nasilno ločila narodovo telo in pomanjkanju ustreznih strokovnih kadrov, je zanimanje za te dejavnosti hitro raslo. Močan naboj pri kvalitetnejšem pristopu do športnih aktivnosti in tudi pri spoznavanju različnih športnih panog, so nedvomno dale Slovenske športne igre, ki so v šestdesetih letih razgibale celoten teritorij, na katerem živimo zamejski Slovenci. Igre so bile izjemno občutene in so dosegale množično udeležbo športnikov obeh plov in vseh starosti. Nastajale so ekipe in skupine s slikovitimi in domiselnimi imeni, ki so izhajala iz krajevnih značilnosti, ledinskih poimenovanj določenih območij, pa tudi nazivov, ki so temeljili na kulturni zapuščini vasi, krajev ali mestnih četrti. Razen

Z ustanovne seje ZSŠDI, ki je bila v Škamperlejevi dvorani na stadionu 1. maja v Trstu



redkih izjem, so vse te skupine predstavljale osnovo za ustanovitev pravih društev, ki so se začela vključevati v vsedržavne športne zveze in tako spoznala ligaške sisteme tekmovanj. Istočasno je rasla želja po ustanovitvi krovne organizacije, ki naj bi na eni strani pomenila stično točko za vsa slovenska društva, na drugi strani pa naj bi novoustanovljeno združenje bilo tisti organ, ki bi navzven predstavljal celotno športno gibanje. Zamisel se je razvijala in dograjevala kar nekaj časa. Na sestankih in okroglih mizah so bili izdelani pravilniki in postavljene glavne smernice krovne organizacije. Naposled je bilo izbrano tudi ime nove zveze: Združenje slovenskih športnih društev v Italiji. Ustanovni občni zbor nove organizacije je bil v prostorih Stadiona 1. maj na Vrdelski cesti v Trstu, 8. decembra 1970, to se pravi v športno-kulturnem objektu, ki je v vsem povojnem času opravljal pomembno in vsestransko vlogo pri razvijanju številnih dejavnosti tržaških Slovencev.

Ustanovnega občnega zbora se je udeležilo šestnajst društev s Tržaškega in Goriškega. V knjigi Alda Rupla iz leta 1981, Telesna kultura med Slovenci v Italiji preberemo, da je šlo za društva: Breg iz dolinske občine, Dom iz Gorice, Gaja s Padrič, Juventina iz Štandreža, Kras iz Zgonika, Mladost z Doberdoba, Olympia iz Gorice in Olimpija iz Gaborvca, Polet z Opčin, Primorec iz Trebč, Primorje s Proseka, Sokol iz Nabrežine, ŠD Sovodnje iz Sovoderj, Slovensko planinsko društvo iz Trsta, Union iz Trsta in Zarja iz Bazovice.

V štiridesetih letih se je dogajalo in zgodilo marsikaj. Naša krovna športna organizacija je rasla in se dograjevala, prilagajala se je družbenim tokovom, se utrjevala in dajala svojstven pečat gibanju, ki bi mu drugje težko našli primerjavo. Od šestnajstih ustanovnih članic se Združenje danes lahko pohvali s članstvom, ki dosega skoraj šestdeset včlanjenih društev. Obračun prehojene poti je več kot odličen

in nas mora navdajati s ponosom. V vseh teh letih so se menjavali ljudje, spreminjali so se pogledi na upravljanje športnih dejavnosti, spremenil se je pristop do samega športa, pa tudi družbeno-politične razmere so doživele marsikatero spremembo, kamor gre uvrstiti tudi padec državne meje. Nespremenjeno je ostalo le glavno načelo, po katerem se naš šport razlikuje od drugih športnih sredin, ki delujejo na našem območju. To načelo ostaja slej ko prej vezano na narodno pripadnost in se v 40 letih ni spremenilo.

Svoj 40. rojstni dan bo Združenje praznovalo danes, 12. novembra ob 20. uri v športnem centru Zarja v Bazovici. Slavnost bo obogatil kulturni program in predstavitev knjige Branka Lakoviča: 107 naših azzurrov. Že sam naslov knjige nam pove, da je naš šport igral vidno vlogo tudi v vsedržavnem in mednarodnem merilu.

Vili Prinčič

BALINANJE Portuale s slovenskimi tekmovalci

Prejšnjo soboto se je pričelo balinarsko prvenstvo C lige. Štirindvajset ekip iz Veneta in Furlanije Julijske krajine je bilo razdeljenih v 4 skupine. V prvi nastopu tudi edina tržaška predstavnik, to sta Triestina in Portuale. Obe sta utrpeli poraza, že jutri ob 15.00 pa se bosta v derbiju pomerila med seboj v Domu pristaniških delavcev. Portuale je proti odlični Villaraspi, kateri se je v lanskem prvenstvu za las izmuznilo napredovanje, izbral v 9 nastopih le 3 zmage. Prvo je v tehničnem zbijanju z rekordnim dosežkom 24 točk (v A ligi je v zadnjem kolu le en balinar dosegel več) izbral Skupek, katerega je letos odbor društva imenoval za kapetana ekipe. Za prijetno presenečenje je poskrbela štafeta v postavi Zocco-Bubola, ki je po odličnem nastopu prvega (zadel je kar 20 krogel iz 23-ih poskusov) dosegla nepričakovano zmago proti navidez nedosegljivemu nasprotniku (32:31). Tretji par točk sta dosegla Tenze in Skupek (slednji ni zgrešil niti enega udarca), ki sta gladko s 13:3 premagala Scapinella in Buzzaia. Popolnoma pa je odpovedala zadnja okrepitev pristanišnikov Sancin (lani je odlično nastopal v Gajinem dresu), ki je bil neuspešen bodisi v igri v krog bodisi med posamezniki.

Pred kratkim je deželna federacija sestavila seznam balinarjev, ki so napredovali v višje kategorije ali nazadovani v nižje. Kot je bilo pričakovati sta tako Dario Calzi kot Dimitri Sancin napredovala v B kategorijo. V njuni družbi bo odslej igral tudi Pino Bonin, ki letos nastopa za Triestino.

Obvestila

ŠZ OLYMPIA sporoča, da bo 19. novembra 2010 ob 19.00 v Slovenskem športnem centru "Miro Špacapan" v Gorici, potekala predstavitev dejavnosti, telovadnih skupin in odbojcarskih mladinskih ter članskih ekip.

SK DEVIN začenja letošnjo zimsko sezono in prireja trodnevni OPENDAY od 10. do 12. decembra 2010 v Toblachu. Informacije na info@skdevin.it ali na 340 2232538.

NAŠA ANKETA - Pred izidom knjige 107 naših »azzurrov«

Vedo kdo je, ne pa, da je osvojil kolajno

Dijaki tržaških višjih srednjih šol slabo poznajo celo dosežke Mateja Černica

OB ANKETI Zakaj jih ne bi bolj ovrednotili?

Če bi me v višji srednji šoli spraševali, kdo izmed zamejskih športnikov je dobitnik olimpijske kolajne, bi tudi sama zapisala »Ne vem«. Jurija Uršiča, goriškega kolesarja, ki je v Tokiu 1964 osvojil drugo mesto, takrat nisem poznala. Rezultati ankete me torej ne presenečajo. Kritika ne gre šoli, vendar naši skupnosti, ki svojih talentov, med katerimi so tudi športniki, ne zna ovrednotiti. Že samo dejstvo, da dijaki na atletskem stadionu niso prepoznali Arianne Bogatec, ki je kot profesorica športne vzgoje sodelovala na športnem dnevu, veliko pove. Malokdaj poudarjamo, da so v naših klubih dozoreli dobitnik olimpijske kolajne in dvakratni udeleženci olimpijskih iger. Vrhunski športniki tako niso postali ikone in torej so mladim, ki naj bi se po njih lahko zgledovali, tuji. Knjiga, ki jo bodo danes predstavili, je torej odlično izhodišče za spoznavanje številnih športnikov, ki so v svet ponesli tudi našo skupnost. To pa je šele prvi korak. Plakati, srečanja, poletni kempji, ki bi nosili imena teh športnikov (kot v Sloveniji), so le ideje, o katerih bi veljalo razmisliti. (V.S.)

Pred izidom knjige »107 naših azzurrov - 107 nostri Azzurri« smo med dijake slovenskih tržaških višjih srednjih šol izvedli anketo. Zanimalo nas je, ali so mladi seznanjeni z uspehi najboljših športnikov. Dijake smo spraševali, kdo izmed živčih športnikov je osvojil olimpijsko kolajno. Z drugim vprašanjem smo želeli izvedeti, ali vedo, s katerima športoma sta se ukvarjali Arianne Bogatec in Claudia Coslovich, edini slovenski športnici, ki sta se udeležili dveh olimpijskih iger. Dijaki so morali okrožiti pravilni odgovor med petimi možnimi (glej graf). V tretjem vprašanju pa so morali navesti tri aktivne zamejske športnike, ki so tudi člani italijanske reprezentance.

Anketo smo izvedli v soboto, 23. oktobra, ko je na Koloniji stekel športni dan za vse dijake tržaških višjih srednjih šol. Anketirali smo 108 dijakov, med katerimi 51 fantov in 57 deklet, srednja starost pa je bila 16 let. Dijakov 1. razreda je bilo 18, dijakov 2. razreda 25, dijakov 3. razreda je bilo največ, in sicer 31, dijakov 4. razreda 15 in dijakov 5. razreda 19. Med njimi je bilo največ dijakov liceja Prešeren (41 %), dijakov Stefana 22,3 %, dijakov Zoisa 19,6 % in dijakov Slomska 16,8 %. Velika večina, 88 % (95 dijakov) vseh, je športnikov, samo 13 pa se s športom ne ukvarja. Med športniki smo anketirali največ odbojkarjev in odbojkaric (22 %), nekoliko manj je bilo košarkarjev (18,9 %), sledili pa so nogometaši (13,8 %), plesalci (7,3 %) in plavalci (6,3 %), ostali pa se ukvarjajo z drugimi panogami.

Pri prvem vprašanju, kdo je dobitnik olimpijske kolajne med še živčimi športniki, kar 80,5 % dijakov odgovora ni poznalo. Da je goriški odbojkar Matej Černic osvojil v Atenah srebrno olimpijsko kolajno, je navedlo samo 21 dijakov (19,4 %): med njimi je bilo največ fan-

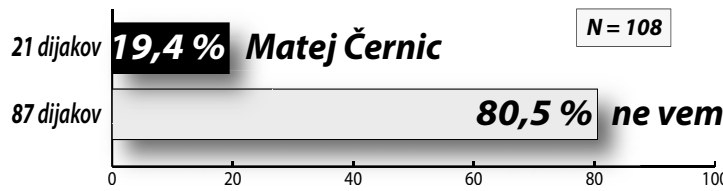
tov (16), glede na starost pa največ dijakov 5. razreda (6), pet dijakov 2., štirje dijakov 3., dva dijakov 4. in nihče iz 1. razreda. Med 21 odbojkarji in odbojkaricami je pravilno navedla ime in priimek samo ena odbojkarica.

Večina anketirancev tudi ne pozna jadralke Arianne Bogatec in metalke kopja Claudie Coslovich. Več kot polovica (58,4 %) je izbrala nepravilne odgovore (glej graf), 41,5 % (42 dijakov) pa je odgovorilo pravilno. Med odgovarjanjem je veliko dijakov priznalo, da ne ve, kdo sta, vendar je ugovarilo na izbralo pravilni odgovor. Povprečno so pravilneje izbirali dijaki 5. razredov (57 %) in dijaki 3. razredov (51 %). Razlike med dijaki in dijakinjami ni bilo. Samo 3 dijakinje in 5 dijakov pa je pravilno odgovorilo na obe vprašanji.

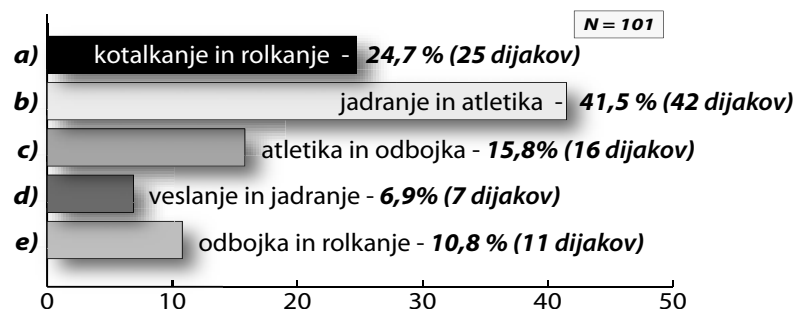
Dijaki so morali nato navesti še tri aktivne zamejske športnike ali športnice, ki so oblekli dres italijanske reprezentance (glej graf). Največkrat so navedli Mateja Černica (62 dijakov), nato Tanjo Romano (29) in Matejo Bogatec (17). Zanimivo, da so največkrat navedli skupaj binom Černic - Romano, in sicer 22-krat. Več kot polovica tistih (52,8 % - 46 dijakov), ki so sicer v tretjem vprašanju navedli Černica, pa ni vedela, da je on dobitnik olimpijske kolajne. Med tistimi, ki jih na grafu ni, so dijaki še navedli Simona Sivitzo Košuto (7 dijakov), Sandro Vitez (6), Micheleja Leghissio (5), Martino Pecchiar (3), Ester Gaggi Slokar (2), Biserko Cesar (1), Fabia Ruzzierja (1), Rudija Balzana (1), Boruta Bana (1) in še petkrat Mitjo Černica, pri čemer ne vemo, ali so se dijaki zmotili pri navedbi imena ali pa so mislili na rokometaša Mitjo Černicha. Na zadnje vprašanje je odgovorilo 106 dijakov, med njimi 32 ni navedlo niti enega reprezentanta, 43 dijakov pa tri ali štiri.

Veronika Sossa

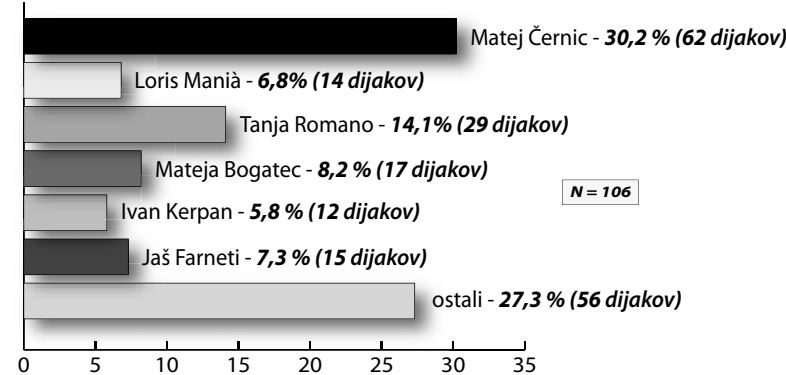
Kdo izmed živčih športnikov je osvojil olimpijsko kolajno?



S katerima športoma sta se ukvarjali Arianna Bogatec in Claudia Coslovich?



Navedi tri aktivne zamejske športnike, ki so tudi člani italijanske reprezentante.





SEUL - Na včerajšnjem začetku srečanja predstavnikov najrazvitejših gospodarstev v svetu

Voditelji držav G20 iščejo nova gospodarska ravnovesja za izhod iz krize

Prvi dan zasedanja v znamenju nesoglasij na relaciji Washington - Peking - Berlin

SEUL - Voditelji 20 najpomembnejših svetovnih gospodarstev (G20) so v južnokorejski prestolnici začeli zasedanje, na katerem so v ospredju vse bolj pereča vprašanja valutnih trenj in gospodarskih nesorazmerij. Nesoglasja med državami so še naprej prisotna, največ pa jih je na relaciji Washington - Peking - Berlin. V zadnjem času so v ospredju trenja zaradi tečajev vodilnih svetovnih valut, še posebej v odnosu kitajskega juana in japonskega jena do ameriškega dolarja, poleg nasprotij med ZDA, EU in Kitajsko glede podcenjenega tečaja juana, so v zadnjih dneh na udaru ZDA oz. ameriška centralna banka Federal Reserve (Fed) zaradi napovedanega 600 milijard dolarjev vrednega programa odkupa ameriških državnih obveznic.

Do tega programa, s katerim Fed stopnjuje prakso povečevanja denarja v obtoku in z ustvarjanjem dodatne ponudbe dolarjev ustvarja pritisk na zniževanje tečaja ameriške valute, so kritični predvsem v razvijajočih se gospodarstvih, pa tudi na Japonskem in v Evropi.

Ameriški predsednik Barack Obama je včeraj pred začetkom vrha znova stopil v bran odločitvi Fed. Dejal je, da je ukrep centralne banke namenjen spodbujanju gospodarske rasti v ZDA in tudi drugod po svetu. »Vendar pa bomo v tem težko uspeli, če se bodo znova povečala tista gospodarska neravnovesja, ki so pripeljala do krize«, je Obama včeraj po poročanju tujih tiskovnih agencij dejal po pogovorih z južnokorejskim predsednikom Lee Myung-Bakom.

S tem se je ameriški predsednik dotaknil druge osrednje teme tokratnega vrha skupine največjih svetovnih gospodarstev, in sicer neravnovesja med državami z velikim zunanjetrgovinskim primanjkljajem in posledično večjo zadolženostjo (npr. ZDA) in tistimi s presežkom ter velikimi deviznimi rezervami (npr. Kitajska in Nemčija).

V Washingtonu so se oktobra zavzeli, da bi vzpostavili poseben mehanizem, s katerim bi nadzorovali, kdaj presežki in primanjkljaji postanejo nevzdržni. Predlagali so celo poseben numerični kriterij za ugotavljanje teh nesorazmerij, ki bi bil pri štirih odstotkih bruto domačega proizvoda (BDP).

ZDA od Kitajsk in tudi Nemčije ter drugih držav z velikim presežkom pričakujejo, da bo spodbudile domačo porabo in zmanjšala odvisnost od izvoza. V Pekingu in Berlinu medtem opozarjajo, da bi morale države s primanjkljajem okrepiti svojo konkurenčnost in tako zmanjšati primanjkljaj.

Zamisel o mehanizmu z numeričnim

Na ulicah korejskega glavnega mesta se je zbralo na desettisoče kontestatorjev srečanja G20

ANSA



kriterijem naj bi bila po poročanju tiskovnih agencij bolj ali manj mrtva, vendar pa se je Obama vseeno zavzel za čim širši dogovor med državami o potrebi po uravnoteženju in vzdržni svetovni gospodarski ra-

sti.

Nemška kanclerka Angela Merkel in kitajski predsednik Hu Jintao sta danes sicer poudarila, da je treba zagotoviti vzdržno in uravnoteženo rast, vendar pa se morajo

za to potruditi vsa velika gospodarstva. Medtem ko je bil Hu po srečanju z Obama bolj redkobeseden, pa je Merklova jasno zavrnila vsako natančno določanje dovoljenih presežkov oz. primanjkljajev. Po njenih be-

sedah je to »ekonomsko nesmiselno in politično neprimerno«.

Merklovi sta se v nasprotovanju taki zamisli pridružila tudi predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso in stalni predsednik EU Herman Van Rompuy. V svojih nastopih pred začetkom vrha sta zavrnila numerične kriterije. Barroso je poudaril, da bi bilo bolje oblikovati smernice za ugotavljanje nevzdržnih neravnovesij, podobno je menil tudi Van Rompuy.

Merklova je včeraj ob nadaljevanju politike spodbujanja gospodarstva v ZDA opozorila tudi na tveganja takega početja in nevarnost novih premoženjskih balonov zaradi presežka denarja v obtoku. Obama je medtem zatrdil, da je najpomembnejša stvar, ki jo lahko ZDA storijo za svet, zagotoviti rast največjega svetovnega gospodarstva.

Južnokorejski gostitelji pravijo, da so pogajanja med državami G20 zelo zapletena in zaenkrat bistvenega napredka ni. Glede neravnovesij večjih prebojev ni pričakovati, glede valutnih trenj pa je pričakovati poziv k bolj tržno določenemu sistemu menjalnih tečajev, ki bo odrazil resnične gospodarske temelje in se vzdržal devalvacije valut z namenom spodbujanja konkurenčnosti. Za to se zavzema tudi EU. (STA)

BAGDAD - Osem mesecev po parlamentarnih volitvah

Iraški poslanci včeraj izvolili novega predsednika parlamenta

BAGDAD - Iraški poslanci so včeraj, osem mesecev po parlamentarnih volitvah, za svojega predsednika izvolili sunita Osamo al Nudžaifija iz sekularnega zavezništva Irakija. Z izvolitvijo predsednika parlamenta je v državi končno stekel tudi proces oblikovanja vlade, kar je sicer omogočil sredin dogovor voditeljev političnih strank o delitvi oblasti. Al Nudžaifija, nekdanjega ministra za industrijo, ki je bil edini kandidat za položaj, je podprlo 227 od 295 navzočih poslancev, medtem ko je bilo 30 parlamentarcev odsotnih.

Al Nudžaifi naj bi veljal za jastreba med suniti, ki uživa močno podporo v svoji skupnost, hkrati pa naj bi ga številni Kurdi sovražili. Zaradi njegovega vpliva naj bi položaj predsednika parlamenta dobil večjo avtoriteto kot doslej, ko je bil v veliki meri brez večjega vpliva, poroča ameriška tiskovna agencija AP.

Položaj je 54-letnemu al Nudžai-fi-

Predstavnik iraškega parlamenta Haider al-Mula na včerajšnji tiskovni konferenci

ANSA



ju pripadel v skladu z dogovorom, ki so ga v sredo oblikovali vodje političnih strank v Iraku. Ta dogovor tudi predvideva, da bo dosedanj premier Nuri Al Maliki oblikoval vladno koalicijo in tako

še naprej ostal na položaju, položaj predsednika države pa bo najverjetneje še za en mandat prevzel Kurd Džalal Talabani.

Na parlamentarnih volitvah 7. marca letos je uradno zmagalo sekularno zavezništvo Irakija, ki uživa močno podporo sunitov, vendar pa nobeni stranki ni uspelo dobiti večine, da bi lahko sama sestavila vlado. Drugo mesto na volitvah je pripadlo Al Malikijevi sekularni šiitski koaliciji Pravna država.

Vse do srede se politične stranke v Iraku niso uspele sporazumeti o razdelitvi položajev v državi, kar je ohromilo delovanje političnih institucij. Po včerajšnji izvolitvi predsednika parlamenta pa bodo lahko sedaj poslanci v skladu z iraško ustavo izbrali novega predsednika države, ta pa bo nato imenoval premiera.

Al Maliki naj bi bil za premiera imenovan šele po kurban bajramu, ki se zaključuje 20. novembra. Irakiji, ki se je s sredinim dogovorom dejansko odpovedala premierskemu stolčku, pa naj bi pripadel tudi položaj zunanjega ministra. Prevzel naj bi ga sunit Saleh al Mutlak - nekdanji poslanec, ki pa zaradi domnevnih povezav z nekdanjo vladajočo stranko Baas Sadama Huseina na tokratnih volitvah ni smel sodelovati.

ZDA so včeraj že pozdravile dogovor in ga označile kot »velik korak naprej«. »Ves čas smo govorili, da bi bil najboljši rezultat oblikovanje vlade, ki odraža izide volite - vključuje vse glavne bloke, ki predstavljajo iraške etnične in verske skupine, in ne izključuje ali marginalizira nikogar,« je povedal svetovalec za nacionalno varnost ameriškega podpredsednika Joea Bidena, Anthony Blinken. (STA)

BRUSELJ - Bo Irska kmalu sledila bankrotirani Grčiji?

Evropska unija je pripravljena pomagati Irski, če bo zaprosila za pomoč

BRUSELJ - EU je včeraj zatrdila, da je pripravljena pomagati Irski, če bo zaprosila za pomoč, a poudarila, da država tega še ni storila. S tem želijo pomiriti finančne trge, potem ko je cena zadolženosti te članice evrskega območja z izjemno visokim javnofinančnim primanjkljajem v četrtek dosegla rekordno raven po prevzemu evra. »Vsi potrebni instrumenti so pripravljeni za ukrepanje, če bo to potrebno,« je dejal predsednik Evropske komisije Jose Manuel Barroso v Seulu pred začetkom vrha 20 največjih svetovnih gospodarstev.

To so nato potrdili tudi v Evropski komisiji v Bruslju. »Irska nas še ni zaprosila za finančno pomoč,« je zatrdil tiskovni predstavnik komisije Olivier Bailly. O podrobnostih ni želel govoriti, češ da ne želi podpihovati ugiibanj. V evropskih medijih se sicer pojavljajo ugiibanja, da bo Irska kmalu sledila Grčiji in Evropsko unijo zaprosila za pomoč, ter da se v Evropski komisiji že pripravljajo na to. »Komentiranje teh govoric bi le spodbudilo živčnost na trgih,« pa je dejala tiskovna predstavnica komisije Amelia Torres.

Evropska unija je sicer po mehanizmu pomoči Grčiji, ki tej državi v treh letih predvideva 80 milijard evrov posojil, vzpostavila tudi mehanizem za stabilnost evra, ki v treh letih predvideva 440 milijard evrov poroštev državam v območju evra, ki bi se znašle v podobnih težavah kot Grčija.

Vrednost irskih srednjeročnih obveznic z desetletno do-
spelostjo se je v četrtek znižala na najnižjo raven od uvedbe

evra leta 1999, zahtevana donosnost pa se je povzpela na 8,93 odstotka. V sredo je cena irskega zadolževanja zabeležila največjo enodnevno rasti v zgodovini skupne valute.

Irske oblasti sicer trdijo, da ima zahodnoevropska članica območja evra potrebe glede financiranja zadovoljene do naslednjega julija, zato naj se letos ne bi več zadolževala na mednarodnih trgih. Irska ima zelo velike težave s stabilizacijo finančnega sektorja, ki se je zaradi poka nepremičninskega balona in številnih slabih naložb v času finančne krize znašel tik pred propadom, država pa je zanj namenila že milijarde evrov.

Konec septembra so v Dublinu razkrili, da bo morala Irska letos za reševanje bančnega sektorja nameniti še 12 milijard evrov, samo za skoraj propadlo banko Anglo Irish pa naj bi vsota državne pomoči dosegla 29 milijard evrov. Zaradi dodatnih stroškov za reševanje javnofinančnega sektorja bo irski javnofinančni primanjkljaj letos dosegel okoli 32 odstotkov bruto domačega proizvoda.

Skupno bo morala tako Irska za reševanje finančnega sektorja nameniti okoli 45 milijard evrov, kar pomeni, da bo vsak Irec za reševanje bank moral nameniti 10.000 evrov. Irska vlada naj bi še ta mesec predstavila nov rebalans proračuna, s katerim naj bi država privarčevala dodatnih 15 milijard evrov, potem ko je že sprejela drastične varčevalne ukrepe. Irska vladna koalicija je zaradi tega vse manj priljubljena, obenem pa kopni tudi njena večina v parlamentu. (STA)

BOLGARIJA Zaradi krize zapirajo sedem veleposlaništev

SOFIJA - Vodja bolgarske diplomacije Nikolaj Mladenov je včeraj sporočil, da zunanje ministrstvo zaradi pomanjkanja denarja načrtuje zaprtje sedmih veleposlaništev. Kot je dejal, bo vladi predlagal zaprtje diplomatskih predstavništev v Sudanu, Angoli, Zimbabveju, Tuniziji, Mehiki, Kambodži in na Tajskem. Mladenov je pojasnil, da zapiranje predstavništev ne pomeni poslabšanja dvostranskih odnosov med Bolgarijo in naštetimi državami.

Zaradi zaprtja se bo v domovino vrnil 101 uslužbenec veleposlaništev. Bolgarija ima trenutno po svetu 83 veleposlaništev, šest stalnih predstavništev, 20 konzulatov in dva diplomatska urada, poročajo tuje tiskovne agencije.

Ariel Šaron je že skoraj pet let v komi

TEL AVIV - Nekdanjega izraelskega premeira Ariela Šarona, ki je po možganski kapi že skoraj pet let v komi, bodo iz bolnišnice blizu Tel Aviva premestili v domačo oskrbo, so po poročanju nemške tiskovne agencije dpa sporočili iz bolnišnice. Šaron je bil, odkar je v komi, že večkrat na svojem domu v puščavi Negev. Poslej pa naj bi njegovi svojci, med njimi dva sinova, ob podpori negovalnega osebja povsem prevzeli skrb zanj. Po navedbah bolnišnice so se Šaronovi svojci kar dve leti upirali temu, da bi za nekdanjega premiera skrbeli na domu. Razlogi za to sicer niso jasni.

Brezposelni pometachi?

LONDON - Britanska vlada razmišlja o spremembah sistema socialne zaščite, v skladu s katerimi bi bili brezposelni dolžni pometati ceste, pomagati v javnih centrih ali kositi travo v javnih parkih. Tisti, ki bi zavrnili delo, ki bi lahko vključevalo tudi pobiranje smeti ali vrtnarjenje, bi začasno izgubili socialno podporo. Če bi se vlada odločila za zaostritev sistema, bi lahko dolgotrajne brezposelnosti zadolžili s štiritedenskim neplačanim delom, s čimer bi ostali upravičeni do 65 funtov (okoli 75 evrov) tedenske pomoči, poroča ameriška tiskovna agencija AP.



ŽARIŠČE

Uh ta meja ... ali med romantiko in realizmom

ERIKA JAZBAR



Nenapisani zakoni, ki urejajo odnose med Slovenci, ki živijo ob meji, v zadnjih šestih letih sicer skupaj v Evropski uniji, vendar v različnih državah, velevajo, da se meddržavni okviri pri nekaterih zadevah upoštevajo, pa čeprav ostajajo v našem vsakdanu sentimentalne besedne zveze o skupnem narodnem telesu.

Izhajam iz osebne izkušnje, ki z niansami in mikroanekdotiko potrjuje omenjeno trditev že vsaj petnajst let – in v zadnjem desetletju nisem zasledila velikih sprememb. Zelo jasno je prišla na dan, sicer nič glasno, ko smo pred nekaj tedni povabili v Gorico kandidata, ki sta se v sosednji občini v Sloveniji prebila v drugi krog lokalnih volitev. Nameravali smo spregovoriti o aktualnostih slovenskega prostora, ne le z vidika čezmejneg sodelovanja, da bi bila javnost seznanjena z odprtimi vprašanji na raznih področjih vsakodnevnega upravljanja in življenja občanov v sosednji občini, tudi če je ta v drugi državi.

Omenjena odločitev, ki se je nekaterim (na obeh straneh meje) zdela naravna, normalna in nič kaj drzna, je sprožila pri drugih (na obeh straneh meje) komentarje o neoportunisti, vmešavanju, celo vprašanje: "Kaj imajo za bregom?"

Skratka, bilo je nekaj telefonskih pogovorov, posredovanih izjav, odstopanj in odsotnosti. Srž problema je bila v tem, da ni šlo za gostovanje dramske družine ali podeljevanje kakšnih plaket, temveč za politiko v širšem smislu, in to med volilno kampanjo. Šlo je za kandidate, ki so v imaginariju nekaterih ljudi, omejeni le na območje volilnih okrožij. Problematično naj bi bilo, da bi se omenjena kandidata pojavila v tuji državi, popolnoma brezvezna "podrobnost" pa dejstvo, da se je to dogajalo v enem od kulturnih hramov slovenske narodne skupnosti v Italiji. In parole, ki smo jih vajeni slišati ob vseslovenskih snidenjih, so do naslednjič zastale.

Večer smo priredili, sicer v okrnjeni obliki, bil je dobro obiskan, kar pomeni, da je bilo za marsikoga zanimivo poslušati, kaj se dogaja v sosednji občini, tudi če se nas le posredno tiče.

Vprašanje, na katerega ne znam odgovoriti, je, koliko pristašev imata danes omenjeni skupini ljudi: tistih, ki gledajo na čezmejni prostor z razponom 360 stopinj, in tistih, ki se omejujejo na prijateljske obiske. Koliko je postala še bolj manjšinska prva sredina in koliko je pridobila druga. Koliko je obmejnih ljudi, ki celostno dojemajo čez-

mejnost, in koliko je takih, ki težijo po skupnih načrtih in črpanju evropskih fondov, dlje pa težje gredo, in ko ni skupnih interesov, postaja teritorij čez mejo zanje nekako enakovreden kateremukoli drugemu.

Koliko je zato takih, ki sproščeno sprejemajo danost širše geopolitične dimenzije, in koliko je takih, ki se glede na mejno črto drugače počutijo in postanejo "na tujem" pozornejši na vsako nianso, ki bi jo doma mogoče spregledali.

In koliko je nenazadnje takih, ki jim je vse skupaj indiferentno in je sporazumevalni jezik vezan le na utilitaristični pristop, pa kjerkoli že smo.

Že vrsto let sem mnenja, da bo degeneracija politike in družbenih ritualov, kateri smo priča v današnjem razvitem svetu in ima med posledicami tudi družbeno brezbriznost, rešila le kulturna in duhovna širina protagonistov na odgovornih mestih - od krajevne skupnosti do evropskega parlamenta. Civilna družba je namreč odpovedala. Bolje rečeno: delegirala je to nalogo tistim, ki ta mesta zasedajo. Beseda kulturnikov pa sega v svetove maloštevilnih.

Kulturna in duhovna širina nekaterih vztrajnih čisto vsakdanjih ljudi je nenazadnje tista, ki je omogočila našemu obmejnemu pasu, da je identitetno preživel, pa čeprav razdvojen. Sedaj ko bi lahko zaživel ne glede na trenutno politično sceno, pa se zatika.

Med mlajšo (mojo) generacijo, tisto, ki je v Sloveniji danes na vodilnih mestih, v Italiji pa bo na njih mogoče čez dvajset let, je ta duhovno-čustvena dimenzija čezmejneg prostora le izjemoma prisotna. Kar pomeni, da bo vedno redkejša. Da ne povemo nobene o tem, kako se že nizki odstotek skokovito niža, ko se premikamo Kranjski naproti.

Nekateri so mnenja, da bodo skupni načrti – beri skupni interesi – predstavljali vzvod, ki bo prebudil – okreplil – ustvaril tudi skupno čutenje na tem koščku evropske celine. Osebnost pa sem mnenja, da bi se morali premikati iz druge smeri, in sicer graditi na tem prostoru skupne načrte, zato ker v ta prostor verjamemo in ga čutimo kot svojega v vseh njegovih razsežnostih.

Mogoče zveni naivno, nerealpolitično in romantično, vendar nas nenapovedana gospodarska kriza, ki jo doživljamo v zadnjih letih, uči, da strategije, zapisane na papirju s tehničnimi izrazi in številkami, niso vedno jamstvo za (dolgotrajni) uspeh. In da je tudi v ekonomiji percepcija družbe element, ki ga je vredno upoštevati, vendar se mu je treba tudi približati in mu prisluhniti.

OB 35-LETNICI OSIMSKIH SPORAZUMOV

Zakaj se v »novi« Evropi ohranjajo »stare« meje?

Za območje zgornjega Jadrana, kjer se danes srečujejo države Italija, Slovenija in Hrvaška, gre opozoriti na zelo pomembno dejstvo, da je njeno zgodovinsko usodo v bistvu krojilo razmerje med etnično in politično mejo, obe ti meji pa se v tem okolju praviloma ne prekrivata in sta v različnih obdobjih potekali bodisi pravokotno ali vzporedno druga ob drugi. V procesu političnogeografskih transformacij v območju je opaziti več protislovnih teženj pri prilagajanju družbene strukture in družbenih sistemov obstoječi politični organizaciji prostora: po eni strani so tu težnje po normalizaciji in funkcionalni ureditvi čezmejne komunikacije ter obmejne strukture na družbeno-kulturnem in družbeno-ekonomskem področju, zlasti na lokalni ravni, po drugi strani pa težnje po ohranjanju stanja napetosti in mejne zaprtosti, predvsem na meddržavni ravni, kar je dovedlo do precejšnjih razlik med intenzivnostjo funkcionalnih čezmejnih vezi, ki so se sčasoma razvile med obema stranema, ter skromnostjo in hladnostjo institucionalnih čezmejnih vezi, ki so se v povojnem obdobju nekoliko otoplile le po podpisu Osimskega sporazuma leta 1975.

Ta dokaj neugodna meddržavna situacija pa se večinoma ne sklada s stanjem »na terenu«, kjer so opravljene podrobne raziskave pokazale na dokaj izrazito čezmejno soodvisnost obmejneg prebivalstva. Novejše političnogeografske transformacije pa so vendarle ustvarile določene razlike med slovensko-italijanskim in slovensko-hrvaškim obmejnim območjem in zadevajo predvsem nižja pričakovanja glede prihodnjega razvoja čezmejnih odnosov in manjšo stopnjo funkcionalne čezmejne povezanosti, ki opredeljujejo zahodni mejni sektor ob meji s Hrvaško v odnosu do istrsko-kraškega mejnega sektorja ob meji z Italijo. To dejstvo priča o negativnih učinkih teh transformacij v prvotno skupnem ali sorodnem družbeno-geografskem okolju in posledični diferenciaciji obmejnih sektorjev, ne glede na sorazmerno visoko mero družbeno-kulturne afinitete, ki še vedno označuje obe obravnavani obmejni območji. V tej luči gre razumeti tudi sočasne težnje po družbeni in prostorski divergenci, ki opredeljujejo pretekle in sedanje državno naravnane politike v odnosu do sosednjih držav, ter težnje po družbeni in prostorski konvergenci, ki izhajajo predvsem iz situacij družbeno-kulturne afinitete in družbeno-ekonomske soodvisnosti obmejneg prebivalstva. Vse to kaže, da je treba obmejnemu prostoru zagotoviti tiste institucionalne in upravne ureditve, ki bodo obmejnemu prebivalstvu omogočile uspešno razreševanje lastnih razvojnih problemov ob upoštevanju kompleksne družbene strukture zgornjejadranskega območja ter v perspektivi njegove ponovne ali boljše družbene in prostorske (re)integracije oziroma zmanjševanja stopnje potencialne konfliktnosti. Razvojni historiat in sedanja družbena struktura območja nas namreč opozarjata, da je to vendarle prostor, ki ga je veliko lažje povezovati kakor pa deliti.

Prvi resni poskus »novega« povezovanja tega območja so doprinesli prav Osimski sporazumi leta 1975. Ta sporazum je posvečal precejšnjo pozornost gospodarskim vprašanjem obmejneg območja in je med drugim poskrbel za ustanovitev mešane italijansko-jugoslovanske trgovske zbornice, mešane komisije za probleme vodnega gospodarstva in mešanih podjetij za regulacijo vodnih režimov Soče, Idrice in Timave-Reke ter celo za gradnjo novega plovnega kanala med Jadranskim morjem in donavskim rečnim sistemom in nenazadnje za oblikovanje skupne ribolovne cone v Tržaškem zalivu. Skratka: Osimski sporazum je uveljavil za tedanje čase vrsto zelo "inovativnih" oblik skupnega upravljanja obmejneg ozemlja, ki jih morda prav zato obe strani še do danes nista znali povsem konkretizirati.

Sicer pa gre pri razvoju čezmejnih vezi poudariti dva pomembnejša elementa. Prvi zadeva potencialno vlogo lokalnih skupnosti in manjšin, še posebej na tržaško-istrskem območju, kjer je manjšinska struktura bolj enakovredno razporejena na obeh straneh državne meje. Drugi še ne dovolj uveljavljen element zadevo institucionalno čezmejno sodelovanje, ki bi moralo privedi do skupnega oziroma koordiniranega planiranja obmejneg območja. V tem okviru bo treba poiskati tudi skupne poglede na strategijo razvoja primarnih transportnih linij ter obeh pristanišč, Trsta in Kopra, ki sta se v povojnem obdobju, kljub skrajda zanemarljivi zračni razdalji, razvijali eno mimo drugega. Če namreč politične meje vnašajo v obmejni prostor določeno podvajanje obmejnih funkcij, pa je za proces čezmejneg po-

vezovanja in integracije značilno, da vnaša v to strukturo povsem drugo perspektivo.

Dokaj nenavadno je zato dejstvo, da se ta »osimski duh« čezmejneg sodelovanja ni okrepil in razvil po osamosvojitvi Slovenije leta 1991 ter po njenem vstopu v EU leta 2004 in v schengenski prostor leta 2007. Kljub prisotnosti intenzivnih funkcionalnih čezmejnih vezi med obmejnimi prebivalstvom, sosednje države na območju zgornjega Jadrana niso uspеле razviti nobene nove pobude na področju institucionalne integracije, ob zastoji slovensko-italijanskih odnosov pa je prišlo celo do poslabšanja odnosov med Slovenijo in Hrvaško zaradi še nerazrešenih drobnih mejnih sporov, pri katerih bi lahko obe državi s pridom »uporabili« instrumente, ki so jih najprej Londonski memorandum in nato Osimski sporazumi vnesli pri »normalizaciji« italijansko-jugoslovanskih odnosov. Prostor, ki je postal širše znan kot »model« odpiranja in preseganja meja v geopolitično deljeni Evropi, se sedaj zaradi zaozstanja državne politike za družbenimi dogajanjem celo paradoksalno »uveljavlja« kot okolje potencialne konfliktnosti in napetosti sredi (re)integriranega kontinenta.

Ali bo zgornji Jadran postal prostor koeksistence ali konflikta žal ni toliko odvisno od lokalnih dejavnikov, ki izražajo dobre potencialne družbenega povezovanja, kolikor od državnih politik, ki so v bližnji preteklosti njegovo multikulturno podobo želele »normirati« v skladu z lastnimi nacionalnimi »standardi«, to »držo« pa v marsikaterem pogledu ohranjajo še danes in s tem zavirajo udeležanje evropskih integracijskih procesov ter nove paradigme »združenosti v različnosti« v regiji. Prav čas po vstopu Slovenije v EU in schengenski prostor ter pristopnih pogajanj Hrvaške za članstvo v EU bi lahko predstavljali odlično priložnost za revidiranje dosedanjih državnih politik in bi območju zgornjega Jadrana lahko ponudil nov, »alternativni« model integriranega »večnivojskega« upravljanja.

Dogajanja v našem ožjem in širšem okolju pa nas ne morejo navdati s pretiranim optimizmom: Italija na lasten, »italijanski« način razrešuje »skupna« evropska vprašanja in se za obmejno in manjšinska vprašanja zanima samo tedaj, ko ima od tega jasno »korist« ali je v to »prisiljena«, sosednja »mala« Slovenija pa v tem pogledu nedvomno ne predstavlja dovolj velike »prisile«, še toliko bolj, ker je s svojo centralizirano naravnanoostjo sama za vprašanja svojih marginalnih in etnično mešanih območij prav tako kaj malo zainteresirana, kakor da bi bila ta oddaljena več tisoč kilometrov in ne le slabo uro vožnje od Ljubljanske kotline. Čeprav bi z manjšim naporom in zelo skromnim finančnim vložkom lahko osrednje manjšinske kulturne in raziskovalne organizacije integrirale v lastni kulturni in raziskovalni sistem, še toliko bolj, ker bi v tem primeru šlo pravzaprav le za »notranjo« sistemsko integracijo v okviru EU, se slovenske oblasti in njene vse bolj samozadostne uradniške strukture najraje sklicujejo na »stare« politične meje in »stare« koncepte državne suverenosti in nevmešavanja v »notranje« zadeve sosednjih držav, ki se začuda niso uporabljali za časa »skupnega slovenskega kulturnega prostora« v okviru nekdanje Jugoslavije in blokovsko razdeljene Evrope.

Kvečjemu so za svoje »manjšine«, ki tako »hvalevredno« ohranjajo slovenski jezik in kulturo v »tujem« okolju, slovenske oblasti pripravljene organizirati kakšen domačijsko obarvan sprejem, kjer se morda debatira o pomenu »vezi«, na katere pa se praviloma že naslednji dan pozablja. Tako italijanska kot slovenska stran pa sta manj pripravljeni kot za časa »delovanja« Videmskih sporazumov sestiti za skupno mizo in se dogovarjati o skupnih vprašanjih, za razreševanje katerih še nikoli doslej niso obstajali ugodnejši pogoji. V takem kontekstu ostajajo tudi meše (slovenske) manjšinske skupnosti (oziroma njihove »reprezentativne« organizacije) zaradi svoje nemoci in nepriljubljenosti na nujno potrebne »notranje« reforme trdno »prikovane« na svojem mestu in na svojih »pozicijah rente«, v upanju, da jih bodo »stare« etnične in politične meje še uspеле reševati in »vzdrževati«, in tako počasi, a nevzdržno izgubljajo svojo naravno funkcijo »kulturnih in družbenih integratorjev« ter drsijo v vse večjo folklorizacijo in marginalizacijo.

Ali je to res vse, kar nam lahko prinese »nova« Evropa? Ali moramo zato z vse večjo nostalgijo gledati na čas, ko so Udba na eni strani in italijanske tajne službe ob ameriški »prisili« na drugi strani organizirale podpis Osimskih sporazumov?

Milan Bufon, predsednik SLORI

KULINARIČNI KOTIČEK

Turški golaž

Tudi ta teden bi ostal pri eksotiki, ne pri indijski, kot prejšnji teden, ampak mnogo bolj enostavno pri turški, saj sem se pred kratkim vrnil s krajšega potovanja po Turčiji (točneje po Carigradu) kjer so mi v majhni vasi v azijskem delu Turčije ponudili neke vrste golaž, ki je bil, vsaj po mojem mnenju, zelo okusen. Turškega imena tega krožnika se pravzaprav ne spomnim, brkati natak, s katerim sem se pogovarjal v, recimo, angleščini, pa mi je zupal recept te v Carigradu in okolici, tako je trdil, zelo priljubljene jedi.

Potrebujejo 600 g jagnetine ali govedine, 400 g melancan (za puriste jajčevcev), 2 večji čebuli, 2 stroka česna, 2 rdeči papriki, 2 rdeča po možnosti sveža pekoča fefrona, 200 g paradižnikov, oljčno olje, sol, poper, 2 žlički mlete rdeče paprike, četrta litra goveje juhe.

Melancane dobro operemo in narežemo na kockice, ki jih bomo takoj preselili v posodo z mrzlo vodo, da ne počrniyo. Medtem olupimo in na drobno sesekljamo čebulo in česen. Operemo tudi papriko tako sladko kot ostro, jih z nožem razpolovimo, odstranimo semenčice in bele kožice in jih prav tako zelo drobno sesekljamo, morda celo lahko z navadnim multipraktikom. Meso, seveda brez kosti, narežemo na enako velike kocke in ga pražimo ob stalnem mešanju nekaj minut na vročem olju, da se obarva. Ko je meso prepraženo, ga odstranimo iz posode in shranimo na toplem. Na olju, ki je ostalo v posodi, kjer smo pražili meso, prepražimo tudi sese-

kljani čebulo in česen, tokrat na šibkem ognju. Pražimo 5-10 minut, nato dodamo meso in spet pražimo 5-10 minut. Sedaj lahko prilijemo sesekljan paradižnik in narezane melancane, solimo, popramo, dodamo tudi sladke in ostre paprike ter mleto rdečo papriko. Dolijemo juho, pokrijemo posodo s pokrovom in na šibkem ognju kuhamo 40 minut, ali dokler se meso ne zmehča.

Gre za dokaj začinjeno jed, saj bo občutiti tako okus sveže ostre paprike kot mleto. Pri kuhanju se je treba pač odločiti, če hočemo bolj ali manj pekočo jed. Če zmanjšamo količino pikantnih sestavin, bo bolje dodati več sveže zelenjave. Natak, mi je povedal, da namesto melancan uporabimo tudi neko drugo zelenjavo, katere imena nisem razumel, dokler ni odšel v kuhinjo in mi jo pokazal. Bila je bamija, bučkam podobna zelenjava, ki sem jo poznal še iz časa, ko sem zahajal v Bosno, kjer je zelo pogosta. Pri nas je sveže ne dobimo, morda jo lahko najdemo v konzervi.

Zraven lahko ponudimo kuhan riž, ali tak, kot so ga ponudili nam in v katerem je bilo nekaj narezane pečene paprike, malo paradižnika, nekaj čebule pa tudi nekaj zafrana, saj je bil riž zelo lepo rumeno obarvan, koščki pečene rdeče paprike pa so lepo izstopali.

Dober tek!

Ivan Fischer





NAŠ INTERVJU - Poljski režiser Janusz Kica o nocojšnji premieri SSG

»Nič nam ne manjka, a vendar nam vse manjka«

Zlati zmaj ni igra o emigrantih, temveč o nas, ki brezбриžno živimo poleg njih

Janusz Kica je režiser mednarodnega formata. Redno ustvarja v Nemčiji, Avstriji, Sloveniji, na Madžarskem in Hrvaškem. Njegove predstave so pozele že več nagrad, pet samo na slovenskem Borštnikovem srečanju. Kot je izpostavil na sredini predstavitvi današnje premiere, je Poljak, ki živi v Nemčiji, govori hrvaško in trenutno dela v slovenskem gledališču v Trstu. Če temu elementu dodamo še dejstvo, da tokrat režira delo enega najboljših in najbolj izvrtnih sodobnih nemških dramatikov, je dobljena mešanica dokaj eksplozivna.

Rezultat bo jasen nocoj, ko bo na velikem odru tržaškega Kulturnega doma premiera prve letošnje domače produkcije Slovenskega stalnega gledališča - Zlati zmaj Rolanda Schimmelpfenniga. Sodobna drama o kitajsko-vietnamsko-tajski restavraciji v nekem zahodnem mestu, njenih kuharjih brez dovoljenja za bivanje, njenih gostih. Gledališka igra, ki beži pred klišeji in jo je težko ukalupiti v ta ali oni žanr.

»To je tekst, ki ne govori toliko o emigrantih kolikor o nas, ki tu živimo, in emigrantih, ki živijo poleg nas. Ta komad nima nič eksotičnega, saj govori predvsem o našem svetu.

Poljski režiser Janusz Kica: »Ta dvorana ima neko posebno dobro energijo«

KROMA



Svetu, ki se je znašel v slepi ulici in ne najde izhoda iz nje.

Zlati zmaj ima zelo zanimivo obliko, pomembno vsebino, sijajne vloge. To je za naš prostor dokaj inovativna, precej provokativna in politična igra, v kateri moški igrajo ženske, ženske igrajo moške, stari mlade, mladi stare. Zanimiv se mi je zdel ta eksperiment, da ljudje igrajo več vlog, da so spoli zamenjani. Igra je duhovito napisana, ukvarja se z imigracijo, prostitucijo, ljubosumjem ...ta zelo ploden in talentirani avtor je znal vanjo vključiti cel niz problemov naše realnosti.«

V čem je Schimmelpfennig najbolj angažiran? On ne moralizira, nima rešitve, recepta, kako bomo postali srečni. On samo postavlja tezo: mi smo nesrečni. Ne znamo dalje. Ne znamo živeti z ljudmi, ki živijo poleg nas, a so tuje, drugačne kulture. Nobenega interesa nimamo do njih, preveč smo zagledani vase. Sentimentalno jokamo, a nismo sposobni upanja, iluzije, da bo boljše.

Mene zanima situacija ljudi, ki so prišli s Kitajskega. Bil sem v Aziji, vem kaj pomeni biti drugačen, ko se ne moreš skriti, ko nimaš anonimnosti in je takoj jasno: nisi od tu.

Kako boste to sporočilo posredovali gledalcu? Nimam pretiranih ambicij, pripravil sem komad, pri katerem se je treba začetno navaditi na neobičajen način igre. Ko se navadimo nanj, pa upam, da postane igra zanimiva. Komad ima poetsko dimenzijo, poseben humor ...če ga publika razume.

STALNO GLEDALIŠČE FJK

Januarja v Rossettiju musical po filmu Flashdance

Oder Stalnega gledališča FJK bo od 26. januarja do 6. februarja gostil muzikal, povzet po kulturnem plesnem filmu Flashdance. Družba Stage Entertainment Italija obljublja nepozaben dogodek, ki bo ponudil obilo dobre glasbe, plesa in odlično igralsko zasedbo. To so na včerajšnji novinarski konferenci sporočili umetniški vodja Rossettija Antonio Calenda, organizacijski direktor Stefano Curti in pooblaščenica zastopnica italijanske podružnice družbe Stage Entertainment Barbara Salabè. Kot smo izvedeli, gre za relativno nov muzikal, ki je odrski krst doživel predvčerajšnjim na milanskih odrskih deskah, iz posnetkov pa smo lahko razbrali, da gre za predstavo, ki je skoraj v celoti ostala zvesta filmu.

In kdo se ne spominja legendarne glasbene drame iz osemdesetih let, ki je na plesišča privabila tudi tiste, ki v plesnih korakih niso kaj prida blesteli? Tokrat njena odrska adaptacija prinaša več kot dve uri zabave, plesa in romantičnih vložkov. Režije tega muzikla se je lotil Federico Bellone v sodelovanju z Glenn Casale, staro znanko Broadwaya, za koreografijo pa skrbi Gail Davies. Glavna vloga je zaupana nadarjeni Simoni Samarelli, ki bo tako kot junakinja istoimenskega filma oblečena v prevelik raztrgan pullover, body in "gamaše", po odru pa se bo peljala tudi z dirkalnim kolesom; prav tako kot Alex v filmu. Poleg Samarellije bodo nastopili še Filippo Strocchi (Nick Hurley), Massimiliano Pironti (Jimmy Kaminsky), Barbara Corradini (Hannah Owens) in Giada D'Auria (Gloria). Nastopajoči se po napovedih ustvarjalcev muzikala ne bodo preveč obremenjevali s filmsko uspešnico, ne bodo le kopije hollywoodskih igralcev, temveč bodo šli isvojjo pot. Pri realizaciji muzikala skupno sodeluje več kot 50 oseb, ekipa je skoraj v celoti italijanska, tehnično osebje bo 30 krat zamenjalo sceno, skupno pa bo občinstvo lahko občudovalo 200 različnih vpadljivih kostumov. Osrednja značilnost muzikala pa bo tudi njegova glasba; prisluhniti bo mogoče komadom, ki so v osemdesetih letih zasedali najvišja mesta na svetovnih glasbenih lestvicah. To so skladbe What a Feeling!, She's a Maniac, Gloria ...

Celotna zgodba muzikala pa ostaja ista kot v filmu: 18-letna Alex dela kot varilka pri nekem gradbenem podjetju, v resnici pa sanja, da bi postala baletka. Da

bi zbrala denar za študij, dela ponoči v nekem klubu kot plesalka. Ko nekega dne sreča svojega šefa, vplivnega poslovnega Nicka, se oba na prvi pogled zaljubita. Nick ji želi omogočiti študij plesa na ugledni pittsburski baletni šoli. Alex pa njegovo pomoč odkloni. Svoje sanje želi uresničiti z lastnimi močmi ... Zgodba bo na Rossettijevem odru razdeljena v dve dejanji, občinstvo pa bo lahko občudovalo številne posebne efekte, ognjemet, projekcije, marsikoga pa bo razveselila tudi prisotnost psa na odru; ravno takšnega, kot ga je imela Alex v filmu.

Po Trstu se bo celotna igralska zasedba ustavila še v Firencah, Padovi, Turinu, Neaplju, Bologni, Bariju, ob koncu turneje pa še v Rimu. Vstopnice so že v prodaji, več informacij pa je mogoče dobiti na spletni strani gledališča Rossetti. (sč)

Na ves glas



Who We Touch

The Charlatans
Indie-rock, brit-pop
Cooking Vinyl, 2010

Z današnjo glasbeno rubriko se ponovno vračamo v Anglijo, točneje v West Midlands, od koder je doma angleška brit-pop in indie rock skupina The Charlatans.

Bend je letos izdal že svojo enajsto ploščo Who We Touch.

Zasedbo je proti koncu osemdesetih sestavil basist Martin Blunt; zraven so priskočili še pianist Rob Collins, kitarist John Baker, bobnar Jon Brookes in pevec Baz Kettey, katerega je kmalu nato zamenjal Tim Burgess. Leta 1990 je bend izdal svoj prvi single Indian Rope, to je bil tipičen indie rock komad, ki je pa je publiko prijetno presenetil. Collinsa in ostale je tako kontaktirala velika glasbena založba Situation Two in skupini ponudila glasbeno pogodbo. Istega leta je prišel na dan prvenec Some Friendly in skupina se je odpravila na krajšo glasbeno turnejo v Združene države Amerike. Pred odhodom pa je bend moral spremit svoje ime v The Charlatans UK, zaradi že obstoječe zasedbe iz šestdesetih z istim imenom The Charlatans. Naslednjega leta je kitarist Baker zapustil fante, na njegovo mesto je stopil Mark Collins. Z novim kitaristom je bend ustvaril album Between 10th and 11th, ki pa ni doživel zaželenega uspeha in ravno tako naslednji Up To Our Hips.

The Charlatans je bilo ime četrti plošči, ki je leta 1995 ponovno dvignila bend na prvo stopničko angleških glasbenih lestvic. V naslednjih letih so Burgess in ostali izdali kar nekaj plošč, avgusta letos pa je prišla na vrsto enajsta Who We Touch. Ob dvajsetletnici prvega albuma, se je skupina odločila za dvojno ploščo!

Prva plošča vsebuje deset komadov, medtem ko na drugi zasledimo demo verzije pesmi, prisotnih na prvi zgoščenki. Album odvarja tipični Charlatans komad Love Is Ending, nato je na vrsti nekoliko anonimna My Foolish Pride, ki pa poslušalca uvede v enega najboljših komadov plošče Your Pure Soul. Plošča se nadaljuje s kritično Smash The System in nekoliko hitrejšo Sincerity. Pred koncem lahko zasledimo še pop-rock komadu When I Wonder, in bolj psihedeličnim Oh!, You Can Swim in Sing The Body Eclectic.

Rajko Dolhar

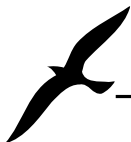
TRST - Rossetti

Današnja stvarnost v likih Albaneseja



Antonio Albanese nedvomno spada med zvezdniške komike, ki jih gledalci sprejmejo z burnim aplavzom takoj, ko stopijo na oder in preden sploh odprejo usta: no, ob nastopu v veliki dvorani Rossettijevega gledališča v torek, 9. novembra, se je aplavz sprožil še preden se je zastor razprl. Vsekakor Albanese ni razočaral tolikšnega vnaprejšnjega zaupanja svojih občudovalcev, ki so tudi tokrat zbrali v polnem številu, tako da so se topli aplavzi nizali do konca predstave. Seveda se je uspeh ponovil tudi ob drugem tržaškem nastopu v sredo zvečer.

Antonio Albanese, ki je sicer priljubljen ne samo kot komik, temveč tudi kot resni igralec, zlasti v filmu, in se je v zadnjih časih posvetil tudi režiji opernih predstav, je kot veliko drugih osebnosti iz sveta spektakla postal popularen s televizijskimi nastopi, najprej po tretji državni mreži RAI, nato v kulturnem Mai dire gol Mediasetove Italija 1, v zadnjih letih pa pogostoma sodeluje v priljubljeni Che tempo che fa. Zlasti za televizijo je ustvaril veliko komičnih likov, ki s pikro ironijo odražajo sodobno italijansko družbo, in to ne samo z besedami, temveč tudi z odlično, natančno preštudirano mimiko in držo. Nekaj teh likov je Albanese izbral za svojo zadnjo predstavo Personaggi, s katero je nastopil tudi v Trstu, in skozi njihove besede skupaj s soavtorjem besedil Michelejem Serrom izrazil nekaj razmišljanj o današnjem stanju. Tako so se v skladnem nizanju likov predstavili sodobni ekonomist, ki sam ne ve točno, kaj je pravzaprav delo, ki ga opravlja; zlovesči minister za strah, ki je med sodobne strašilne elemente vključil tudi snowboarderje; ne ravno gosposki južnjaški priseljenc Alex Drastico, ki je skupaj z nežnim Epifanijem eden prvih Albanesejevih likov; mali industrijec Perego, ki se je enako kot ded in nato oče posvetil stalnemu brezobzirnemu večanju proizvodnje in je sedaj obrat prodal Kitajcem, ki so vse skupaj odpeljali na Kitajsko; pokvarjeni politik Cetto La Qualunque, o katerem je Antonio Albanese tudi namignil, kako je lik nastal na preučevanju resničnih volilnih shodov, in na koncu neboljeno, a po svoje zmagoviti Epifanio, ki je spodbudil k mednarodnim sanjam; za dodatek pa vzvišenega pokuševalca vin, ki po dolgem pokušanju izjavi, da je vino črno. (bov)



SLOVENSKI PROGRAM
Za Trst: na kanalu 40 (Ferlugi) in 64 (Milje)
Za Gorico: na kanalu 69 (Vrh Sv. Mihaela)
Teletekst: str. 316 - 342 - 343
18.40 Čezmejna TV: Primorska kronika
20.25 Tv Kocka: Pesem mladih 2010 - DPZ NSS Sv. Cirila in Metoda - Sv. Ivan
20.30 Deželni TV dnevnik, sledi Čezmejna Tv: Dnevnik Slo 1

6.00 Aktualno: Euronews
6.10 Dok.: Quark Atlante - Immagini dal pianeta
6.30 10.55, 17.00 Dnevnik in vremenska napoved
6.45 Aktualno: Unomattina
10.00 Aktualno: Occhio finale
11.05 Aktualno: Vedetto alla spesa
12.00 Variete: La prova del cuoco (v. A. Clerici)
13.30 Dnevnik in gospodarstvo
14.10 Aktualno: Bontà loro
14.40 Variete: Se... a casa di Paola (v. P. Perego)
16.10 Variete: La vita in diretta
16.50 Dnevnik - Parlament
18.50 Kviz: L'Eredità (v. C. Conti)
20.00 Dnevnik
20.30 Kviz: I soliti ignoti
21.10 Variete: I migliori anni (v. C. Conti)
0.05 Aktualno: Tv 7
1.05 Aktualno: L'Appuntamento
1.35 Nočni dnevnik, Focus in vremenska napoved

6.00 18.45, 1.20 Talent show: Extra Factor
6.20 Nan.: Girlfriends
6.40 Aktualno: La peggiore settimana della nostra vita
7.00 Risanke: Cartoon flakes
8.00 Variete: L'Albero azzurro
9.15 Aktualno: Tgr - Montagne
9.45 Variete: Tracy & Polpetta
10.00 Aktualno: Tg2punto.it
11.00 Variete: I fatti vostri
13.00 18.15, 20.30, 23.25 Dnevnik
13.30 Aktualno: Tg2 Costume e società, sledi Eat Parade
14.00 Variete: Pomeriggio sul 2
16.10 Nan.: La signora in giallo
17.00 Nan.: Numb3rs
17.45 Dnevnik L.I.S. in športne vesti
19.35 Nan.: Squadra speciale Cobra 11
21.05 Nan.: NCIS - Los Angeles
21.50 Nan.: Criminal minds
22.40 Nan.: Persone sconosciute
23.40 Aktualno: L'ultima parola (v. G. Paragone)

6.00 Dnevnik - Rai News 24, vmes Il caffè di C. Mineo, Italia, istruzioni per l'uso
7.00 Aktualno: Tgr Buongiorno Italia/Regione
8.00 Dok.: La Storia siamo noi
9.00 Aktualno: Dieci minuti di... programmi dell'accesso
9.10 Aktualno: Figù - Album di persone notevoli
9.15 Aktualno: Agorà
11.00 Aktualno: Apprescindere
12.00 Dnevnik, športne vesti in vremenska napoved
12.25 Dnevnik - Tg3 Fuori TG
12.45 Aktualno: Le storie - Diario italiano
13.10 Nad.: Julia
14.00 19.30 Deželni dnevnik in vremenska napoved
14.20 Dnevnik in vremenska napoved
14.50 Aktualno: Tgr Leonardo
15.00 Dnevnik L.I.S.
15.05 Nan.: La strada per Avonlea
15.50 Variete: Tg3 GT Ragazzi
16.00 Dok.: Cose dell'altro Geo
17.40 Dok.: Geo & geo
19.00 Dnevnik
20.00 Variete: Blob
20.10 Nad.: Seconda chance
20.35 Nad.: Un posto al sole
21.05 Aktualno: Articolotre
23.15 Variete: Parla con me
0.00 Nočni, deželni dnevnik in vremenska napoved
1.10 Aktualno: Crash - Contatto impatto convivenza

6.55 Nan.: Charlie's Angels
7.55 Nan.: Starsky & Hutch
8.50 Nan.: Hunter
10.15 Nan.: Carabinieri 7
11.30 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije
12.00 Nan: Wolff - Un poliziotto a Berlino
12.55 Nan.: Un detective in corsia
13.50 Aktualno: Il Tribunale di Forum
15.40 Film: Storia di una monaca (dram., ZDA, '59, r. F. Zinnemann, i. A. Hepburn, P. Finch)
16.15 Dnevnik - kratke vesti in prometne informacije
18.55 Dnevnik in vremenska napoved
19.35 Nad.: Tempesta d'amore
20.30 Nan.: Walker Texas Ranger
21.10 Aktualno: Quarto Grado (v. S. Sottile)
23.30 Film: La giusta causa (triler, ZDA, '95, r. A. Glimcher, i. S. Connery, L. Fishburne)
0.15 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
1.25 Nočni dnevnik in Pregled tiska
1.50 Film: Ridicule (kom., Fr., '96, i. C. Berling)

6.00 Dnevnik - Pregled tiska
7.55 Dnevnik, prometne infomacije, vremenska napoved, borza in denar
8.40 Aktualno: Mattino Cinque (v. F. Panucci)
9.55 14.05 Resničnostni show: Grande fratello pillole
10.00 Dnevnik - Ore 10
11.00 Aktualno: Forum
13.00 20.00 Dnevnik in vremenska napoved
13.40 Nad.: Beautiful
14.10 Nad.: CentoVetrine
14.45 Resničnostni show: Uomini e donne
16.15 Talent show: Amici
16.55 Aktualno: Pomeriggio Cinque (v. B. D'Urso)
18.05 Dnevnik - kratke vesti in vremenska napoved
18.50 Kviz: Chi vuol esser milionario (v. G. Scotti)
20.30 2.00 Variete: Striscia la notizia
21.10 Talent: Io canto (v. G. Scotti)
0.00 Variete: Chiambretti night - solo per numeri uno

6.15 Nan.: Willy, il principe di Bel Air
6.40 Risanke
8.40 Nan.: Smallville
10.30 Nan.: Heroes
12.25 18.30 Dnevnik, vremenska napoved in športne vesti
13.40 Aktualno: Cotto e mangiato (v. B. Parodi)
13.50 20.05 Risanka: Simpsonovi
14.20 Nan.: My name is Earl
14.50 Nan.: Camera Café, sledi Camera Café ristretto
15.40 Risanka: One Piece - Tutti all'arrembaggio!
16.10 Risanka: Sailor moon
16.40 Nan.: Il mondo di Patty
17.35 Nan.: Ugly Betty
19.30 Nan.: Big Bang theory
20.30 Kviz: Trasformat
21.10 Nan.: Ale & Franz sketch show
22.15 Nan.: All Stars

7.00 8.30, 13.30, 16.25, 19.30, 23.02 Dnevnik
7.35 Variete: Dopo il Tg... Copertina da Udine (pon.)
8.05 Aktualno: Hard Trek
9.00 Aktualno: Miti e leggende di Trieste e dintorni
9.30 Nad.: Betty La Fea
10.30 Koncert: Bach e Vivaldi, due mondi a confronto
12.40 Aktualno: Italia Economia
13.00 Aktualno: Dai nostri archivi
13.10 Šport: Anteprima Triestina
14.05 Aktualno: ...Tutti i gusti
14.35 Aktualno: Conosciamo i nostri ospedali
14.50 Aktualno: Mukko Pallino
16.55 Risanke
19.00 Aktualno: Ditelo al Sindaco
20.00 Športne vesti
20.10 Aktualno: Il Rossetti
20.30 Deželni dnevnik
21.00 Aktualno: Stoa'
22.45 Glasb. odd.: Musica, che passione!

6.00 Dnevnik, horoskop in prometne informacije
7.00 Aktualno: Omnibus
7.30 13.30, 20.00, 0.15 Dnevnik
9.55 Aktualno: Omnibus (ah)iPiroso
10.50 20.30, 2.40 Aktualno: Otto e mezzo
11.25 Nan.: Dr. Oz Show
12.30 Aktualno: Life
13.55 Film: A prova di errore (dram., ZDA, '63, r. S. Lumet, i. H. Fonda)
15.55 Dok.: Atlantide - Storia di uomini e di mondi
18.00 Nan.: Adventure Inc.
19.00 Nan.: The District
21.10 Aktualno: Le invasioni barbariche (v. D. Bignardi)



6.10 Kultura
6.15 Odmevi
7.00 8.00, 9.00, 10.00, 15.00 Poročila
7.05 8.05, 9.05 Dobro jutro
10.10 Igr. nan.: Bisergora (pon.)
10.25 Martina in ptičje strašilo
10.45 Kratki igr. film: Adijo (pon.)
10.55 Enajsta šola - oddaja za radovedneže (pon.)
11.20 Izobr. serija: To bo moj poklic (pon.)
12.15 Podoba podobe (pon.)
12.40 Minute za jezik (pon.)
13.00 Poročila, vremenska napoved in športne vesti
13.15 Turbulenca (pon.)
14.05 Knjiga mene briga (pon.)
14.25 Slovenci v Italiji
15.10 Mostovi - Hidak
15.45 Kaj govoriš? = so vakeres?
16.00 Iz popotne torbe (pon.)
16.20 Nad.: Šola Einstein
17.00 Novice, slovenska kronika, športne vesti in vremenska napoved
17.40 Gledamo naprej
17.50 0.20 Duhovni utrip
18.05 Mlad. odd.: Z glavo na zabavo
18.55 Vremenska napoved, dnevnik in športne vesti
19.40 Ekoutrinki
19.55 Druž. nan.: Moji, tvoji, najini
20.30 0.50 Na zdravje!
22.00 Odmevi, kultura, vremenska napoved in športne vesti
23.05 Polnočni klub

6.30 2.00 Zabavni infokanal
7.00 Infokanal
8.00 Otroški infokanal
10.50 Nad.: Strati, 24. del
11.20 Glasnik - oddaja Tv Maribor (pon.)
11.45 Evropski magazin - oddaja Tv Maribor (pon.)
12.15 Črno beli časi (pon.)
12.30 Igr. nan.: Sinje nebo (pon.)
13.15 Šport špas (pon.)
13.45 Glasbeni večer (pon.)
15.00 Iranska dok. odd.: Odštevanje (pon.)
15.50 Osmi dan (pon.)
16.20 Circom Regional, oddaja Tv Maribor
16.45 Primorski mozaik
17.20 Mostovi - Hidak (pon.)
18.00 Na lepše (pon.)
18.25 Legende velikega in malega ekrana (pon.)
19.25 Dok. odd.: City folk
20.00 Dok. serija: Zadnji dnevi slavnih
20.55 Nad.: Doktor Martin
21.45 Film: Kdo bo koga?
23.25 Film: Samo za odrasle (pon.)
1.15 Nad.: Branilke zakona (pon.)

13.45 Dnevni program
14.00 Čezmejna Tv - deželne vesti
14.20 Euronews
14.30 Vesolje je...
15.00 Biker Explorer
15.30 Film: Fighting mad
17.10 Avtomobilizem
17.25 23.30 Športna oddaja
18.00 Zlatko Zakladko
18.15 Obisk v akvariju
18.25 Pravljice Mike Make
18.35 Vremenska napoved
18.40 Primorska kronika
19.00 22.00, 0.00 Vsedanes - TV dnevnik
19.25 Športne vesti
19.30 Vsedanes aktualnost
20.00 Zoom - vsestranska ustvarjalnost
20.30 Potopisi
21.00 Dok. odd.: Eno življenje ena zgodba
21.40 Avtomobilizem
22.15 Globus
22.45 Arhivski posnetki

8.00 Dnevnik TV Primorka, vremenska napoved, kultura in videostrani
9.00 10.00 Novice
9.05 19.00, 22.00 Mozaik
10.05 17.20 Hrana in vino
11.00 12.00, 13.00, 14.00, 15.00 Novice in videostrani
18.00 Primorski tednik
20.00 23.00 Dnevnik TV Primorka, borzno poročilo, vremenska napoved, kultura in videostrani
20.30 Zelena bratovščina
21.00 Razgledovanja
21.30 Objektiv
23.30 Videostrani

RADIO

RADIO TRST A
7.00, 13.00, 19.00 Dnevnik; 7.20 Dobro jutro: pravljica, koledar, napovednik; 8.00 Poročila in krajevna kronika; 8.10 Kulturne diagonale; 9.00 Radio Paprika; 10.00 Poročila; 10.20 Odprta knjiga: Lev Nikolajevič Tolstoj - Kreutzerjeva sonata, 9. nad.; 11.00 Studio D; 13.20 Zborovski utrip; 14.00 Poročila in deželna kronika; 14.10 Otroški kotichek; 14.40 Jezikovna rubrika; 15.00 Mladi val; 17.00 Poročila in kulturna kronika; 17.10 Jazz odtenki; 18.00 Kulturni dogodki; 19.35 Zaključek oddaj.
RADIO KOPER (SLOVENSKI PROGRAM)
6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 14.30, 0.00 Poročila; 6.00-9.00 Jutro na RK; 6.45 Kronika; 7.00 Jutranjik; 8.00 Pregled tiska in vremenska napoved; 8.15 Istrski kalejdoskop; 9.00-12.30 Dopoldan in pol: Pregled prireditev, Prispevek o bioloških pridelanih živilih v šolah in vrtcih, Izobraževalni program; 12.30 Opoldnevnik; 13.30-15.00 Aktualno: Rekel in ostal živ; 15.30 DIO; 16.20 Glasba po željah; 17.10 Prireditve danes; 17.30 Primorski dnevnik; 18.00 Radio BLA BLA; 19.00 Dnevnik; 19.30-21.00 Rončel na obali; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30-0.00 Moj radio je lahko balon; 0.05 Nočni program.
RADIO KOPER (ITALIJANSKI PROGRAM)
6.00 Dobro jutro; Almanah; 6.15, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 13.30, 14.30, 16.30, 17.30, 18.30 Poročila; 7.13, 12.28, 15.28, 19.28 Dnevnik, vremenska napoved in prometne informacije; 6.25 Drobci zgodovine; 8.00-10.30 Calle dagli orti grandi; 8.05 Horoskop; 8.15 Caleidoscopio istriano; 8.35, 17.33 Euroregione news; 8.40 Nogometna kabala; 9.00 Nel paese delle donne; 10.10 Vremenska napoved Osmer; 10.15 Sigla single; 10.25 Radijski in televizijski programi, zaključek; 10.33-12.28, 20.00-22.00 Il vaso di Pandora; 13.00 Parole e musica; 13.40 New entry; 14.00-14.30 Proza; 14.35 Reggae in pillole; 15.05 Pesem tedna; 16.00-18.00 Ob 16-ih; 18.00-19.00 Etnobazar; 20.00-0.00 Večerni RK; 22.00 Anima e corpo; 23.00 In orbita; 0.00 RSI.

SLOVENIJA 1
5.00, 6.00, 6.30, 8.00, 9.00, 11.00, 12.00, 14.00, 17.00, 18.00, 21.00, 23.00, 0.00 Poročila; 5.00-9.00 Jutranji program; 5.30 Jutranja kronika; 6.10 Rekreacija; 6.45 Dobro jutro, otroci; 7.00 Jutranja kronika; 7.40 Gremo naokrog; 8.05 Svetovalni servis; 8.40 Obvestila; 9.10 Ali že veste?; 9.30 Sempre Primeros; 10.00 Poročila; 10.05 Radio Ga-ga; 11.15 Radi imamo Radio; 12.05 Na današnji dan; 12.10 Ura slovenske glasbe; 12.30 Nasveti; 13.00 Danes do 13-ih; 13.20 Obvestila in osmrtnice; 14.30 Labirinti sveta; 15.00 Radio danes radio jutri; 15.30 DIO; 17.00 Studio ob 17-ih; 18.15 Gremo v kino; 19.00 Dnevnik; 19.45 Lahko noč, otroci; 20.00 Kulturni fokus; 21.05 Slovencem po svetu; 22.00 Zrcalo dneva; 22.30 Informativna oddaja v angleščini in nemščini; 22.40 O morju in pomorščakih; 23.05 Literarni nokturno; 23.15 Za prijeten konec dneva; 23.30 Labirinti sveta.

SLOVENIJA 2
5.00, 6.00, 6.30, 8.30, 9.30, 10.30, 11.30, 12.30, 14.30, 17.30, 0.00 Poročila; 7.00 Kronika; 7.30, 8.25 Vremenska napoved; 8.15 Dobro jutro; 8.45 Kulturne prireditve; 9.15, 17.45 Na Val na šport; 9.35 Popevka tedna; 10.00, 10.45 Val v izvidnici; 11.35, 14.20, 17.35 Obvestila; 13.00 Danes do 13-ih; 13.25 Napoved sporeda; 14.00 Kulturne drobtinice; 14.35 Izbor popevk tedna; 15.03 RS napoveduje; 15.15 Finančne krivulje; 15.30 DIO; 16.10 Popevki tedna; 16.30 Centrifuga; 16.50 Vreme; 16.55 Minute za rekreacijo; 17.10 Evrotip; 18.50 Sporedi; 19.00 Dnevnik; 19.30 Nocoj ne zamudite...; 20.00 Stop pops 20; 21.00 Nova elektronika; 22.00 Zrcalo dneva; 22.25 Klub klubov.
SLOVENIJA 3
6.00, 10.00, 11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 22.00, 0.00 Poročila; 7.00 Jutranja kronika; 7.25 Jutranjica; 8.00 Lirični utrinek; 10.05 Skladatelj tedna; 11.05 Eppur si muove; 11.25 Izpod peresa skladateljev; 12.05 Arsove spomincice; 13.05 Petkov poudarek; 13.30 Zborovski kotichek za mlade; 14.05 Oder; 14.35 Divertimento; 15.30 DIO; 16.05 Napoved sporeda; 16.15 Svet kulture; 16.30 Podobe znanja; 17.00 Recital; 18.30 Likovni odmevi; 19.00 Allegro ma non troppo; 19.25 Večerni sporedi; 19.30 Koncert; 22.05 Zborovska glasba; 23.00 Jazz ars; 23.55 Lirični utrinek.
RADIO KOROŠKA
6.00-10.00 Dobro jutro; 12.00-13.00 Studio ob 12-ih; 15.00-17.00 Lepa ura; 17.00-17.30 Studio ob 17-ih; 17.30-18.00 Naša pesem; -Radio Agora: 13.00-15.00 Agora-Divan; 18.00-6.00 Svobodni radio; -Radio Dva 10.00-12.00 Sol in paper (105,5 MHz).

Lastnik:
Zadruga Primorski dnevnik d.z. - Trst
Izdajatelj:
Družba za založniške pobude
DZP doo z enim družabnikom
PRAE srl con unico socio
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786380, fax 040 7786381
Tisk: EDIGRAF srl, Trst
Odgovorni urednik: DUŠAN UDOVIČ
Redakciji: Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
email: trst@primorski.eu
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 533382, fax 0481 532958
email: gorica@primorski.eu
Dopisništva: Čedad, Ul. Ristori 28, tel. 0432 731190, fax 0432 730462
Celovec, Wulfengasse 10/H, tel. 0463 318510, fax 0463 318506
Internet: <http://www.primorski.eu/>
Naročniško - prodajna služba
Trst, Ul. dei Montecchi 6, tel. 040 7786300, fax 040 772418
Gorica, Ul. Garibaldi 9, tel. 0481 535723 fax 0481 532958

Cena: 1,00 €
Naročnina za Italijo 280,00 €
Poštni t.r. PRAE DZP št. 11943347

Cena za Slovenijo: 1,00 €
Letna naročnina za Slovenijo 210,00 €
plačljiva preko DISTRIEST doo, Partizanska 75, Sežana, tel. 05-7070262, fax. 05-7300480
transakcijski račun pri banki SKB D.D. v Sežani, št. 03179-1009112643
Primorski dnevnik prejema neposredne državne prispevke po zakonu 250 z dne 9. avgusta 1990

OGLAŠEVANJE
Oglaševalska agencija Tmedia s.r.l.
www.tmedia.it
GORICA, ul. Malta 6
TRST, ul. Montecchi 6
KOMERCIALNI OGLASI
advertising@tmedia.it
Brezplačna tel. št. 800129452
Iz tujine +39.0481.32879
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: 1 oglasni modul (širina 1 stolpec, višina 29,2 mm) 35,00 €, finančni in legalni 92,00 €, ob praznikih povišek 20%
NEKOMERCIALNI OGLASI
oglasit@tmedia.it
Brezplačna tel.št. 800912775
Fax +39.0481.32844
Cene oglasov: mali oglasi 20,00 € + 0,50 € na besedo; nekomercialni oglasi po formatu, osmrtnice, sožalja, čestitke in zahvale na besedo. DDV - IVA 20%

Registriran na sodišču v Trstu št. 14 z dne 6. 12. 1948

Član italijanske zveze časopisnih založnikov FIEG

Primorski dnevnik je včlanjen v Evropsko zvezo manjšinskih dnevnikov MIDAS

Izdajanje Primorskega dnevnika podpira tudi Urad Vlade Republike Slovenije za Slovence v zamejstvu in po svetu.

Tekstov, fotografij in drugega gradiva, ki je bilo v kakršnikoli obliki poslano uredništvu, ne vračamo. Dostavljeno gradivo ne obvezuje uredništva oziroma založnika za objavo ali drugačno uporabo; za objavo člankov, ki jih posredujejo uredništvu, imajo avtorji pravico do morebitnega honorarja samo po predhodnem dogovoru z založnikom.

